

รายงานการวิจัย

การประเมิน

ผลการใช้หลักสูตรและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

428.072
ก491

รศ. เดลีวงศ์
รศ. ดร.สมสรร
ดร. ศุภกิจ
พศ. ดร. อติศา

วิริยะจิตรา
พิบูลชล
วงษ์อยู่น้อย
กุลศิริ
เตียว

ที่ปรึกษาโครงการวิจัย
หัวหน้าโครงการวิจัย
ผู้ร่วมโครงการวิจัย
ผู้ร่วมโครงการวิจัย
ผู้ร่วมโครงการวิจัย

ผู้สนับสนุนโครงการวิจัย

สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การประเมินผลการใช้หลักสูตรและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

21 ก.พ. 2557

คณะผู้วิจัย

รศ. อรุณี วิริยะจิตรา

รศ. เฉลียวศรี พิบูลชล (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)

รศ. ดร. สมสรร วงษ์อยู่น้อย (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)

ดร. ศุภณิจ กุลศิริ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)

ผศ. ดร. อติศา เตียว (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)

ที่ปรึกษาโครงการวิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

ผู้ร่วมโครงการวิจัย

ผู้ร่วมโครงการวิจัย

ผู้ร่วมโครงการวิจัย

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ค
บทที่ 1 บทนำ	
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	
2.1 พัฒนาการของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย : อดีต สู่ ปัจจุบัน	8
2.1.1 ช่วงการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราช (สมัยรัชกาลที่ 3 จนถึงรัชกาลที่ 7 พ.ศ. 2367 - 2475)	8
2.1.2 ช่วงการปกครองระบอบประชาธิปไตย (พ.ศ. 2475 – 2539) ...	9
2.1.3 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2544	11
2.2 การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	18
2.2.1 แนวทางการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร.....	18
2.2.2 ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Competence).....	19
2.2.3 การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารกับการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรอิงมาตรฐาน	22
2.3 หลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standards- based Curriculum)	23
2.4 หลักสูตรภาษาในบริบทของนโยบายการศึกษาแห่งชาติ (Language Curriculum in Policy Contexts)	27
2.5 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (School – based Curriculum) และการ รับมาตรฐาน.....	28
2.6 หลักการและแนวทางในการประเมินหลักสูตร.....	31

	2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.....	35
บทที่ 3	วิธีดำเนินการ	
	3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
	3.2 การกำหนดตัวแปรที่ศึกษา	51
	3.3 การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	53
	3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
	3.5 การวิเคราะห์	56
	3.6 การนำเสนอผลวิเคราะห์การประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ	57
บทที่ 4	ผลการวิจัย	
ภาค ก.	ผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	60
	4.1 ผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กลุ่มผู้บริหาร สถานศึกษา	60
	4.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา.....	60
	4.1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา.....	61
	4.2 ผลการใช้หลักสูตร และการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กลุ่มผู้สอน ...	65
	4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้สอน	65
	4.2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน.....	69
	4.2.3 การใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของผู้สอน	71
	4.2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถและความต้องการพัฒนาตนเองของผู้สอน	73

4.2.5	การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอนที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน	75
4.2.6	การเปรียบเทียบการใช้กระบวนการการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้สอนที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน	76
4.2.7	การเปรียบเทียบความรู้ความสามารถในภาษาอังกฤษ และความต้องการพัฒนาตนของผู้สอนที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน	76
4.2.8	ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน	77
4.2.9	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่สอน	81
4.3	ผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มศึกษานิเทศก์	82
4.3.1	ข้อมูลพื้นฐานของศึกษานิเทศก์	82
4.3.2	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของศึกษานิเทศก์	82
4.3.3	ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของผู้สอน	86
4.3.4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถในภาษาอังกฤษ และความต้องการพัฒนาตนของศึกษานิเทศก์	88
4.3.5	ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของศึกษานิเทศก์	90
4.4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้เรียน	94
4.4.1	ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน	94
4.4.2	ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 3	95

4.5	ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้ปกครองผู้เรียน	99
4.5.1	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองผู้เรียน	99
4.5.2	ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ)	99
ภาค ข.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	102
4.6	ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้เรียนวงชั้นที่ 1-2	102
4.7	ผลการสนทนากลุ่มผู้สอน	103
	รายงานผลการนำเสนอร่างผลวิเคราะห์ แก่ผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้วิธีการเสวนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Panel)	105
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย	
5.1	สรุปและอภิปรายผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	109
	สรุปผลการวิจัย	109
	อภิปรายผล	110
5.1.1	สารและมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	110
5.1.2	กระบวนการเรียนรู้	114
5.1.3	การวัดและการประเมินผล	116
5.1.4	การบริหารการจัดการเรียนรู้	118
5.2	สรุปและอภิปรายผลการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ)	119
	สรุปผลการวิจัย	119
	อภิปรายผล	119
5.2.1	หลักการของหลักสูตรอิงมาตรฐาน และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	119
5.2.2	การปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	122

5.3	สรุปและอภิปรายผลความสอดคล้องเชื่อมโยงของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กับเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	132
5.4	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้หลักสูตร และการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	135
5.4.1	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	135
5.4.2	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ...	139
บทส่งท้าย : การพัฒนาบุคลากรแบบยั่งยืน		141
บรรณานุกรม		145
ภาคผนวก 1 : ตารางข้อมูลแบบสอบถาม		151
ภาคผนวก 2 : ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด		177
ภาคผนวก 3 : แบบการสัมภาษณ์สนทนากลุ่มผู้สอน		185
ภาคผนวก 4 : แบบสอบถาม		189

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
ตาราง 2.1	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2544-2551.....	17
ตาราง 2.2	เปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเดิม และการจัดการเรียนรู้ตาม หลักสูตรอิงมาตรฐาน.....	26
ตาราง 3.1	สรุปจำนวนโรงเรียนและบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายในแต่ละ เขตพื้นที่ การศึกษา.....	50
ตาราง 3.2	สรุปจำนวนบุคคล / โรงเรียน / เขตพื้นที่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายและ จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับ.....	50
ตาราง 3.3	ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
ตาราง 4.1	จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและวงชั้นที่เปิด สอน.....	60
ตาราง 4.2	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้บริหาร เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ).....	61
ตาราง 4.3	จำนวนและร้อยละของผู้สอนจำแนกตามตัวแปรต่างๆ ของผู้สอน.....	65
ตาราง 4.4	จำนวนและร้อยละของผู้สอนจำแนกตามวงชั้นที่สอน.....	67
ตาราง 4.5	จำนวนและร้อยละของผู้สอนที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ).....	69
ตาราง 4.6	จำนวนและร้อยละของผู้สอนที่ปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา.....	71
ตาราง 4.7	จำนวนและร้อยละของผู้สอนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ และความต้องการพัฒนาตน.....	73
ตาราง 4.8	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ).....	77
ตาราง 4.9	จำนวนและร้อยละของศึกษานิเทศก์ จำแนกตามตัวแปรต่างๆ ของศึกษานิเทศก์	82

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
ตาราง 4.10	จำนวนและร้อยละของศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ).....	84
ตาราง 4.11	จำนวนและร้อยละของศึกษานิเทศก์ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของสอน.....	87
ตาราง 4.12	จำนวนและร้อยละของศึกษานิเทศก์ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถในภาษาอังกฤษและความต้องการพัฒนาตน.....	88
ตาราง 4.13	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ).....	90
ตาราง 4.14	จำนวนและร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามตัวแปรต่างๆ ของผู้เรียน.....	94
ตาราง 4.15	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 3-4 เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ).....	95
ตาราง 4.16	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองผู้เรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ผู้เรียนในปกครองเรียนอยู่ และระดับชั้นที่ผู้เรียนในปกครองเรียนอยู่.....	99
ตาราง 4.17	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ปกครองผู้เรียน เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	100
ตาราง 4.18	รายงานผลการเสวนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Panel) “การประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)”.....	106

แผนภูมิ

แผนภูมิ		หน้า
แผนภูมิ 2.1	ระบบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	14
แผนภูมิ 2.2	องค์ประกอบของความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	20
แผนภูมิ 5.1	กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	123

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย เรื่องการประเมินผลการใช้หลักสูตรและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย โดยความอนุเคราะห์ของผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย

ขอขอบคุณผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 176 เขต ศึกษาพิเศษทุกเขตพื้นที่ การศึกษา คณะครู นักเรียน และผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งคณะ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี หากปราศจากความ ร่วมมือดังกล่าว งานวิจัยชิ้นนี้ย่อมไม่อาจสำเร็จได้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจเครื่องมืองานวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิที่สละ เวลา ร่วมในการเสวนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ทุกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่าน ช่วยให้งานวิจัยชิ้นนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ท้ายสุดนี้ขอขอบคุณสถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้โอกาสคณะผู้วิจัยทำงานวิจัยชิ้นนี้และอนุเคราะห์อำนวยความสะดวก ทุกประการในการดำเนินการวิจัย

คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

คณะผู้วิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 2) ประเมินผลการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 3) ประเมินความสอดคล้องเชื่อมโยงของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กับ เจตนารมณ์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และ 4) เสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้หลักสูตร และการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ผู้เรียน และผู้ปกครองผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 175 เขต ทั่วประเทศ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายหลายขั้นตอน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 729 คน ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) จำนวน 1,477 คน ผู้เรียนจำนวน 2,755 คน ผู้ปกครองผู้เรียนจำนวน 2,755 คน และศึกษานิเทศก์จำนวน 101 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามจำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามผู้บริหาร ผู้สอน ศึกษานิเทศก์ ผู้เรียนและผู้ปกครองนักเรียน 2) แบบบันทึกการสัมภาษณ์ และ 3) แบบบันทึกการสนทนากลุ่มผู้สอน วิธีดำเนินการวิจัยใช้การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) รวมทั้งการเสวนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Panel)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) การใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรคือ สามารถใช้

ภาษาอังกฤษสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและ การงานอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา รวมทั้ง เรียนรู้วิธีเรียนภาษาด้วยตนเอง เพื่อนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ และสามารถเรียนรู้ได้ ตลอดชีวิต โดยพบปัญหาและอุปสรรคด้านสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการบริหารการจัดการเรียนรู้ กล่าวคือ สาระมาตรฐานการเรียนรู้ยังขาดความยืดหยุ่น บุคลากรผู้ปฏิบัติยังมีความรู้ความเข้าใจทั้งใน หลักการของหลักสูตรอิงมาตรฐาน กระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อสื่อสาร ตลอดจนการจัด ประเมินผลตามสภาพจริง ไม่เพียงพอ อีกทั้งจำนวนชั่วโมงเรียนมีปริมาณน้อยเมื่อเทียบกับวิชา ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นวิชาที่กษะต้องใช้เวลาในการฝึกฝน รวมทั้งบริบทของประเทศยังไม่เอื้อต่อ การใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนเพียงพอ

2) การใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีการปฏิบัติตามกระบวนการแต่ยังไม่เกิดประสิทธิผลสูงสุด เนื่องจากบุคลากร ผู้เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และขาด ประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3) หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ด้านทักษะกระบวนการ ทักษะในการดำเนินชีวิต การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการ สืบหาข้อมูล ความรู้รอบตัว เพื่อใช้ในการเรียนรู้วิชาอื่น ช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ เทคโนโลยี มีความสุขในการเรียนรู้ และเห็นประโยชน์ของภาษาอังกฤษและสนุกกับการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ แต่พบว่าด้านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนยังไม่เพียงพอต่อ การนำไปใช้จริง

4) แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้หลักสูตร เสนอให้มีการพัฒนาและปรับปรุง 4 ด้านหลักคือ 1) ด้านสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (ตัวชี้วัดขั้น- ปี ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551) ให้พิจารณาปรับลดมาตรฐานการเรียนรู้ ที่ซ้ำซ้อนและปรับปรุงเกณฑ์ให้ความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน 2) ด้านกระบวนการ จัดการเรียนรู้ ให้จัดทำสื่อการเรียนรู้กลางโดยเฉพาะระดับประถมศึกษา และควบคุมคุณภาพของ สื่อให้มีมาตรฐานเพื่อให้ผู้สอนจัดการกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ด้านการวัดและ ประเมินผล ให้มีการประเมินผลที่เน้นปฏิบัติมากขึ้น และ 4) ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้

ให้เพิ่มจำนวนชั่วโมงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนตามธรรมชาติของการเรียนทักษะทางภาษา

ในส่วนของแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เสนอให้มีการสร้างวัฒนธรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาที่ครอบคลุมทั้งระดับนโยบายด้านการบริหารจัดการ และการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ

นอกจากนี้งานวิจัยนี้ได้เสนอแนวทางการพัฒนาบุคลากรแบบยั่งยืน โดยเน้นการพัฒนาครูแบบมืออาชีพ (Professional Development) ที่มุ่งให้เกิดการบริหารจัดการการเรียนรู้ (Knowledge Management) ที่มีเทคนิคที่หลากหลาย เน้นการคิดวิเคราะห์และย้อนคิดไตร่ตรอง (Reflection) รวมทั้งให้มีการสร้างวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนความรู้ทั้งในระดับโรงเรียน และกลุ่มโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลัง

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ตามบทเฉพาะกาลมาตรา 74 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์ให้สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสามารถในการแข่งขัน และสามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข หลักสูตรดังกล่าวได้แบ่งสาระการเรียนรู้ ออกเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยจัดแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ กลุ่มแรกประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้เป็นหลักในการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด และเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานการเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ หลักสูตรดังกล่าวได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็น 4 ช่วงชั้น ช่วงชั้นละ 3 ปี ได้แก่ ช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) และช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 หน้า 5)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นหลักสูตรที่พัฒนาบนฐานของการวิจัยที่ ต้องการขจัดข้อจำกัดหลายประการของหลักสูตรในอดีตที่ยังไม่สามารถส่งเสริมให้สังคมไทยก้าว ไปสู่สังคมความรู้ได้ทันการณ์ เช่น การกำหนดหลักสูตรจากส่วนกลางยังไม่สามารถสะท้อนสภาพ ความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษาและท้องถิ่น หลักสูตรยังไม่สามารถผลักดันให้ผู้เรียนมี ทักษะกระบวนการ ความคิดสร้างสรรค์ การจัดการ และการดำเนินชีวิต รวมทั้งการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษในการ สื่อสาร และค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ที่มีหลากหลายในยุคสารสนเทศได้

ในด้านการบริหารจัดการ กระทรวงศึกษาธิการได้กระจายอำนาจการบริหารให้แก่ สถานศึกษาโดยยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบายและความหลากหลายในการปฏิบัติ กล่าวคือ ให้สถานศึกษาใช้หลักสูตรที่จัดทำโดยส่วนกลางเป็นหลักสูตรแกนกลาง และให้สถานศึกษาเป็น

ผู้จัดทำสาระในรายละเอียดเป็นรายปีหรือรายภาคการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 หน้า 2)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่ได้รับการกำหนดให้เรียนในทุกช่วงชั้น และเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจและความต้องการของตน (กรมวิชาการ, 2546) การเรียนภาษาต่างประเทศเน้นการเรียนเพื่อให้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตจริง รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standards-based Curriculum) ซึ่งประกอบด้วย ปรัชญา วิสัยทัศน์ คุณภาพผู้เรียน อันพึงประสงค์ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กระบวนการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการวัดและประเมินผล ให้ผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เพื่อจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับท้องถิ่น ความต้องการของผู้เรียน และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 (กรมวิชาการ, 2546)

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ได้ดำเนินการมาจนถึงปัจจุบันมากกว่า 5 ปี และได้มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องโดยหน่วยงานของรัฐ อาจารย์มหาวิทยาลัย และนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ซึ่งพบทั้งข้อดีและปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ในส่วนของข้อดีพบว่าผู้ใช้หลักสูตร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีความพึงพอใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับสูง ส่วนปัญหาอุปสรรคที่พบ ได้แก่ ผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร การตีความหลักสูตรไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ผู้สอนขาดทักษะการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร ขาดสื่อการเรียนที่เหมาะสม รวมทั้งบริบทของท้องถิ่นไม่เอื้อต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (มลฤดี ทองศรี, 2548; วิมลรัตน์ รัตนญาติ, 2549; จิตรา อินทจักร์, 2550; ทิพย์วรรณ กันทะสอน, 2550; Lakhana Prapaisit, 2003) นอกจากนี้ ศุภณิจ

กุลศิริ (Supanit Kulsiri, 2006) ยังพบว่าปัญหาและความยุ่งยากที่เกิดขึ้นส่วนหนึ่งมาจากการสร้างหลักสูตรที่ขาดความสอดคล้องระหว่างปรัชญา ทฤษฎีทางการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และแนวทางการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากในกระบวนการสร้างหลักสูตรมีการผสมผสาน แนวความคิด ความเชื่อและปรัชญาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ระหว่างคนหลายกลุ่ม รวมทั้งมีการ นำแนวความคิดด้านการเรียนรู้ เช่น กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบ ตะวันตกมาใช้โดยขาดความเข้าใจ รวมทั้งขาดการผสมผสานที่สอดคล้องกับแนวความคิดและ ปรัชญาการเรียนการสอนแบบไทย

งานวิจัยข้างต้น ล้วนให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม งานวิจัยดังกล่าวเก็บข้อมูลเฉพาะกลุ่มและเป็นการ จัดทำขึ้นเฉพาะเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด หรือระดับภูมิภาคเท่านั้น ยังไม่มีงานวิจัยที่จัดทำขึ้นใน ระดับประเทศ และเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ได้ครอบคลุมทุกภาคส่วน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา- ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยสถาบันภาษาอังกฤษจึงมอบหมายให้คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒดำเนินการศึกษาและติดตามประเมินผลการดำเนินงานโดยเน้นการ มองภาพระดับประเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทไทย และ นำไปสู่คุณภาพผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
2. เพื่อประเมินผลการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
3. เพื่อประเมินความสอดคล้องเชื่อมโยงของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กับเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
4. เพื่อเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้หลักสูตร และการใช้กระบวนการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 โดยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหาร ผู้สอน ศึกษานิเทศก์ ผู้เรียน และผู้ปกครอง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ทั่วประเทศ

2. การประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ครอบคลุมการประเมินผลการใช้สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการบริหารการจัดการเรียนรู้ ของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

3. การประเมินผลการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ครอบคลุมการประเมินผลการปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

1.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ผู้เรียน และผู้ปกครองผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 175 เขต ทั่วประเทศ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ผู้เรียน และผู้ปกครองผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 175 เขต ทั่วประเทศ ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายหลายขั้นตอน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 729 คน ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

จำนวน 1,477 คน ผู้เรียน จำนวน 2,755 คน ผู้ปกครองผู้เรียน จำนวน 2,755 คน และ
ศึกษานิเทศก์ จำนวน 101 คน

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
หมายถึงสิ่งที่ได้จากการใช้สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กระบวนการ
เรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการบริหารการจัดการเรียนรู้ ของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 โดยพิจารณา
จากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
ความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษในทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน ความรู้ความสามารถด้านการ
สอนภาษา ความต้องการพัฒนาตน และความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

2. ผลการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ความสำเร็จของการ
ปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.
2544

3. ความสอดคล้องเชื่อมโยง หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างผลการใช้หลักสูตรกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กับเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พ.ศ. 2544

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความสำเร็จ ปัญหา และอุปสรรคของการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

2. ทำให้ทราบความสอดคล้องเชื่อมโยงของผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กับเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

3. ได้แนวทางการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร รวมถึงแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โดยนำเสนอตามประเด็นต่อไปนี้

1. พัฒนาการของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยจาก อดีต สู่ ปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยและเป็นแนวทางในการวิเคราะห์หลักสูตรในปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพ
2. แนวทางการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในปัจจุบัน เพื่อศึกษามุมมองที่หลากหลายในการนำแนวทางการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไปปฏิบัติ
3. ความเป็นมาของมาตรฐานและหลักสูตรอิงมาตรฐาน เพื่อศึกษาความเคลื่อนไหวของหลักสูตรแนวใหม่ในปัจจุบัน
4. หลักสูตรภาษาในบริบทของนโยบายการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเข้าใจลักษณะของหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ใช้เป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียนทั่วประเทศ โดยไม่จำกัดสถานที่หรือห้องเรียน
5. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อศึกษาลักษณะ การดำเนินการ และแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
6. หลักการและแนวทางในการประเมินหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้และการประเมินหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เพื่อสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และใช้เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2.1 พัฒนาการของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย : อดีต สู่ ปัจจุบัน

ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทในประเทศไทยเป็นเวลาเกือบ 200 ปีมาแล้ว พัฒนาการของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยแบ่งเป็นช่วงใหญ่ ๆ ได้ 2 ช่วง คือ ช่วงการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราช (พ.ศ. 2367-2475) และช่วงหลังการเปลี่ยนการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย (พ.ศ. 2475 - ปัจจุบัน) (Durongphan, Aksornkul, Sawangwong, & Tiancharoen, 1982) แต่ละช่วงมีวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ และวิธีการเรียนการสอนที่แตกต่างกันไปตามสภาพทางเศรษฐกิจ การเมือง และการศึกษา

2.1.1 ช่วงการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราช (รัชกาลที่ 3 - รัชกาลที่ 7 ระหว่าง พ.ศ.2367 – 2475)

ภาษาอังกฤษเริ่มเข้ามามีบทบาทในประเทศไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) เนื่องจากประเทศทางตะวันตกหลายประเทศได้เข้ามาขอทำสัญญาไมตรีทางการค้ากับประเทศไทย ในขณะนั้น การทำสัญญาแต่ละครั้งต้องใช้ภาษาถึง 4 ภาษาด้วยกัน คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาโปรตุเกส และภาษามลายู ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) ขณะยังทรงผนวชอยู่มีพระราชวินิจฉัยว่า การศึกษาแบบดั้งเดิมของประเทศไทยจะไม่สามารถนำพาประเทศให้อยู่รอดท่ามกลางบรรยากาศทางการเมืองของการแสวงหาอาณานิคมของมหาอำนาจตะวันตก และทรงเห็นว่าตำราวิชาการของต่างชาติส่วนใหญ่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้น หากต้องการศึกษาวิชาความรู้ใหม่ ๆ ก็ต้องมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษ พระองค์จึงได้ทรงศึกษาภาษาอังกฤษกับหมอสอนศาสนาจากประเทศฝรั่งเศสและสหรัฐอเมริกาด้วยพระองค์เอง และทรงส่งเสริมให้ผู้ใกล้ชิดได้เรียนภาษาอังกฤษด้วย (Durongphan et al., 1982)

ความสำคัญของภาษาอังกฤษเริ่มปรากฏเด่นชัดขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ซึ่งเป็นยุคที่ประเทศไทยต้องใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเจริญสัมพันธไมตรีทางการทูตกับประเทศแถบตะวันตก และเป็นเครื่องมือในการศึกษาวิทยาการใหม่ๆ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชประสงค์อย่างแรงกล้าที่จะพัฒนาประเทศให้ทันสมัย ทรงมีพระราชวินิจฉัยว่า ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ซึ่งต้องเรียนผ่านภาษาต่างประเทศ แล้วจึงนำความรู้ใหม่ๆ ที่ได้มาถ่ายทอดเป็นภาษาไทยเพื่อเผยแพร่ต่อไป วัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในช่วงนั้นมีดังนี้

1. เพื่อรักษาเอกราชของชาติ ประเทศไทยต้องใช้ภาษาอังกฤษในการเจรจาทางการทูตกับชาติตะวันตก เพื่อปกป้องสิทธิของตนเอง เพราะหากอาศัยการเจรจาแบบในอดีต ประเทศไทยต้องใช้ล่ามชาวต่างชาติแปลผ่าน 2 ภาษา (ไทย-มาเลย์-อังกฤษ และอังกฤษ-มาเลย์-ไทย) ซึ่งอาจทำให้เกิดความผิดพลาดในการถ่ายทอดได้

2. เพื่อเตรียมคนไปศึกษาต่อต่างประเทศ ซึ่งเป็นการเตรียมการเพื่อพัฒนาประเทศให้ทันสมัย

ด้วยวัตถุประสงค์ทั้งสองประการดังกล่าว การเรียนภาษาอังกฤษจึงได้เริ่มขึ้นในประเทศไทย แต่ยังคงอยู่ในวงจำกัดคือในราชสำนักและหมู่ข้าราชการระดับสูง สามัญชนมีโอกาสได้เรียนภาษาอังกฤษน้อยมาก มีเฉพาะพวกที่ต้องติดต่อกิจการกับหมอสอนศาสนาเท่านั้น การเรียนภาษาอังกฤษในช่วงนี้ผู้สอนเป็นเจ้าของภาษาคือ หมอสอนศาสนา วิธีการสอนที่ใช้เป็นแบบไวยากรณ์และการแปล (Grammar Translation) และการสอนแบบตรง (Direct Method) การเรียนภาษาอังกฤษในช่วงนี้เห็นผลเป็นรูปธรรม เพราะสามารถทำให้ประเทศไทยรักษาเอกราชและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของประเทศไว้ได้ และช่วยเตรียมคนในการไปศึกษาต่อต่างประเทศเพื่อการพัฒนาประเทศ

2.1.2 ช่วงการปกครองระบบประชาธิปไตย (พ.ศ. 2475 – 2539)

ในปี พ.ศ. 2475 ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข มาเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยซึ่งเน้นความเสมอภาคของประชาชนทุกคนภายใต้รัฐธรรมนูญ ดังนั้นประชาชนทุกคนจึงมีสิทธิเท่าเทียมกันในการได้รับการศึกษา นอกจากนี้ในขณะนั้นการติดต่อด้านการค้ากับนานาประเทศได้ขยายตัวออกไปมาก ประชาชนบางส่วนจึงมีความจำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้วยเหตุนี้โรงเรียนจึงสามารถเปิดสอนภาษาอังกฤษเป็นหนึ่งในวิชาภาษาต่างประเทศได้ ในช่วงนี้ประเทศไทยมีพัฒนาการในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษหลายรูปแบบ วิธีการสอนได้รับการปรับเปลี่ยนจากเดิมที่ใช้วิธีการสอนแบบไวยากรณ์และการแปล (Grammar Translation) มาเป็นวิธีการสอนที่เน้นทักษะการฟังและการพูดร่วมกับไวยากรณ์และการแปล อย่างไรก็ตามวิธีการนี้ยังเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน เพราะในการสอนทักษะการพูด ผู้สอนซึ่งเป็นผู้หญิงจะต้องพูดเสียงให้ดัง และต้องเดินไปมาในชั้นเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งขัดกับความเป็นกุลสตรีของหญิงไทย นอกจากนี้ยังขัดกับวิธีการสอนแบบดั้งเดิมที่ยังใช้กันอยู่ (Durongphan et al., 1982)

ในระหว่างปี พ.ศ. 2484-2488 ซึ่งเป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยถูกยกเลิกโดยคำสั่งของประเทศญี่ปุ่น แต่เมื่อพันธมิตรชนะสงครามภาษาอังกฤษในประเทศไทยได้ทวีความสำคัญมากขึ้น หลังปี พ.ศ. 2493 ประเทศไทยได้รับความช่วยเหลือในเรื่องการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจากองค์กรต่างชาติ เช่น บริติชเคานซิล ยูเซด ยูเนสโก โคโลมโบแพน ฯลฯ และเมื่อมีการปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอน ในปี พ.ศ. 2503 ภาษาอังกฤษได้รับการบรรจุอยู่ในหลักสูตรวิชาบังคับ สำหรับผู้เรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารข้ามชาติ (International Communication) เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลก
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและพัฒนาทักษะการ ฟัง พูด อ่าน เขียน ให้เหมาะสมกับระดับและอายุของผู้เรียนแต่ละชั้น
3. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน
4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นได้

ในปี พ.ศ. 2513 ได้มีการเสนอให้ปรับเปลี่ยนหลักสูตรภาษาอังกฤษ ซึ่งเน้นโครงสร้าง ไวยากรณ์ แต่ไม่เน้นการสื่อสาร และมีผู้สอนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ซึ่งไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประเทศได้ ดังนั้นหลักสูตรภาษาอังกฤษที่ปรับปรุงใหม่ในปี พ.ศ. 2514 จึงเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ โดยมีการกำหนดให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3

ต่อมาในปี พ.ศ. 2521 มีการปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระบบใหม่นี้ ภาษาอังกฤษซึ่งเคยเป็นวิชาบังคับได้กลายเป็นวิชาเลือกเช่นเดียวกับภาษาต่างประเทศอื่นๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศส และเยอรมัน และในปี พ.ศ. 2533 ได้มีการปรับหลักสูตรภาษาอังกฤษอีกครั้ง เพื่อให้รับกับการเปลี่ยนแปลงของโลก หลักสูตรใหม่นี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ในการศึกษาต่อ และในงานอาชีพ แต่เนื่องจากการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมิได้เป็นวิชาบังคับในระดับประถมศึกษา ผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จึงอาจมีทั้งผู้เรียนที่เคยเรียนภาษาอังกฤษมาแล้ว 6 ปี หรือไม่เคย

เรียนภาษาอังกฤษมาก่อนเลย จึงทำให้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนมีความต่างกัน และส่งผลให้ผู้เรียนบางส่วนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อได้

ดังนั้นในปี พ.ศ. 2539 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษใหม่ เพื่อให้การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษมีความต่อเนื่อง การปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าวใช้ระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนเป็นฐานซึ่งทำให้สามารถตรวจสอบ และประเมินมาตรฐานในแต่ละระดับได้อย่างชัดเจน โดยหลักสูตรฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามหลักภาษา และเหมาะสมกับวัฒนธรรม
2. พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอย่างต่อเนื่อง สามารถนำไปใช้ในการศึกษา หรือนำไปใช้ในการประกอบอาชีพขั้นพื้นฐานได้
3. ฟัง พูด อ่าน เขียน เพื่อใช้ในการสื่อสาร และการแสวงหาความรู้
4. มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และใช้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อเข้าใจวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก รวมทั้งสามารถถ่ายทอดความคิด และวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์
5. มีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ เห็นประโยชน์ และคุณค่าของภาษาอังกฤษในการแสวงหาความรู้ และการประกอบอาชีพ

อย่างไรก็ตามจากการประเมินผลการใช้หลักสูตร ปี พ.ศ. 2539 พบว่า หลักสูตรยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) ดังนั้นจึงได้มีการปฏิรูปการศึกษาอีกครั้งในปี พ.ศ. 2542 การปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่และส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลักสูตรปี พ.ศ. 2539 การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้เกิดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2.1.3 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักขั้นพื้นฐานของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งได้กำหนดให้การจัดการศึกษาเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนา

ศักยภาพของบุคคลและสังคม โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก การถ่ายทอดความรู้และทักษะทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม คณิตศาสตร์ และภาษา การฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและการแก้ไขปัญหา เพื่อพัฒนาการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

กระบวนการจัดเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 นั้น ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด และการจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ต้องเกื้อหนุนให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติ ความถนัดและความสนใจ และเต็มตามศักยภาพ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสาระและกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของทั้งสังคมไทยและสังคมโลก

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 27 ได้กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standards-based Curriculum) ขึ้น และได้ประกาศใช้ เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545 โดยมีสัดส่วนการจัดการเรียนรู้ประมาณร้อยละ 70 ให้อิงมาตรฐานหรืออิงสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ หรือหลักสูตรแกนกลาง และร้อยละ 30 ให้จัดทำเนื้อหาสาระขึ้นที่สถานศึกษาหรือหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของชุมชนท้องถิ่นของแต่ละสถานศึกษา (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2544)

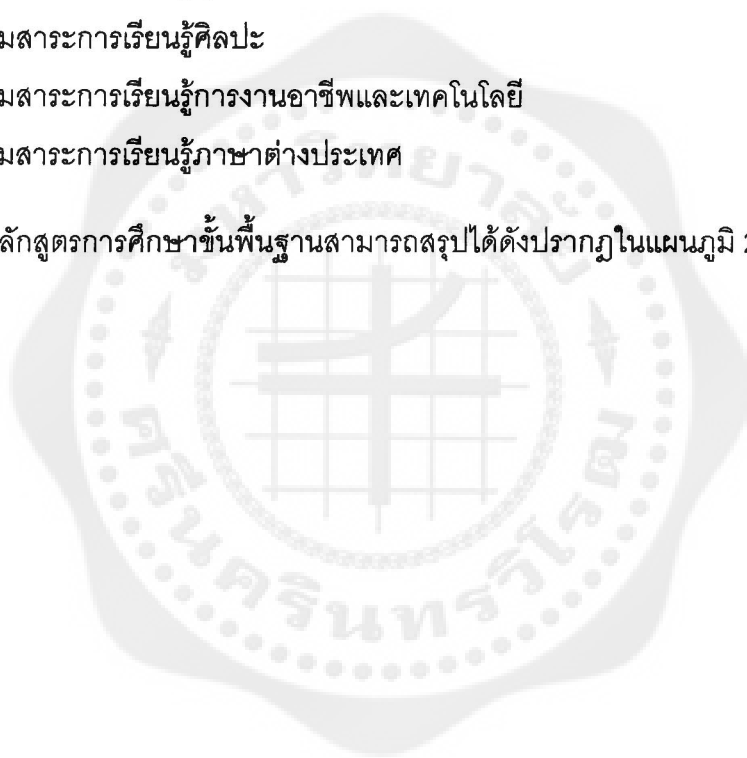
หลักสูตรดังกล่าวถือเป็นมาตรฐานการจัดการศึกษาในภาพรวม (กรมวิชาการ, 2546) โดยแบ่งมาตรฐานการเรียนรู้เป็น 4 ช่วงชั้น ช่วงชั้นละ 3 ปี ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียน ดังนี้

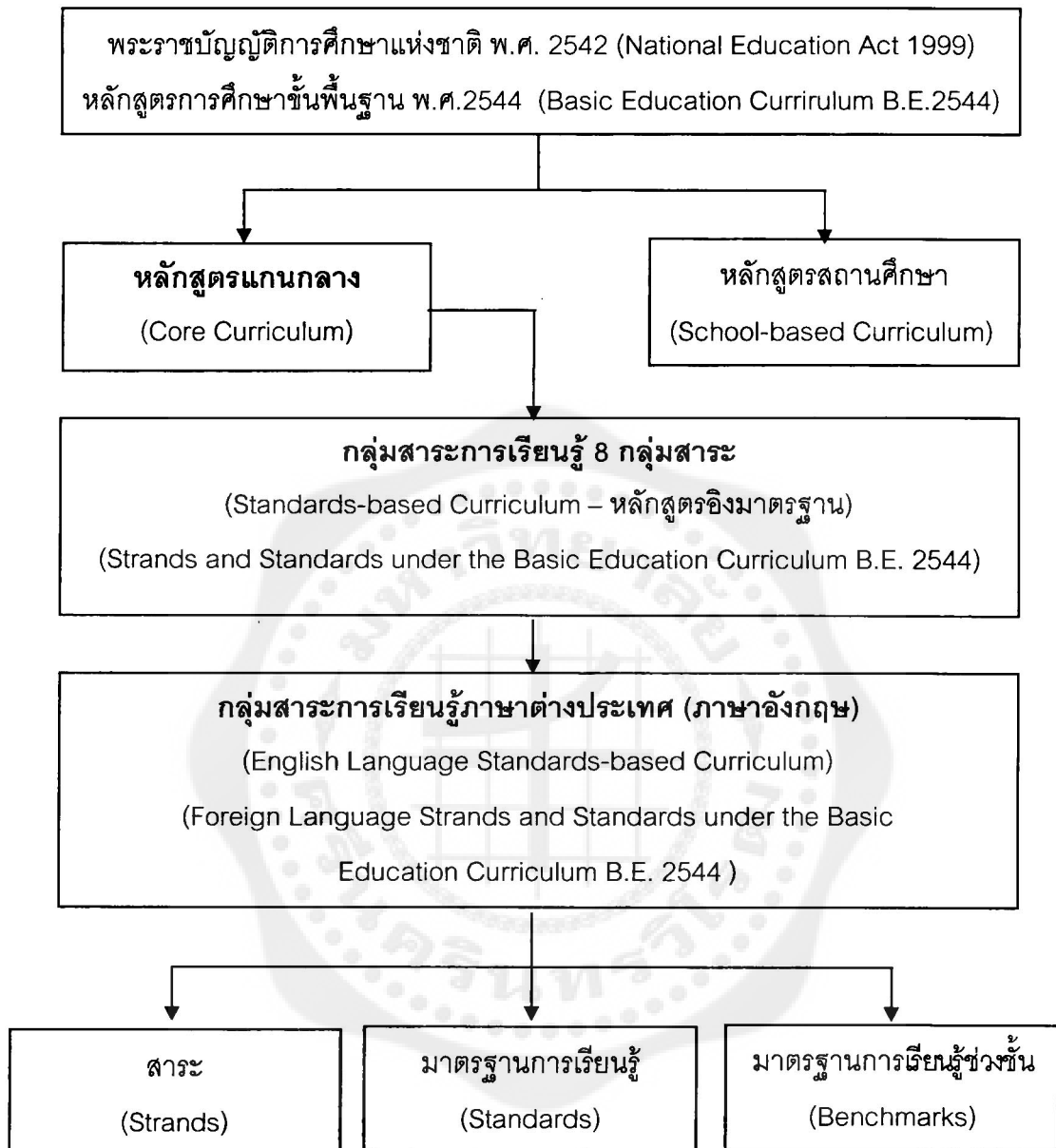
ช่วงชั้นที่ 1	ชั้นประถมศึกษาปีที่	1- 3
ช่วงชั้นที่ 2	ชั้นประถมศึกษาปีที่	4- 6
ช่วงชั้นที่ 3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่	1- 3
ช่วงชั้นที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่	4- 6

เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกรอบแนวทางของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพมากที่สุด หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
3. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
4. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา
6. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
7. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ระบบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถสรุปได้ดังปรากฏในแผนภูมิ 2.1

แผนภูมิ 2.1 ระบบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีเนื้อหามุ่งเน้นความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว

ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านภาษาอังกฤษ โดยได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในทุกช่วงชั้นจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สอนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ให้เลือกจัดการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสม

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอนภาษา (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) โดยมีวิสัยทัศน์สรุปได้ดังนี้

- 1) ใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ
- 2) มีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ
- 3) ใช้ภาษาต่างประเทศแสวงหาความรู้เพื่อศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ
- 4) สามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทย ไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

ทั้งนี้สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีดังนี้

สาระที่ 1: ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1: เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อ ประเภทต่างๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ต 1.2: มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐาน ต 1.3: เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น และความคิดรวบยอดในเรื่องต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพ

สาระที่ 2: ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1: เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2: เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3: ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1: ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ตนเอง

สาระที่ 4: ภาษาด้วยความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1: สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ ตามสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

มาตรฐาน ต 4.2: สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้การทำงาน การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

เพื่อให้การใช้หลักสูตรอิงมาตรฐานมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรได้จัดทำ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ซึ่งประกอบด้วย ความรู้และทักษะที่ผู้เรียนควรรู้และ สามารถทำได้ เป็นแนวทางให้ผู้สอนใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ตามช่วงชั้น ต่อมาปี พ.ศ. 2549 โครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ได้ปรับปรุงและเพิ่มรายละเอียดตัวบ่งชี้พฤติกรรมการเรียนรู้ (Learning Indicators) ในแต่ละ ช่วงชั้น และจัดทำแผนประกอบการสอนขึ้น เพื่อช่วยเหลือผู้สอนในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา

ถึงแม้ได้มีการเปลี่ยนระบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอิงมาตรฐานที่ให้ความสำคัญ ต่อผู้เรียนเป็นอันดับแรก และเป็นแนวทางที่สนับสนุนการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศแล้วก็ตาม จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยสำนักทดสอบทาง การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ความสามารถทางภาษาอังกฤษ ของผู้เรียนยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าร้อยละ 50 และมีแนวโน้มว่าความสามารถดังกล่าวจะลดลง อย่างต่อเนื่อง และเมื่อพิจารณาระดับคุณภาพพบว่าอยู่ในระดับพอใช้และต้องปรับปรุง ดังข้อมูลที่ ปรากฏในตาราง 2.1

ตาราง 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2544-2551

ปี การศึกษา	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6		
	คะแนน เต็ม (40)	%	ระดับ คุณภาพ	คะแนน เต็ม (40)	%	ระดับ คุณภาพ	คะแนน เต็ม (50)	%	ระดับ คุณภาพ
2544	19.83	49.56	พอใช้	15.58	38.95	พอใช้	*	*	*
2545	18.96	47.40	พอใช้	18.13	45.31	พอใช้	*	*	*
2546	16.46	41.14	ปรับปรุง	15.17	37.92	ปรับปรุง	19.57	39.14	พอใช้
2547	14.94	37.34	พอใช้	12.91	32.28	พอใช้	16.23	32.45	พอใช้
2548	*	*	*	*	*	*	*	*	*
2549	13.81	34.51	ปรับปรุง	*	*	*	*	*	*

หมายเหตุ * ยังไม่พบข้อมูล (อ้างอิงจาก http://bet.obec.go.th/gat_sat/)

ปีการศึกษา	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
	คะแนนเต็ม 100	คะแนนเต็ม 100	คะแนนเต็ม 100
2550	37.63	*	30.93
2551	36.59	34.56	30.64

หมายเหตุ * ยังไม่พบข้อมูล (อ้างอิงจาก <http://www.niets.or.th/>)

ข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับควรวิเคราะห์หาสาเหตุของการถดถอยทางความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนอย่างเร่งด่วน งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาจากผู้สอน และศึกษานิเทศก์ โดยเน้นศึกษาความเข้าใจ และการนำหลักสูตรไปใช้ของผู้สอนและศึกษานิเทศก์ เนื่องจากหัวใจสำคัญของการใช้หลักสูตรอิงมาตรฐานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้น ผู้ใช้ต้องมีความเข้าใจในเนื้อหาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง สามารถตีความไปในทิศทางเดียวกัน และผสมผสานความรู้ท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้งานวิจัยนี้จะรวบรวมความคิดเห็นของผู้บริหารระดับโรงเรียน ผู้ปกครอง และผู้เรียนซึ่งมีส่วนสำคัญในการผลักดันและสนับสนุนการใช้หลักสูตรอิงมาตรฐาน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในประเทศไทย ได้พัฒนา มาสู่การเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร แสวงหาความรู้ให้เกิด ประโยชน์ต่อตนและสังคม โดยมีการกำหนดให้ใช้แนวทางการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ในการจัดการเรียนรู้

2.2 การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

แนวทางการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีเป้าประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร นั่นคือสามารถใช้ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยงานวิจัยนี้เน้น 3 ประเด็นที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ภาษาเพื่อการสื่อสารได้แก่ แนวทางการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ความสามารถด้าน การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารกับการจัดการเรียนรู้ตาม หลักสูตรอิงมาตรฐาน

2.2.1 แนวทางการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching)

นูแนน (Nunan, 1991) ได้ให้คุณลักษณะ 5 ประการของแนวทางการเรียนภาษาเพื่อ การสื่อสารว่า เป็นการเรียนเพื่อจุดประสงค์ในการสื่อสาร โดยการมีปฏิสัมพันธ์ในภาษาที่ต้องการ สื่อสาร ได้แก่

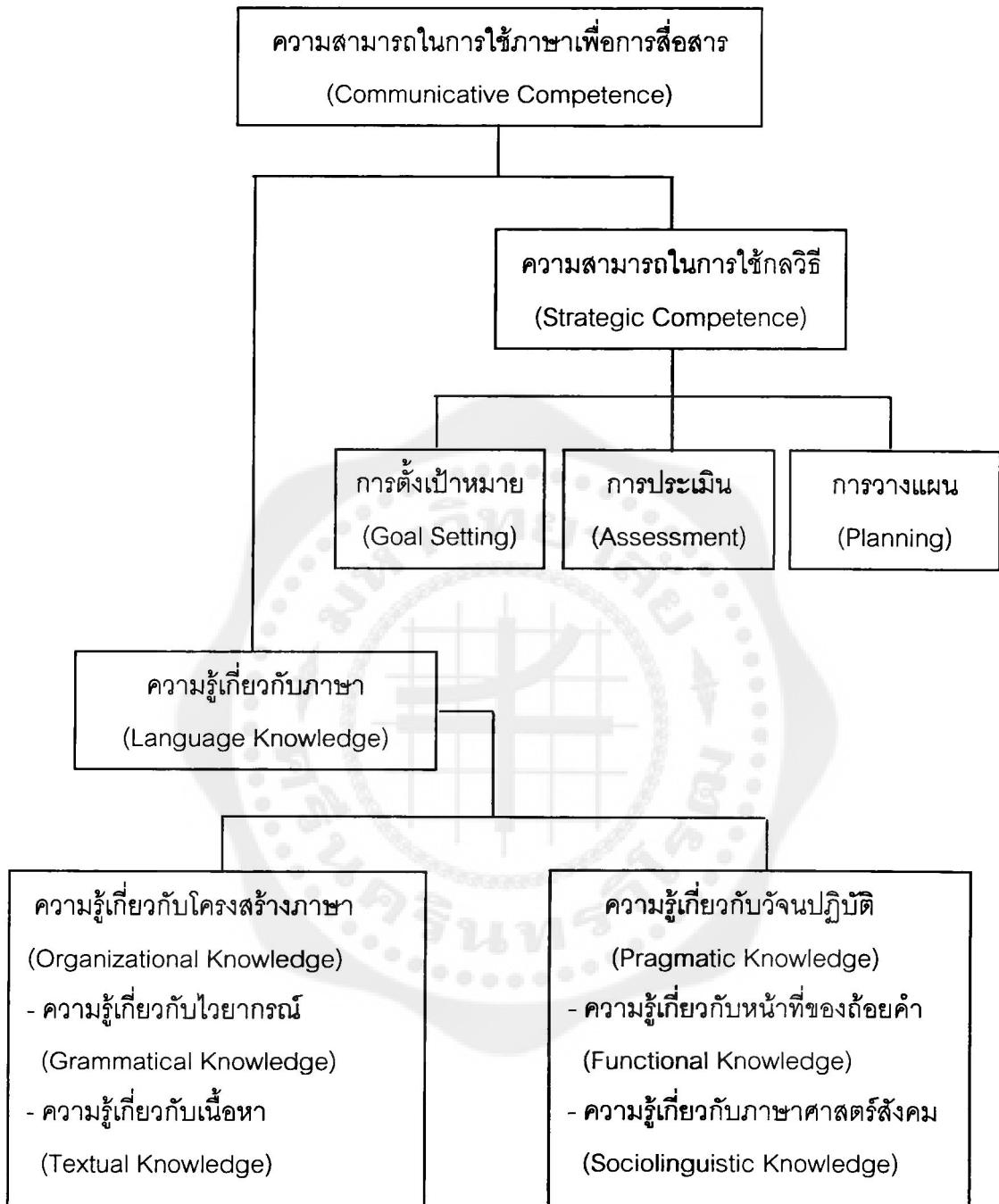
1. ใช้ภาษาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวันในการเรียน
2. ผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาอย่างเดียว แต่เรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ด้วย
3. ใช้ประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้
4. เชื่อมภาษาที่เรียนในห้องเรียนกับกิจกรรมทางภาษานอกห้องเรียน

ซาวิญยอง (Savignon, 2002) กล่าวถึงการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่า การสอนภาษา เพื่อการสื่อสารเน้นที่ผู้เรียน โดยใช้ความจำเป็นในการสื่อสารของผู้เรียนเป็นกรอบที่จะนำมาสร้าง เป้าหมายในการเรียนรู้ ดังนั้น แก่นของการสอนแบบสื่อสารคือ การให้ผู้เรียนมีโอกาสได้สื่อสารเพื่อ จะได้พัฒนาสมรรถวิสัยในการสื่อสาร การสอนแบบสื่อสารเป็นแนวทางหรือทฤษฎีของการสอน สมรรถวิสัยในการสื่อสารต่างวัฒนธรรม การสร้างบทเรียนและวิธีการสอนแบบสื่อสารขึ้นอยู่กับ บริบทของการเรียนรู้ เมื่อบริบทของการเรียนรู้เปลี่ยนไปตามกาลเวลา วิธีการสอนแบบสื่อสารต้อง เปลี่ยนตามไปด้วย

ซาวิญยอง (Savignon, 2002) ได้ให้ความเห็นเรื่องการสอนแบบสื่อสารเพิ่มเติมว่า การสอนแบบสื่อสารไม่ใช่การสอนเฉพาะการสนทนา แต่รวมถึงการจัดกิจกรรมการอ่านและการเขียนที่ผู้เรียนจะมีโอกาสได้ตีความ (interpret) สื่อความ (express) และหาความหมาย (negotiate) เป้าหมายของการเรียนการสอนแบบสื่อสารอาจมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการใช้ภาษาของผู้เรียนในแต่ละบริบท การสอนแบบสื่อสารไม่ใช่การสอนที่เน้นเฉพาะการทำงานเป็นกลุ่มเล็กหรือเป็นคู่เท่านั้น กิจกรรมที่ทำในกลุ่มใหญ่ก็มีประโยชน์ในหลายๆบริบท ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสนำภาษาไปใช้มากขึ้น และทำให้มีแรงกระตุ้นที่จะสื่อสารมากขึ้น และการสอนแบบสื่อสารไม่ได้ยกเลิกการเน้นการให้ความรู้เรื่องกฎไวยากรณ์ การตีความและการใช้ภาษาให้เหมาะสม

2.2.2 ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Competence)

ในช่วง 20 ปี ที่ผ่านมา นักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้คำจำกัดความของความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แต่คำจำกัดความที่แพร่หลายมากที่สุดนั้นเป็นของ บาคแมน (Bachman, 1990) ซึ่งกล่าวว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คือการใช้ความรู้ด้านภาษา เช่น ความรู้เรื่องไวยากรณ์ ร่วมกับบริบทในการใช้ภาษาและการตีความข้อความต่าง ๆ เพื่อตัดสินใจว่าจะใช้ความรู้ทางภาษาที่มีอยู่อย่างไร ความสามารถในการใช้ภาษามี 2 องค์ประกอบหลักคือ ความรู้เกี่ยวกับภาษา (Language Knowledge) และความสามารถในการใช้กลวิธีเพื่อการสื่อสาร (Strategic Competence) องค์ประกอบ 2 ด้านนี้มีองค์ประกอบย่อย และรายละเอียด ดังปรากฏในแผนภูมิ 2.2

แผนภูมิ 2.2 องค์ประกอบของความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

อ้างอิงจาก: Bachman & Palmer, 1996

ความรู้เกี่ยวกับภาษา (Language Knowledge) ประกอบด้วยความรู้ด้านโครงสร้างภาษา (Organizational Knowledge) ซึ่งเป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างไวยากรณ์ (Grammatical knowledge) และ ความรู้ในการใช้กฎไวยากรณ์เพื่อสร้างเนื้อหา (Textual Knowledge) หรือข้อความให้มีความต่อเนื่องสอดคล้องกัน และความรู้ด้านวัจนปฏิบัติ (Pragmatic Knowledge) เป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของถ้อยคำนั้น ๆ (Functional Knowledge) และความรู้เกี่ยวกับภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Knowledge) โดยผู้พูดที่มีความสามารถในการสื่อสารจะสามารถใช้ถ้อยคำหรือประโยคให้บรรลุเป้าหมายในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละบริบททางสังคม

องค์ประกอบที่สองของความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ ความสามารถในการใช้กลวิธีเพื่อการสื่อสาร (Strategic Competence) ซึ่งผู้ที่มีความสามารถในการสื่อสารจะต้องมีกลวิธีที่เหมาะสมในการใช้ถ้อยคำหรือประโยคให้บรรลุเป้าหมาย โดยจะต้องตั้งเป้าหมาย (Goal setting) ว่าจะดำเนินกิจกรรมนั้นๆ ในลักษณะใด จะใช้องค์ความรู้อะไรในการดำเนินกิจกรรมนั้นและต้องมีการประเมิน (Assessment) ว่ากิจกรรมที่จะดำเนินการมีความถูกต้องเหมาะสมเพียงใด และในการประเมินกิจกรรมนั้นจะควบคู่กับการวางแผน (Planning) ว่าจะมีขั้นตอนการประเมินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างไร โดยวางแผนว่าจะเลือกใช้ความรู้ใด จะใช้แผนการใด แล้วจึงลงมือดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ

อีกนิยามของความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งเป็นที่นิยมในแวดวงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ คือ นิยามของ คเนล (Canale, 1983) ที่กล่าวว่า ความสามารถในการสื่อสาร ประกอบด้วยความสามารถในการใช้กฎเกณฑ์ไวยากรณ์ ความสามารถในการใช้ภาษาเชิงสังคม ความสามารถในการใช้เนื้อความที่สัมพันธ์กัน และความสามารถในการใช้กลวิธีที่จะช่วยในการสื่อความหมาย

อัจฉรา วงศ์ไธธร (2535) ให้นิยามไว้คล้ายคลึงกัน โดยกล่าวว่าความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารประกอบด้วยความสามารถในการใช้ภาษาได้ถูกต้องโดยอาศัยพื้นฐานทางภาษาศาสตร์ เช่น เสียง ศัพท์ ไวยากรณ์ ความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคม คือ ความสามารถในการใช้รูปแบบของภาษา ทำเนียบภาษาอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับระเบียบสังคม บทบาท ฐานะ และวัฒนธรรมของผู้สื่อภาษาและรับภาษา และความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อการใช้ภาษา คือ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ การใช้กริยาท่าทาง สีหน้า และน้ำเสียง ในการสื่อความหมาย ส่วน ฮาร์เลย์ (Harley, 1986) สรุปว่า

ความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียนไม่ใช่เรื่องความรู้ทางไวยากรณ์แต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมตามบริบทที่แตกต่างกันและความสามารถในการเรียบเรียงความคิดผ่านทางภาษาด้วย

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นความสามารถในการใช้ภาษาได้ถูกต้องและเหมาะสม ถูกต้องในเรื่องกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ต่างๆ และเหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ

2.2.3 การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร-อิงมาตรฐาน

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) มีหลากหลายวิธี เช่น การสอนโดยใช้เนื้อหาเป็นฐาน (Content-based Instruction) การสอนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Task-based Instruction) หรือการสอนโดยใช้ความสามารถทางภาษาเป็นฐาน (Competency-based Instruction) เป็นต้น

การสอนโดยใช้ความสามารถทางภาษาเป็นฐาน เป็นการสอนอิงมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้น ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะการสอนแนวนี้ เนื่องจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้นอย่างชัดเจนซึ่งสะท้อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ความสามารถทางภาษาเป็นฐานได้เป็นอย่างดี

ริชาร์ดส์ (Richards, 2001) กล่าวว่า การสอนโดยใช้ความสามารถทางภาษาเป็นฐาน เริ่มใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วงปี ค.ศ. 1970 และใช้อย่างกว้างขวางในการจัดการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษาและการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (English as a Second Language) ต่อมาในช่วงปลาย ค.ศ. 1980 การสอนโดยใช้ความสามารถทางภาษาเป็นฐานได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย

นอกจากนี้ ริชาร์ดส์ (Richards, 2001) ได้อธิบายว่า ความสามารถ (Competency) ประกอบด้วยทักษะ (Skills) และความรู้ (Knowledge) การสอนโดยใช้ความสามารถเป็นฐานมีหลักการสำคัญคือ สอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้สอนต้องกำหนดผลการเรียนรู้ (Expected Learning Outcomes) ของผู้เรียนว่าเมื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรจบสิ้นลง ผู้เรียนจะต้องมีทักษะและความรู้อะไรบ้าง การกำหนดผลการเรียนรู้นี้จะช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนมีเป้าหมายในการเรียนการสอนร่วมกัน และ

ทำให้การวัดและประเมินผลชัดเจนว่าผู้สอนต้องการวัดและประเมินเรื่องใด ผู้เรียนต้องเตรียมตัวอะไรและอย่างไรบ้าง

ในการสอนโดยใช้ความสามารถทางภาษาเป็นฐานนั้น ผู้สอนจะต้องกำหนดผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ เช่น ในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สำหรับช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4-6) สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร มาตรฐาน ต. 1.1. เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ จากมาตรฐานการเรียนรู้นี้ ผู้สอนสามารถกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้สอดคล้องได้ เช่น สามารถเข้าใจคำสั่งในสถานศึกษาและสามารถปฏิบัติตามได้ หรือสามารถอ่านข้อความสั้น ๆ แล้วเขียนเป็นรูปภาพได้ เป็นต้น

2.3 หลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standards - based Curriculum)

ริชาร์ด (Richards, 2001) กล่าวว่าหลักสูตรอิงมาตรฐาน ได้รับการพัฒนาในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยองค์กรเพื่ออาชีพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกาได้พัฒนามาตรฐานขึ้นเพื่อให้สถานศึกษาต่าง ๆ นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ในแต่ละวิชาจะมีมาตรฐานอย่างน้อยหนึ่งมาตรฐาน (Sowell, 2005, p.78) มาตรฐานจะกำหนดสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และสามารถทำได้ (Should Know and Be Able to Do) เพื่อการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 มาตรฐานประกอบด้วย ทักษะคิด คุณค่า และทักษะมากกว่าเนื้อหาความรู้ที่ผู้เรียนต้องท่องจำเพียงอย่างเดียว (ERIC Development Team, 1993)

การเรียนการสอนภาษาที่สองและภาษาต่างประเทศให้ความสนใจแนวคิด และการขับเคลื่อนของหลักสูตรอิงมาตรฐานมากโดยเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกา (Richards, 2001, p. 132) สมาคมการสอนภาษาต่างประเทศของประเทศสหรัฐอเมริกา (The American Council on the Teaching of Foreign Languages (ACTFL)) และอีกแปดองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญต่อการขับเคลื่อนของแนวคิดการจัดการเรียนการสอนต่างประเทศที่เน้นมาตรฐาน และได้พัฒนาเนื้อหาของมาตรฐานที่ชี้ไปถึงสิ่งที่ผู้เรียนภาษาต่างประเทศควรรู้ และสามารถทำได้ ซึ่งเป็นที่มาของหลักการพื้นฐานของเนื้อหามาตรฐานสำหรับวิชาทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับภาษา (American Council on the Teaching of Foreign Languages, 1996; ERIC Development Team, 1993) มาตรฐานสำหรับวิชาภาษาต่างประเทศมีชื่อว่า "Strands for Foreign Language

Learning” หรือมาตรฐานสำหรับการเรียนภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย 5 สาระคือ การสื่อสาร วัฒนธรรม การเชื่อมโยง และชุมชน และการเปรียบเทียบ (American Council on the Teaching of Foreign Languages, 1996) และในบทความ “ the Executive Summary of Standards for Foreign Language Learning: Preparing for the 21st Century”, ได้อธิบายความหมายของมาตรฐานไว้ว่า

“มาตรฐานไม่ใช่แนวทางหลักสูตรมาตรฐานคือข้อแนะนำเกี่ยวกับประเภทของหลักสูตรและประสบการณ์ที่จะทำให้ผู้เรียนสำเร็จลุล่วงตามมาตรฐาน สนับสนุนแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่ต่อเนื่องจากชั้นปฐมวัยถึงการศึกษาในระดับมัธยมและสูงกว่านั้น มาตรฐานไม่ได้ให้รายละเอียดว่าต้องสอนเนื้อหาอะไร และจัดลำดับการสอนอย่างไร มาตรฐานนี้จำเป็นต้องใช้ร่วมกับมาตรฐานของรัฐและชุมชนและกรอบหลักสูตร (Curriculum Frameworks) เพื่อเป็นแนวทางในการบ่งชี้แนวทางการเรียนการสอน และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างสมเหตุสมผลสำหรับผู้เรียนในแต่ละเขตแต่ละโรงเรียน” (paragraph 5, American Council on the Teaching of Foreign Languages, 1996)

มาตรฐานไม่ได้จำกัดเพียงวิธีการสอน การประเมินและการวัดผลในชั้นเรียนที่จัดทำในโรงเรียนในเขตการศึกษา แต่มาตรฐานให้ความสำคัญต่อ มาตรฐานการปฏิบัติ (Performance Standards) (LeLoup & Ponterio, 1997) กูเทค (Gutek, 2004) กล่าวว่า “แนวคิดหลักในการวางมาตรฐานการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาคือ การศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกาจะพัฒนาได้ต่อเมื่อมีการวางมาตรฐาน สาระการเรียนรู้และตัวบ่งชี้ที่สูงไว้สำหรับวัดความสำเร็จของผู้เรียน” (Gutek, 2004, p.267)

สืบเนื่องจากแนวคิดการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานดังกล่าว รัฐแต่ละรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาต้องพัฒนาหลักสูตร หรือ กรอบหลักสูตรที่รวมเนื้อหามาตรฐาน (Content Standards) และตัวบ่งชี้ (Benchmarks) สำหรับผู้เรียนระดับ K – 12 ตัวบ่งชี้ หมายถึง “ความกว้างๆ เกี่ยวกับกระบวนการและ/หรือ เนื้อหาที่ใช้อ้างอิงสำหรับการจัดทำหลักสูตร และวัดการพัฒนาของผู้เรียน ตัวบ่งชี้นี้สามารถผลิตขึ้นเอง โดยผู้พัฒนาหลักสูตรของแต่ละรัฐ หรือจะใช้ตัวบ่งชี้ของ “ACTFL Performance Guidelines for k – 12 Learners” ดังนั้น กรอบหลักสูตร (Curriculum Framework) ของแต่ละรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาจึงประกอบด้วย เนื้อหา มาตรฐาน (Content Standards) ที่รวมสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ (Strands and Standards) และตัวบ่งชี้ (Benchmarks) หรือที่เรียกว่า Performance Standards ซึ่งโรงเรียนในเขตนั้นๆ จะนำกรอบหลักสูตรที่แต่ละรัฐพัฒนาขึ้น ไปใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษาสำหรับมาตรฐานในการเรียนการสอนต่อไป (Delaware, Dept. of Education, 1997; LeLoup & Ponterio, 1997; Louisiana, Dept. of Education, 1997)

หลักการของเนื้อหามาตรฐานของประเทศสหรัฐอเมริกาคล้ายคลึงกับกรอบหลักสูตร (Curriculum Framework) ของประเทศออสเตรเลีย ซึ่งประกอบด้วยใจความเกี่ยวกับหลักการเรียนการสอนและจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษา (Vale, McKay, & Scarino, 1991, p.10) เวลและคณะ (Vale et al., 1991, p.10) ผู้เขียนเอกสารเรื่อง "Australian All Guidelines for Languages Other Than English and English as a Second Language (ESL)" กล่าวว่า กรอบหลักสูตรประกอบด้วยแนวทางที่สามารถยืดหยุ่นได้ เพื่อผู้สอนใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงการพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละช่วงที่สัมพันธ์กันในระหว่างระดับชั้น (1991, p.15) ตัวอย่างใจความสำคัญของกรอบหลักสูตรของรัฐออสเตรเลียตะวันตก มีดังนี้

"กรอบหลักสูตรให้ความสำคัญ 2 ประการ คือความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์และแนวคิดทางการจัดการเรียนรู้จากปฐมวัยถึงชั้นปี 12 ด้านผลสัมฤทธิ์ หมายถึง การกำหนดสิ่งที่ผู้เรียนควรจะบรรลุและให้ความสำคัญกับการประสบความสำเร็จได้จริง นั่นคือกรอบหลักสูตรให้ความสำคัญหรือเน้นถึงสิ่งที่ผู้เรียนแต่ละคนได้เรียนมากกว่าควรสอนอะไรและอย่างไร ด้านแนวทางการจัดการเรียนรู้นั้น คือการให้อิสระและความยืดหยุ่นแก่ผู้สอนในการออกแบบโปรแกรมการเรียนที่หลากหลายเพื่อผู้เรียนได้ประสบความสำเร็จในการเรียน" (Curriculum Council Western Australia, 1998)

บางประเทศในโลกตะวันออก เช่น ญี่ปุ่น และจีน ได้ให้ความสำคัญกับมาตรฐาน เช่นเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทยได้ริเริ่ม โครงการชื่อว่า "China English as a Foreign Language Project Standards (CEFLS)" โดยความร่วมมือกับองค์กรตะวันตก คือ Teachers of English to Speakers of Other Languages, Inc. (TESOL) และ McGraw-Hill Education ในการร่างเนื้อหามาตรฐาน (Content Standards) ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานที่เปรียบเสมือนแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรระดับพื้นฐาน เช่นเดียวกับอเมริกา และออสเตรเลีย ผู้สอนมีอิสระในการทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียน โดยสามารถจัดการเรียนการสอนตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเองโดยใช้แหล่งข้อมูลต่างๆ (Teaching English to Speakers of Other Languages Inc., n.d.)

อย่างไรก็ตาม มาร์ช (Marsh, 2004, p.30) กล่าวว่านักการศึกษาบางคนไม่เชื่อมั่นกับการใช้มาตรฐานกรอบหลักสูตร เพราะผู้พัฒนาหลักสูตรแบบมาตรฐานนี้จำเป็นต้องเป็นผู้ที่สามารถ

เขียนสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ชัดเจน กระชับและน้อยข้อได้ ซึ่งปัจจุบันยังพบว่ามาตรฐานในหลายๆ ประเทศยังคงมีความคลุมเครืออยู่ (Schmoder and Marzono , 1999, cited in Marsh, 2004)

ในการนำเอาหลักสูตรอิงมาตรฐานในบริบทของการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของประเทศไทยนั้นอาจสรุปความแตกต่างในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเดิมและหลักสูตรอิงมาตรฐานดังตาราง 2.2

ตาราง 2.2 เปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเดิม และการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอิงมาตรฐาน

การจัดการการเรียนรู้ตามหลักสูตรเดิม	การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอิงมาตรฐาน
1. เริ่มจากแบบเรียนที่รัฐบาลจัดให้	1. เลือกมาตรฐานที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รู้และทำได้
2. ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแบบเรียนที่จัดให้	2. มาตรฐาน และวางระดับความสามารถทางด้านภาษาที่ผู้เรียนในระดับนั้นสามารถทำได้
3. ออกแบบการประเมินตามเนื้อหาในแบบเรียน	3. ซึ่งเฉพาะเจาะจงว่าอะไรคือสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และสามารถทำได้เพื่อการจัดทำรูปแบบการประเมินที่ตรงกับสิ่งที่ผู้เรียนประสบ
4. จัดการเรียนรู้ตามลำดับเนื้อหาในแบบเรียน	4. จัดโอกาสที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะที่สำคัญให้มากที่สุด
5. จุดมุ่งหมายของการเรียนหนึ่งภาคการศึกษา คือการจัดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามแบบเรียน	5. วัดและประเมินเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

2.4 หลักสูตรภาษาในบริบทของนโยบายการศึกษาแห่งชาติ (Language Curriculum in Policy Contexts)

โซเวลล์ (Sowell, 2005) ระบุว่า หลักสูตรมี 4 ระดับ คือ ระดับสังคม (Societal) ระดับสถานศึกษา (Institutional) ระดับการเรียนการสอน (Instructional) และระดับใช้จริง (Experiential) ระดับที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้เรียนคือหลักสูตรระดับใช้จริง และหลักสูตรที่ไกลจากตัวผู้เรียนมากที่สุดคือระดับสังคม นโยบายหลักสูตรหรือหลักสูตรภาษาแห่งชาตินั้น มีลักษณะคล้ายกับหลักสูตรระดับสังคม ซึ่งเป็นระดับที่พัฒนาขึ้นจากกลุ่มคนที่เป็นตัวแทนประเทศที่รวมถึงนักการเมือง ตัวแทนจากกลุ่มที่มีความถนัด ผู้บริหารโรงเรียนและผู้เชี่ยวชาญ ความต้องการของผู้เรียนนั้นถูกกำหนดจากการตีความและข้อสรุปของสังคมว่าผู้เรียนควรเรียนรู้อะไร ไม่ได้มาจากผู้เรียนโดยตรง (Sowell, 2005)

การรวมตัวกันของกลุ่มคนที่ต่างกันจะมีผลต่อหลักสูตรพื้นฐานของหลักสูตรทางด้านภาษา ดังนั้นผู้ดูแลการพัฒนาหลักสูตรจึงต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจในหลักการพื้นฐานของหลักสูตรที่ทำการพัฒนา รอดเจอร์ (Rodgers, 1989) ได้พยายามสร้างรายการที่ใช้ในการตรวจสอบความเข้าใจของผู้ร่วมพัฒนาหลักสูตรโดยรายการดังกล่าวประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานของวิชานั้นๆ ความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน ลักษณะสถานศึกษา และระบบการจัดการ รอดเจอร์ (Rodgers, 1989, pp.28-34) เชื่อว่าการทำความเข้าใจ ถกเถียง และตกลงในเรื่องดังกล่าว จะมีผลต่อประสิทธิภาพในการพัฒนาหลักสูตรที่เกิดจากหลายกลุ่มคนร่วมกันพัฒนาขึ้น

ริชาร์ดส์ (Richards, 2001) กล่าวเพิ่มเติมว่าการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร และนโยบายทางการเรียนการสอนภาษาได้ส่งผลกระทบต่อทัศนคติความเชื่อ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การมองการใช้ภาษาและการปฏิบัติในห้องเรียน ริชาร์ดส์แนะนำว่าหลักสูตรภาษาในระดับนโยบายชาตินั้น ควรประกอบด้วย ปรัชญา แนวคิดและหลักการพื้นฐาน และแนวทางการปฏิบัติที่มีการเขียนไว้อย่างชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตัวอย่างหลักสูตรระดับประเทศที่เขียนปรัชญาการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนหลักสูตรระดับสถานศึกษาและสนับสนุนการตัดสินใจในระดับโรงเรียน (School – based Decision Making) คือ Australian EFL ซึ่งช่วยให้ผู้สอนสามารถพัฒนาการปฏิบัติในห้องเรียนได้ดีขึ้น ริชาร์ดส์ (Richards, 2001) กล่าวว่า

“ในกรณีตัวอย่างเช่น การสอนภาษาที่ใช้ทฤษฎีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติในห้องเรียนนั้น เมื่อมีการเขียนแนวทางการปฏิบัติตามทฤษฎีนี้ในหลักสูตร ผู้สอนจะต้องศึกษาและพยายามที่จะใช้ทฤษฎีนี้ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนซึ่งผู้สอนทุกคนที่ใช้หลักสูตรนี้ต้องมีความเข้าใจในหลักการพื้นฐานนี้เหมือนกัน” (Richards, 2001, p.216)

การจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศในลักษณะของนโยบายแห่งชาตินั้น สิ่งที่สำคัญคือความชัดเจนทั้งในจุดมุ่งหมาย การให้ความรู้ด้านทฤษฎีและหลักการพื้นฐานของหลักสูตร และความเชื่อของผู้สอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียน (Print, 1993; Taba, 1962; Tanner & Tanner, 1995)

2.5 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (School-based Curriculum) และการรับรองมาตรฐาน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (School-based Curriculum)

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเกิดจากการเคลื่อนไหวของหลักสูตรอิงมาตรฐานที่เกิดขึ้นทั่วโลก เช่น ออสเตรเลีย, สหรัฐอเมริกา, ยุโรปและเอเชีย ซึ่งเป็นการเคลื่อนไหวที่สนับสนุนการตัดสินใจในระดับโรงเรียน (Brady, 1992) หลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักสูตรที่มีหลักการที่ตรงข้ามกับระบบอำนาจราชการ ระบบขั้นตอน และระบบการรวมอำนาจ โดยสนับสนุนนโยบายการกระจายอำนาจที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่หลากหลายตามความต้องการของชุมชน (Brady, 1992; Print, 1993 ; Skilbeck, 1984) สกิลเบค (Skilbeck, 1984) อธิบายว่า หลักสูตรสถานศึกษาเกิดขึ้นจากความต้องการความอิสระทางการศึกษาและความไม่เท่าเทียมของการจัดการศึกษา และกลยุทธ์การจัดการศึกษาแบบบนลงล่าง (Top – Down) ที่ไม่สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษาได้

ในทำนองเดียวกันกับแนวคิดใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาในทางปฏิบัติ แนวทางของหลักสูตรสถานศึกษามีทั้งประโยชน์และโทษ พรินท์ (Print, 1993, p.19) ได้ให้แนวคิดว่าหลักสูตรสถานศึกษาสร้างปัญหาในการจัดการเรียนการสอนมากกว่าให้ประโยชน์ ดังเช่น แบริดดี และสกิลเบค (Brady, 1992; Skilbeck, 1984) ได้กล่าวไว้เช่นกันว่า โรงเรียนที่ได้รับประโยชน์จากการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาคือโรงเรียนที่ได้รับการสนับสนุนในหลายๆ ด้านเช่น เงินทุน บุคลากรที่พร้อม รวมถึงการจัดการบริหารผู้สอนที่มีประสิทธิภาพ มีการสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน

การจัดการและการบริหารด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นเรื่องยาก ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องการการสนับสนุนทางด้านการบริหารจัดการ และการบริหารจัดการระดับโรงเรียน (School –

based Management) และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานั้นต้องมาพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของหน้าที่ของผู้สอนอีกด้วย (Print, 1993) ดังนั้น โรงเรียนที่ขาดการสนับสนุนทางการบริหารจัดการและโรงเรียนที่ไม่เห็นความสำคัญกับการสนับสนุนและจัดสรรกำลังคนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จะเกิดปัญหาทางด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามาก (Skilbeck, 1984)

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นเรื่องที่ยากและเป็นปัญหามากสำหรับโรงเรียนที่ไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านทุนและความรู้ในการดำเนินการอย่างอิสระภายใต้กรอบที่กำหนดจากส่วนกลาง การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษและการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนที่ผู้สอนภาษาอังกฤษเองมีความสามารถด้านภาษาอังกฤษค่อนข้างต่ำ จะเกิดความยุ่งยากและเป็นโทษมากกว่าประโยชน์ และปัญหาอีกอย่างหนึ่งที่อาจเกิดขึ้นเมื่อนำเอาหลักสูตรอิงมาตรฐานไปใช้ในหลักสูตรสถานศึกษา คือ ผู้สอนอาจตีความหลักสูตรแตกต่างกันออกไป (Willis and Kissane, 1997, cited in Marsh, 2004, pp.30-31)

ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไม่ได้เป็นเรื่องของการบริหารจัดการระดับโรงเรียนเท่านั้น แต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและการพัฒนาการจัดการความรู้ และถ้าการจัดการให้ความสำคัญในเรื่องการควบคุมการปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนเป็นไปตามมาตรฐานความรู้มากกว่าการให้ความสำคัญทางด้านการพัฒนา และการเจริญงอกงามทางปัญญา การศึกษาแบบมาตรฐานก็ไม่ต่างจากการจัดการศึกษาในสมัยก่อนที่เน้นให้ความสำคัญเพียงแค่การรับความรู้ (Eisner, 1994; Luke & van Kraayenoord, 1998)

การรับรองมาตรฐาน

เป็นที่น่าสังเกตว่าการกระจายอำนาจทางการศึกษาโดยการสนับสนุนเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาจะเกิดขึ้นพร้อมๆ กับระบบการรวมอำนาจสู่ศูนย์กลาง เพราะการระบุมตรฐานและกรอบหลักสูตรนั้น ท้ายที่สุดก็มาจากระบบศูนย์กลาง (Brady, 1992; Print, 1993) การตัดสินใจระดับโรงเรียนถูกกำหนดด้วยมาตรฐานที่ต้องบรรลุ อีกนัยหนึ่งคือ มาตรฐานให้ความสำคัญกับการให้อิสระภาพทางการตัดสินใจในระดับโรงเรียนและให้ผู้สอนพึ่งพาตนเองมากขึ้นในการพัฒนาหลักสูตรของตนแต่ในขณะเดียวกันก็มีการจัดการควบคุมที่เข้มข้นในมาตรฐานระดับประเทศ ให้ผู้เรียนทุกคนมุ่งสู่มาตรฐานเดียวกันด้วยระบบการวัดผลเดียวกัน ดังนั้นการตัดสินใจว่าอะไรเป็น

สิ่งที่ดี สำหรับการศึกษา นั้นยังคงขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของคุณย์กลางระดับประเทศ (LeLoup & Ponterio, 1997)

เบิร์น (Burns, 2003) ให้ความคิดว่าการริเริ่มหลักสูตรมาตรฐานระดับชาติเป็นตัวอย่างของความขัดแย้งระหว่างระบบราชการและระบบความคิดทางการศึกษา เบิร์น (Burns, 2003) ได้ตั้งคำถามที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นไปได้หรือไม่ที่หลักการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เป็นพื้นฐานของหลักสูตรอิงมาตรฐานนั้น สามารถใช้ได้กับการให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์และการรับรองมาตรฐานที่ประเทศต้องการจริง ซึ่งเห็นได้จากการที่ ใจความหลักของหลักสูตรอิงมาตรฐานนั้น เน้นการแสดงผลการเรียนรู้ (Performance Standards) ของผู้เรียน ซึ่งหลักสูตรอิงมาตรฐานจะเป็นตัวบ่งบอกถึงการรับรองมาตรฐานของส่วนกลางเพื่อความเป็นมาตรฐานของการศึกษาทั่วกันทั้งประเทศ

ลูค และแวน ครายีนูด (Luke and Van Kraayenoord, 1998) ให้ความคิดเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับมาตรฐาน แต่ขึ้นอยู่กับแนวคิดในการเขียนมาตรฐานมากกว่า โดยยกตัวอย่างประเทศออสเตรเลียว่า ในยุค 1980 นักการศึกษาที่มีแนวทางการศึกษาที่เน้นเศรษฐกิจเป็นหลัก (Economic Rationalist Approach) ได้มีอิทธิพลต่อรัฐบาลและราชการในเรื่องการรับรองมาตรฐานซึ่งเป็นกรอบแนวคิดต่อการจัดมาตรฐาน สาระการเรียนรู้ และตัวบ่งชี้ การจัดมาตรฐานจึงเป็นเรื่องของการกำหนดให้ผู้สอน และผู้เรียนควรทำอะไรและอย่างไร โดยมีมาตรฐานมาควบคุมการกระทำนั้นๆ มากกว่าการเปิดโอกาสให้สร้างรูปแบบการเรียนรู้ หรือเรื่องที่เรียนตามความต้องการได้

การจัดทำหลักสูตรลักษณะนี้ต้องการความร่วมมือระหว่างผู้ทำ รวมถึงผู้สอน เพื่อแบ่งปันความรู้และความคิดเห็น เลอลูป และมอนเทริโอ (LeLoup and Ponterio, 1997) กล่าวว่า ในศตวรรษที่ 21 ผู้สอนที่ให้ความสนใจกับการพัฒนาและการเคลื่อนไหวของมาตรฐาน ได้ร่วมมือกันแบ่งปันความรู้และความคิดเห็น ผลที่ได้รับ คือ นอกจากการมีมาตรฐานที่ใช้เป็นแนวทางการศึกษาที่ดีขึ้นแล้ว ยังส่งผลดีต่อการพัฒนาการศึกษาแบบยั่งยืน สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต และยกระดับการเรียนการสอนภาษาเป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้ย่อมดีกว่าการถกเถียงกันแต่ในประเด็นที่ว่ามาตรฐานการเรียนรู้ นั้นเป็นเพียงเรื่องของการควบคุมและรับรองมาตรฐานจากส่วนกลาง ดังนั้นการนำแนวคิดของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามาใช้จริงนั้น จำเป็นต้องมีการทำวิจัยและศึกษาถึงรายละเอียดและควรสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาซึ่งการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.6 หลักการและแนวทางในการประเมินหลักสูตร

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การประเมินหลักสูตรถือเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญยิ่งในการใช้และพัฒนาหลักสูตร ผู้รู้และนักการศึกษาหลายท่านได้นำเสนอแนวทางและประเด็นที่ควรคำนึงถึงในการประเมินหลักสูตรไว้อย่างหลากหลายและน่าสนใจดังนี้

ไพโรจน์ พิทักษ์ทนายหาญ (2548) เสนอแนวทางในการประเมินหลักสูตรโดยให้ประเมินตามองค์ประกอบพื้นฐานของการใช้หลักสูตร 4 ด้าน คือ

1. สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่มีผลต่อการใช้หลักสูตรทั้งหมด เช่น สภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่นรวมทั้งแนวโน้มในอนาคต ลักษณะ ปัญหาสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาหลักสูตร
2. องค์ประกอบของหลักสูตร เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ชัดเจน และสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตรกับองค์ประกอบอื่นๆ คำถามที่ควรพิจารณาประกอบการประเมินองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา คือ
 - 2.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้สะท้อนคุณลักษณะที่ต้องการจริงหรือไม่
 - 2.2 โครงสร้างของหลักสูตร มีความชัดเจน สอดคล้องและเหมาะสมกับเวลาที่จัดให้ แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือไม่ เพียงใด
 - 2.3 การกำหนดผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ จำนวนชั่วโมง เป็นรายปี รายภาค ชัดเจนหรือไม่ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางมากน้อยเพียงใด สนองปัญหา ความต้องการ ความจำเป็นของท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด
 - 2.4 คำอธิบายรายวิชา มีความสอดคล้องกับจำนวนชั่วโมง ผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด สนองตอบชีวิตจริงและความต้องการของท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด
 - 2.5 แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมหรือไม่ เช่น มีความสอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้หรือไม่ สาระการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและความพร้อมของผู้เรียนหรือไม่ กระบวนการวัดและประเมินผลมีมาตรฐานและตรงตามจุดประสงค์หรือไม่ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความเหมาะสมหรือไม่
3. ขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งแยกประเด็นการประเมินได้เป็น 2 ชั้น คือ
 - 3.1 ชั้นเตรียม เพื่อประเมินว่ามีการจัดทำเอกสารส่งเสริมการใช้หลักสูตร การฝึกพัฒนาบุคลากรเพิ่มเติม และตรวจสอบความรู้ความเข้าใจทัศนคติของผู้สอนต่อหลักสูตร หรือไม่

3.2 ใช้หลักสูตร เพื่อประเมินผลการปฏิบัติการบริหารวิชาการและหลักสูตรของสถานศึกษา การดำเนินงานด้านพัฒนาหลักสูตร แผนการปฏิบัติงาน การติดตามผลภายในสถานศึกษา เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งในการประเมินดังกล่าวมีตัวแปรในการประเมินผล คือ คณะกรรมการบริหารวิชาการและหลักสูตรสถานศึกษา เอกสารส่งเสริมการใช้หลักสูตร ผู้สอนและศึกษานิเทศก์

4. ผลการใช้หลักสูตร เป็นการนำผลการประเมินจากระบบอื่นๆ มาประกอบการพิจารณาว่าผลการใช้หลักสูตรเป็นอย่างไร เช่น มาตรฐานด้านผู้เรียน ผลการประเมินตนเอง (SAR) ผลการประเมินจากองค์กรภายนอก

นูแนน (Nunan, 1999) แบ่งประเด็นในการพิจารณาเพื่อประเมินหลักสูตรออกเป็น 2 ส่วนตามกระบวนการสร้างและใช้หลักสูตรดังนี้

1. ในการประเมินกระบวนการสร้างหลักสูตร มีคำถามประกอบการพิจารณา คือ หลักสูตรที่จัดทำขึ้นสามารถนำไปใช้ได้จริงหรือไม่ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้หลักสูตรและผู้เรียนมากน้อยเพียงใด เหมาะสมกับระดับและกลุ่มของผู้เรียนมากน้อยเพียงใด และมีความเหมาะสมกับระยะเวลาหรือไม่

2. ในการประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร ผู้ประเมินควรพิจารณาประเด็นต่างๆ ดังนี้

2.1 วิธีการจัดการเรียนการสอน โดยพิจารณาว่าเอกสารการสอน วิธีการสอน และกิจกรรมการสอน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน และความต้องการของผู้เรียนหรือไม่

2.2 แหล่งข้อมูลที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน โดยพิจารณาว่าแหล่งข้อมูลการเรียนรู้เพียงพอและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้หรือไม่

2.3 ผู้สอน โดยพิจารณาว่าผู้สอนในฐานะผู้ใช้หลักสูตรมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดการเรียนการสอนเพียงพอหรือไม่

2.4 ผู้เรียน โดยพิจารณาว่าผู้เรียนมีกลวิธีในการเรียนรู้ที่เหมาะสม เข้าเรียนสม่ำเสมอ ตั้งใจเรียน มีการฝึกฝน สม่ำเสมอหรือไม่ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับใด และผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตจริงได้หรือไม่

2.5 การวัดและประเมินผล โดยพิจารณาว่า กระบวนการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ ผู้เรียนมีโอกาสได้ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือไม่ ผู้เรียนมีโอกาสได้ประเมินเอกสารการเรียนรู้ วิธีการสอน และการจัดการเรียนรู้หรือไม่ และผู้สอนมีโอกาสประเมินผลการเรียนการสอนของตนเองหรือไม่

นิตยา สำเร็จผล (2544) ได้นำเสนอประเด็นที่ควรพิจารณาในการประเมินการใช้หลักสูตร เป็น 6 ประเด็น ดังนี้

1. กระบวนการจัดการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด
2. การรับรู้ของผู้สอนและผู้เรียนในการเรียนการสอนตามหลักสูตร
3. การตอบสนองและการมีส่วนร่วมของผู้สอนและผู้เรียนต่อหลักสูตร
4. เจตคติของผู้สอนและผู้เรียนในการเรียนการสอนตามหลักสูตร
5. ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา และสื่อการเรียนการสอนกับระดับของผู้เรียน
6. ผลลัพธ์ของหลักสูตรทั้งที่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และผลข้างเคียง หรือผลพลอยได้ที่เกิดจากการใช้หลักสูตร

หากพิจารณาแนวทางในการประเมินหลักสูตรตามแนวคิด ของ ไพโรจน์ พิทักษ์ทายหาญ (2548) นูแนน (Nunan, 1999) และนิตยา สำเร็จผล (2544) จะเห็นได้ว่าทั้งสามแนวคิดมีความคล้ายคลึงกันในการนำเสนอประเด็นที่ผู้ประเมินควรคำนึงถึงในการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจและเจตคติของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร
2. ทักษะและความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร
3. กระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร
4. การสนับสนุนการใช้หลักสูตร
5. ผลการใช้หลักสูตร ซึ่งส่วนหนึ่งสะท้อนได้จากพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียน

อย่างไรก็ตามในมุมมองของนักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา ดูบอยส์ แอลเวอร์สัน และ สตาเลย์ (DuBois, Alverson, & Staley, 1978) ได้เสนอแนวคิดว่าการประเมินหลักสูตรหรือ โปรแกรมการสอน ผู้ประเมินควรให้ความสำคัญกับองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบดังนี้

1. ผู้เรียน ซึ่งผู้ประเมินควรพิจารณาว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมในการเรียนหรือไม่ อย่างไร
2. โปรแกรมการสอนที่จัดให้กับผู้เรียน ในส่วนของการประเมินโปรแกรมการสอนที่จัดให้กับผู้เรียนนั้น ดูบอยส์ แอลเวอร์สัน และสตาเลย์ (DuBois, Alverson, & Staley, 1978) ได้ให้ความเห็นว่าการประเมินควรครอบคลุมการวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนของผู้สอน ซึ่งถือเป็นหน่วยย่อยที่สำคัญของโปรแกรมการสอน

นอกจากประเด็นต่างๆ เหล่านี้แล้ว บราวน์ (Brown, 1995) ได้ให้ความเห็นว่าโดยทั่วไปแล้ว การจัดหรือการพัฒนาจัดโปรแกรมการสอนนั้นจะต้องเกี่ยวข้องกับขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอนด้วยกัน คือ การสำรวจความต้องการของผู้เรียน การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การทดสอบ การพัฒนาเอกสารการสอน กระบวนการสอน ดังนั้นในกระบวนการของการประเมินหลักสูตร ผู้ประเมินควรต้องตั้งคำถามถึงประเด็นเหล่านี้ด้วย เช่น

1. โปรแกรมการสอนนั้นได้สะท้อนความต้องการของผู้เรียนหรือไม่
2. มีการระบุความต้องการของผู้เรียนหรือไม่
3. มีการระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโปรแกรมการสอนไว้หรือไม่ ถ้ามี ข้อมูลเหล่านี้มีรายละเอียดชัดเจนหรือไม่
4. แบบทดสอบที่ใช้มีคุณภาพ สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนได้หรือไม่ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่
5. เอกสารที่ใช้ประกอบการสอนไม่ว่าจะเป็นเอกสารที่มีวางขาย หรือที่พัฒนาขึ้นมาเอง โดยผู้สอนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและจุดประสงค์หรือไม่
6. ผู้สอนได้รับความช่วยเหลือหรือเตรียมการเพื่อให้ใช้โปรแกรมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ และการเตรียมความพร้อมดังกล่าวสอดคล้องกับหลักสูตรหรือไม่
7. ผู้สอนมีอิสระในการตัดสินใจจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของตนเองหรือไม่

นอกจากนี้ ลอส์ และ กันทะวง (Laws & Kantawong, 2007) ได้นำเสนอว่าการประเมินหลักสูตรควรพิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลต่างๆ ที่ช่วยสนับสนุนให้การนำหลักสูตรไปใช้มีประสิทธิภาพ
2. กิจกรรม ซึ่งหมายถึง กระบวนการ เทคนิค เครื่องมือต่างๆ ที่มีผลต่อกระบวนการใช้หลักสูตร
3. ผลผลิต (Output) ซึ่งเป็นผลโดยตรงของกระบวนการใช้หลักสูตร
4. ผลลัพธ์ (Outcomes) ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลหลังจากที่มีการใช้หลักสูตร เช่น ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติและพฤติกรรมในการเรียน หรือมีทักษะความรู้เพิ่มขึ้น
5. ผลกระทบ (Impacts) ซึ่งหมายถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรในภาพรวมทั้งหมด

หากพิจารณาแนวทางการประเมินหลักสูตรตามที่มีผู้รู้หลายท่านได้ให้ความเห็นไว้ ดังได้นำเสนอไปแล้วก่อนหน้านี้ อาจพอสรุปได้ว่าองค์ประกอบของการใช้หลักสูตรที่ผู้ประเมินควรให้ความสำคัญและพิจารณาในขั้นตอนการประเมินหลักสูตรนั้นมี 3 ส่วนใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ

1. การสนับสนุนการใช้หลักสูตร ซึ่งหมายถึงการเตรียมความพร้อมด้านแหล่งข้อมูล และเทคโนโลยีต่างๆที่จะทำให้การใช้หลักสูตรมีประสิทธิภาพมากที่สุด รวมถึงการเตรียมความพร้อมในด้านความรู้ความเข้าใจของบุคคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร
2. กระบวนการใช้หลักสูตร ซึ่งหมายรวมถึงวิธีการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาเอกสารการสอน กระบวนการสอน และการวัดและประเมินผล
3. ผลการใช้หลักสูตร ซึ่งหมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหรือการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือทัศนคติที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนหลังจากเรียนหลักสูตรนั้นๆ

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีต่อเนื่องในหลายพื้นที่และหลายลักษณะดังนี้

ในระยะแรกของการประกาศใช้หลักสูตร กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2546) ได้ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่ายทั่วประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา 2546 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามจำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ฉบับผู้บริหารใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 553 คน ฉบับผู้สอน ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอนจำนวน 4,728 คน ฉบับผู้เรียน ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เรียน จำนวน 12,866 คน ฉบับชุมชน ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคลในชุมชน จำนวน 1,885 คน และฉบับผู้วิจัย ประเด็นการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยปัจจัยสนับสนุนการใช้หลักสูตร กระบวนการใช้หลักสูตร และ ผลผลิตจากการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ในส่วนของปัจจัยสนับสนุนการใช้หลักสูตร พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าปัจจัยที่มีอยู่แล้วทั้งปัจจัยภายใน เช่น สื่อ ผู้บริหารสถานศึกษา และปัจจัยภายนอกสถานศึกษา เช่น ชุมชน แหล่งการเรียนรู้ตามธรรมชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุนการใช้หลักสูตร ในส่วนของกระบวนการใช้หลักสูตร พบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่สามารถจัดผู้สอนเข้า

สอนในกลุ่มสาระต่างๆ ได้ตรงตามความสามารถของผู้สอน และในขณะเดียวกันก็มีการนิเทศ จัดอบรม การให้คำปรึกษา ติดตาม และประเมินการใช้หลักสูตรได้ตามแผนที่กำหนด ผู้สอนมากกว่าร้อยละ 97 สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ได้สอดคล้องกับผลที่คาดหวังของหลักสูตรสถานศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า การปฏิบัติของทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้เรียนก่อนและหลังการใช้หลักสูตรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และจากการติดตามผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษาดังกล่าว ในด้านความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน มีความพึงพอใจในการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับที่สูงมาก และจากการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังพบว่าผู้เรียนระดับชั้น ป. 1 มากกว่าร้อยละ 90 ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และผู้เรียนชั้น ป. 4 มากกว่าร้อยละ 90 ผ่านเกณฑ์การประเมินใน 7 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ยกเว้นกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ที่มีผู้เรียนร้อยละ 53.0 ที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ในส่วนของ การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มณธิรา บันดี (2547) ได้ศึกษาผลการใช้หลักสูตรโดยผู้สอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ที่โรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร การศึกษานี้ได้ครอบคลุมประเด็นความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตร การเตรียมความพร้อมของผู้สอนในด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องสาระของหลักสูตร การจัดทำหลักสูตร การจัดทำสาระของหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น การเข้าค่าย การสอนซ่อมเสริม การแข่งขัน และตัวแปรต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการนำหลักสูตรไปใช้ เช่น เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 จำนวน 194 คน จากโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำนวน 97 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอนได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ และมีความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้สอนที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การสอนที่ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความต้องการในการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมากเหมือนกัน

ผลการศึกษาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยภาพรวมใน โรงเรียนเครือข่ายและโรงเรียนนำร่องทั่วประเทศ (กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2546) และ การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในโรงเรียนเครือข่ายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขต กรุงเทพมหานคร (มณธิรา ปันดี, 2547) สะท้อนให้เห็นว่าผู้สอนได้รับการเตรียมความพร้อมใน ด้านการใช้หลักสูตร ผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เรียน และชุมชนมีความพึงพอใจต่อการ ใช้หลักสูตรดังกล่าวอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยต่างๆ เช่น ขนาดของโรงเรียน เพศ อายุ การศึกษา และประสบการณ์การสอนส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้สอนในการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) น้อย

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาแบบพหุกรณีศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรื่องสภาพ ปัจจัยองค์กรที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 ไปใช้ใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เสาวนี ตรีพุทธรัตน์ และคณะ (2549) ได้สะท้อนให้เห็นว่ามีหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในโรงเรียน 3 ขนาด คือ เล็ก กลาง และใหญ่ จำนวน 3 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด ขอนแก่น โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis) ที่เกี่ยวข้องกับ ร่องรอยทางกายภาพ (Physical Traces) ข้อมูลเชิงบันทึกและสถิติต่างๆ การสังเกต และการ สัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จของ โรงเรียนขนาดใหญ่ มี 4 ด้านเรียงตามลำดับความสำคัญ คือ

- 1) เทคโนโลยีที่มีความทันสมัยที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน
- 2) บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ และมีการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ
- 3) โครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อน
- 4) ภาระงานที่เป็นรูปธรรม มีการกระจายงานที่ชัดเจน ไม่มากเกินไป และมีความ ยุติธรรมในการกระจายงาน

สำหรับโรงเรียนขนาดกลางพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จมี 4 ด้าน เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ

- 1) บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ และมีการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ

- 2) โครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อน
- 3) ภาระงาน ที่เป็นรูปธรรม มีการกระจายงานที่ชัดเจน ไม่มากเกินไป และความยุติธรรมในการกระจายงาน
- 4) สื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอและทันสมัย

ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการใช้หลักสูตรของโรงเรียนขนาดเล็ก มี 5 ด้าน เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ

- 1) บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ และมีการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ
- 2) ภาระงานที่เป็นรูปธรรม มีการกระจายงานที่ชัดเจน ไม่มากเกินไป และมีความยุติธรรมในการกระจายงาน
- 3) โครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อน
- 4) สื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอและทันสมัย
- 5) สิ่งแวดล้อมที่ ร่มรื่น น่าอยู่ น่าเรียน และเอื้อให้เกิดการเรียนรู้

จากผลการศึกษาดังกล่าวคณะผู้วิจัยได้ให้ความเห็นว่าปัจจัยต่างๆล้วนส่งผลต่อการนำหลักสูตรไปใช้ แต่ปัจจัยที่สำคัญและควรให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ ในโรงเรียนทุกขนาดคือ ปัจจัยด้านบุคลากรที่ใช้หลักสูตร

ด้วยเล็งเห็นความสำคัญของปัจจัยด้านบุคลากรในการใช้หลักสูตร รัตติยา แสงจันทร์ (2548) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 24 คน จาก 10 โรงเรียนในจังหวัดอุบลราชธานี เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบทดสอบเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมผู้สอนกลุ่มดังกล่าวมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจด้านสาระและคุณภาพของผู้เรียนมากกว่าด้านอื่นๆ และจัดอยู่ในระดับดีมาก รองลงมาคือความรู้ความเข้าใจด้านโครงสร้างและมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งอยู่ในระดับดี แต่อย่างไรก็ตามพบว่าผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดและประเมินผลน้อยและยังจัดอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้มีการเปิดโอกาสให้ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ

ในฐานะที่เป็นผู้ใช้หลักสูตรโดยตรงมีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาความต้องการและข้อมูลต่างๆ อย่างทั่วถึง ทั้งนี้เพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

สำหรับเขตพื้นที่ภาคเหนือ จิตรา อินทจักร์ (2550) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 19 คน ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 26 คน และผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 427 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการใช้หลักสูตร 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอนและแหล่งการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิจัยสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ด้านหลักสูตรพบว่าผู้สอนส่วนใหญ่ นำหลักสูตรแกนกลางมาใช้และมีการปรับเปลี่ยนบ้างตามความเหมาะสม ผู้สอนได้รับความรู้ในการจัดทำหลักสูตรที่ใช้สอนโดยการศึกษาจากหลักสูตรและแบบเรียนเป็นหลัก และสร้างหลักสูตรจากเอกสารดังกล่าว ด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่เขียนแผนการสอนโดยการนำแผนการสอนของสำนักพิมพ์มาใช้ สอนโดยเน้นทักษะการฟัง-พูด สื่อการสอนที่ผู้สอนใช้ส่วนใหญ่เป็นสื่อที่ผู้สอนจัดทำขึ้นเอง ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ในส่วนของปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าผู้สอนมีปัญหาในการจัดทำหลักสูตรที่ใช้สอนให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ผู้สอนขาดความรู้และทักษะในการเขียนแผนการสอน การดำเนินตามแผนการสอนที่วางไว้ การสอนโดยใช้วิธีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร รวมถึงการใช้แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติมนอกห้องเรียน แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาความพึงพอใจของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้านเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและการประเมินผล พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจในประเด็นดังกล่าวอยู่ในระดับมาก

ทิพย์วรรณ กันทะสอน (2550) ศึกษาสภาพปัญหา และผลการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 3 ในจังหวัดแพร่ โดยมีกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด 129 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 3 คน ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 6 คน ผู้เรียนในช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 60 คน และผู้ปกครอง

ผู้เรียนที่อยู่ในช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนสาธิตเทศบาลบ้านเขตวัน จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและผู้สอนได้แก่แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด ซึ่งเน้นตามกรอบแนวคิดการบริหารการศึกษา 7 ด้าน ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตร การจัดทำสาระของหลักสูตร การกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศ กำกับ ติดตามผลการใช้หลักสูตร การสรุปผลการดำเนินงานการใช้หลักสูตร และการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตร สำหรับผู้เรียนและผู้ปกครอง ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น และความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่าการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยการส่งผู้สอนเข้าไปอบรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการวัดประเมินผล การนิเทศ และติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และมีการประสานสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนผู้ปกครองและชุมชน แต่การร่วมมือระหว่างชุมชนกับโรงเรียนยังมีน้อย ในด้านความพึงพอใจ พบว่าผู้ปกครองและผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจสูงสุดต่อการแจ้งวิธีการประเมินผลให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า ในขณะที่ความพึงพอใจด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและด้านการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนให้หลากหลายและให้เหมาะสมกับผู้เรียน ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาวิจัยในการใช้หลักสูตรในเขตพื้นที่ภาคเหนือสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาได้มีการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร โดยการส่งผู้สอนเข้าร่วมอบรม (ทิพย์วรรณ กันทะสอน, 2550) และแจกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเพื่อให้ผู้สอนได้ศึกษาและปฏิบัติตาม (จิตรา อินทจักร์, 2550) อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติพบว่าผู้สอนยังประสบปัญหาในการใช้หลักสูตร โดยเฉพาะการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น วิธีการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ (จิตรา อินทจักร์, 2550) ในด้านความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตร พบว่าทั้งผู้เรียนและผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรดังกล่าวในระดับปานกลางถึงระดับมาก (ทิพย์วรรณ กันทะสอน, 2550)

ในเขตพื้นที่ภาคใต้ มลฤดี ทองศรี และคณะ (2548) ศึกษาความคิดเห็นของผู้สอนต่อหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) การนำหลักสูตรมาใช้ ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายและการปฏิบัติ และปัญหา

การสอนภาษาอังกฤษ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ในเขตพื้นที่การศึกษา 1, 2, และ 3 ในจังหวัดสงขลา จำนวน 156 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่แบบสอบถามและบันทึกการสังเกตการสอน ใน 3 ชั้นเรียนจาก 3 เขตพื้นที่การศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอนภาษาอังกฤษใน 3 เขตพื้นที่การศึกษาเห็นด้วยกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในระดับที่สูง และประเด็นที่ผู้สอนเห็นด้วยมากที่สุด คือความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการสืบค้นข้อมูลสำหรับรายวิชาอื่นๆ เพื่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร และเห็นด้วยว่าหลักสูตรดังกล่าวได้เตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ ในส่วนของการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่ามีการนำหลักสูตรไปใช้ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่าความคิดเห็นของผู้สอนที่มีต่อหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มีความต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ การนำหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียนอยู่ในระดับที่น้อยกว่ามากเมื่อเปรียบเทียบกับระดับความเห็นด้วยของผู้สอนต่อหลักสูตร ความแตกต่างดังกล่าวสะท้อนให้เห็นช่องว่างระหว่างนโยบายและการปฏิบัติ

นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดช่องว่างดังกล่าว คือ ปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอน การขาดความรู้ความเข้าใจของผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตรทำให้ผู้สอนไม่สามารถปฏิบัติตามได้ ความสามารถทางภาษาของผู้เรียนที่ต่ำกว่ามาตรฐานของหลักสูตร ความไม่สอดคล้องของหลักสูตรกับท้องถิ่น สิ่งแวดล้อมรอบๆ โรงเรียน การขาดการสนับสนุนจากโรงเรียนและชุมชน การขาดแคลนอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ ขนาดของห้องเรียน และอิทธิพลของการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ที่มุ่งเน้นการทดสอบความรู้เรื่องไวยากรณ์มากกว่าการสื่อสารซึ่งสวนทางกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่เน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารทำให้ผู้สอนไม่สามารถปฏิบัติตามหลักสูตรได้ เพื่อให้ความคิดเห็นของผู้สอนที่มีต่อหลักสูตร และการใช้หลักสูตรเป็นไปในทิศทางเดียวกันมากขึ้น ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้มีการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น กระทรวงศึกษาธิการ ผู้พัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ ผู้สอนภาษาอังกฤษ และ ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

วิมลรัตน์ รัตนญาติ (2549) ศึกษาทัศนคติและปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดยะลา ในโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ จากมุมมองของผู้สอนภาษาอังกฤษ ผู้เรียนและผู้บริหารโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ ผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในปีการศึกษา 2549 จำนวน 105 คน ผู้เรียนจำนวน 360 คน และผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 9 คน โดยผู้สอนและผู้เรียนตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติและปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอน ผู้เรียนและผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในเชิงบวกและอยู่ในระดับสูง ประเด็นที่ทั้งผู้สอนและผู้เรียนเห็นด้วยมากที่สุดในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษคือภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ตามในมุมมองของผู้บริหารโรงเรียนพบว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังประสบปัญหาหลายด้านโดยปัญหาที่รุนแรงที่สุด คือการขาดงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล และการขาดแคลนสื่อการสอนภาษาอังกฤษ

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรสะท้อนให้เห็นว่าผู้สอนในพื้นที่ภาคใต้มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกับผู้สอนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือในประเด็นที่ว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีความสำคัญ มีประโยชน์ต่อผู้เรียน และมีความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในเชิงลึกพบว่าผู้สอนแทบในทุกพื้นที่ที่มีการศึกษาวิจัยยังประสบปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้ เช่น ผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในสาระของหลักสูตร ขาดความรู้เรื่องการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกับหลักสูตร ขาดแหล่งการเรียนรู้และสื่อการสอนที่เหมาะสม และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ปัญหาเหล่านี้ล้วนก่อให้เกิดช่องว่างระหว่างความคิดเห็นที่ผู้สอนมีต่อหลักสูตร และการใช้หลักสูตรในทางปฏิบัติ

ถึงแม้ว่าปัญหาต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นมีผลทำให้เกิดช่องว่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สอนต่อหลักสูตรและการใช้หลักสูตรในบริบทของการจัดการเรียนการสอนจริง ปัญหาเหล่านั้นดูเหมือนจะเป็นปัญหาปลายเหตุ ปัญหาที่ดูเหมือนจะเป็นต้นเหตุของปัญหาต่างๆ และมีความสำคัญยิ่งกว่า น่าจะเกิดจากการตีความสาระหลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกันระหว่างผู้กำหนดหลักสูตรและผู้ใช้หลักสูตร ดังจะสะท้อนให้เห็นในการศึกษาเรื่อง "การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากที่มีการปฏิรูปการศึกษา"

ลัคณา ประไพสิทธิ์ (Lakhana Prapaisit, 2003) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากที่มีการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้การเรียน

การสอนในทุกวิชาและระดับชั้นจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ งานวิจัยดังกล่าวได้ศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการให้คำจำกัดความ และการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) การสังเกตการสอน(Classroom Observations) ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน การสัมภาษณ์รายบุคคล (Individual Interviews) และ การกระตุ้นให้คิดย้อนกลับ (Stimulated Recalls) ผลการวิจัยพบว่า ผู้กำหนด ผู้ใช้นโยบาย ศึกษานิเทศก์ และผู้สอนให้ความหมายของคำว่านักเรียนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปในทิศทางเดียวกัน อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติพบว่ากลุ่มคนเหล่านี้มีความแตกต่างในการนำแนวคิดของการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปปฏิบัติ ผู้กำหนดนโยบายกำหนดบทบาทหลัก 5 ประการของผู้สอนในการจัดการเรียนการสอน คือ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ศึกษาลักษณะนิสัย เตรียมเนื้อหาและวิธีการสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียน

ในขณะเดียวกันกระทรวงศึกษาธิการก็มีการตีความการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างออกไป โดยการตีความดังกล่าวได้ลดบทบาทของผู้สอนลง โดยให้ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ที่คอยแนะนำให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น ข้อมูลจากการสังเกตการสอนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าผู้สอนเองก็มีการปฏิบัติที่แตกต่างออกไป การเรียนการสอนที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียนส่วนใหญ่ยังเป็นแบบเดิม คือผู้สอนยังคงเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนการสอน ไม่มีกลุ่มตัวอย่างคนใดใช้กิจกรรมกลุ่มซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการสอน

นอกจากนี้ยังพบว่าผู้สอนไม่ได้ใช้กิจกรรมที่เอื้อให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้สอนขาดความมั่นใจ และความรู้ด้านการใช้ภาษาอังกฤษ และหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังได้ระบุว่าปัญหาของการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือระดับการศึกษาของผู้สอนยังไม่ได้มาตรฐาน ขาดความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดการอบรม คุณภาพของศึกษานิเทศก์ไม่ได้มาตรฐาน ภาระงานด้านบริหารที่ล้นมือ ความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนยังไม่ถึงเกณฑ์ที่จะใช้วิธีการสอนแบบดังกล่าวได้ รวมถึงปัญหาส่วนตัวของผู้สอน เช่นภาระงานที่หนักเกินไป สิ่งแวดล้อมในสถานที่ทำงานที่ไม่เอื้ออำนวย เหล่านี้ล้วนมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งสิ้น ในด้านการเตรียมการการใช้หลักสูตรพบว่าคำแนะนำที่ผู้สอนได้รับสำหรับ

การใช้หลักสูตรยังไม่ชัดเจนและเพียงพอที่จะทำให้ผู้สอนสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคำแนะนำบางอย่างเป็นสิ่งที่ยากที่จะปฏิบัติได้จริงสำหรับผู้สอน

ศุภณิจ กุลศิริ (Supanit Kulsiri, 2006) ได้ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในระบบการศึกษาไทย โดยตั้งข้อสังเกตว่าปัญหาและความยุ่งยากที่เกิดขึ้นในการใช้หลักสูตร น่าจะมาจากการสร้างหลักสูตรที่ขาดความสอดคล้องกันระหว่างหลักสูตร วิชาภาษาอังกฤษ และสภาพสังคม วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อบรรยายกระบวนการได้มาซึ่งหลักสูตร หาข้อสรุปเกี่ยวกับทฤษฎีและปรัชญาที่ใช้ในการสร้างหลักสูตร และความสอดคล้องของหลักสูตรในภาพรวม ทั้งนี้เพื่อดูความเหมาะสมของหลักสูตรดังกล่าวกับสภาพสังคมไทย ความรู้ความสามารถของผู้เรียน และสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

การศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การสัมภาษณ์ และการทำแบบสอบถามของผู้สอน จำนวน 7 คน เกี่ยวกับทัศนคติ และความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร วิธีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และปัญหาในการใช้หลักสูตร การสัมภาษณ์ผู้กำหนดนโยบายและผู้พัฒนาหลักสูตร จำนวน 8 คน ผลการศึกษาพบว่าการได้มาของหลักสูตรเริ่มจากการบัญญัติเป็นกฎหมาย มีการแต่งตั้งบุคคลหลายฝ่ายให้มีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตร เช่น ผู้มีตำแหน่งทางการเมือง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งส่วนหนึ่งเป็นอาจารย์ในระดับมหาวิทยาลัยในฐานะผู้เชี่ยวชาญ ตัวแทนศึกษานิเทศก์ และผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันสร้างหลักสูตร ในกระบวนการสร้างหลักสูตรมีการผสมผสานแนวความคิดความเชื่อและปรัชญาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระหว่างคนหลายกลุ่มและหลายความเชื่อ รวมทั้งมีการนำแนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบตะวันตกที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญมาใช้ โดยขาดการผสมผสานที่สอดคล้องกับแนวความคิดและปรัชญาการเรียนการสอนแบบไทย ซึ่งในระบบการเรียนการสอนมีผู้สอนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ด้วยความหลากหลายของแนวความคิดที่ใช้ในการสร้างหลักสูตร ประกอบกับในระหว่างที่มีการสร้างหลักสูตรกรรมการเหล่านี้ก็มีการปรับเปลี่ยนตัวบุคคลทำให้กระบวนการสร้างหลักสูตรขาดความต่อเนื่อง ขาดความเป็นเอกภาพ ขาดทฤษฎีที่สนับสนุนอย่างชัดเจน และความไม่ชัดเจนในตัวหลักสูตรนี้เอง ทำให้เมื่อมีการประกาศใช้หลักสูตรมีการตีความหลักสูตรที่หลากหลาย และส่งผลกระทบต่อการใช้หลักสูตรในภาพรวม

จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยได้ให้ความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเป็นเอกภาพ และให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และหลักปรัชญาการจัดการเรียนการสอนของไทยให้

มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันการปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าวควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรดังกล่าวในทุกระดับ เช่น ผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในแง่มุมต่างๆ ได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จะเห็นได้ว่ามีความพยายามศึกษาผลการใช้หลักสูตรดังกล่าวอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมหลายพื้นที่ ประเด็นที่ผู้วิจัยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญได้แก่สภาพการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้หลักสูตร ความพึงพอใจและความคิดเห็นของผู้ใช้หลักสูตรต่อหลักสูตร และปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้หลักสูตร ในด้านสภาพการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรพบว่า สถานศึกษาหลายๆ แห่งพยายามบริหารการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร เช่น มีการเตรียมความพร้อมโดยการส่งผู้สอนเข้าร่วมอบรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร มีการนิเทศติดตามผล และประเมินผลการใช้หลักสูตร หากพิจารณาในประเด็นความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้ใช้หลักสูตร เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน จะเห็นได้ว่าผู้ใช้หลักสูตรส่วนใหญ่เห็นด้วยและมีความพึงพอใจต่อสาระและการจัดการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติพบว่าผู้ใช้หลักสูตรโดยเฉพาะผู้สอนหรือผู้ปฏิบัติการตามหลักสูตรดังกล่าวยังประสบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวหลักสูตรอยู่หลายประการด้วยกัน เช่น การตีความหลักสูตรที่ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในตัวหลักสูตร ขาดทักษะการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ขาดสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม และสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่ไม่เอื้อต่อการใช้หลักสูตร สืบเนื่องจากปัญหาดังกล่าวมีผู้วิจัยหลายท่าน (มลฤดี ทองศรีและคณะ, 2548; ลัคณา ประไพสิทธ์ (Lakhana Prapaisit), 2003; ศุภณิชา กุลศิริ (Supanit Kulsiri), 2006) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการปรับปรุงหลักสูตร และในกระบวนการดังกล่าวควรเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในทุกภาคส่วน เช่น ผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษา ฯลฯ ได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตร

จากข้อเสนอแนะดังกล่าว ประกอบกับการดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 นับเนื่องถึงปัจจุบันมากกว่า 5 ปี จึงเห็นสมควรต้องมีการศึกษาติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ทั้งนี้บุญชู ชลัษเฐียร (2551) ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าการประเมินดังกล่าวนอกจากจะทำหน้าที่เป็นกลไกควบคุมคุณภาพการศึกษา คุณภาพ

ผู้เรียนแล้ว ยังเป็นเครื่องมือกระตุ้น สร้างแรงจูงใจในผลสัมฤทธิ์และผลักดันให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ซึ่งเป็นกลุ่มสาระที่มีความสำคัญในโลกยุคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงควรได้มีการศึกษาและติดตามประเมินผลว่าสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือไม่เพียงพอ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และผลการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การกำหนดตัวแปรที่ศึกษา
3. การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การนำเสนอร่างผลวิเคราะห์การประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 แก่ผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้วิธีการเสวนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Panel)

7. การรายงานการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ผู้เรียน และผู้ปกครองผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 175 เขต ทั่วประเทศ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ผู้เรียน และผู้ปกครองผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 175 เขต ทั่วประเทศ ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายหลายขั้นตอน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

1. จัดกลุ่มโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียน ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา เป็นกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ตามเกณฑ์ดังนี้
 - 1.1 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (มีผู้เรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป)
 - 1.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ (มีผู้เรียนตั้งแต่ 1,500 - 2,499 คน)
 - 1.3 โรงเรียนขนาดกลาง (มีผู้เรียนตั้งแต่ 301 - 1,499 คน)
 - 1.4 โรงเรียนขนาดเล็ก (มีผู้เรียนตั้งแต่ 300 คน ลงมา)
2. ในแต่ละกลุ่มขนาดของโรงเรียน จัดแบ่งโรงเรียนเป็น 4 กลุ่มย่อย ได้แก่
 - 2.1 โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1- 2
 - 2.2 โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1- 3
 - 2.3 โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 - 4
 - 2.4 โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะช่วงชั้นที่ 4
3. สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เพื่อเลือกโรงเรียนที่เป็นหน่วยตัวอย่าง ตามขั้นตอน ดังนี้
 - 3.1 จับฉลากรายชื่อโรงเรียนในแต่ละกลุ่มย่อยที่มีขนาดใหญ่พิเศษ จำนวนกลุ่มย่อยละ 1 โรงเรียน (กรณีไม่มีโรงเรียนที่มีคุณสมบัติดังกล่าวในกลุ่มใด ให้เว้นข้ามไป ไม่ต้องสุ่มตัวอย่าง)
 - 3.2 จับฉลากรายชื่อโรงเรียนในแต่ละกลุ่มย่อยที่มีขนาดใหญ่ จำนวนกลุ่มย่อยละ 1 โรงเรียน (กรณีไม่มีโรงเรียนที่มีคุณสมบัติดังกล่าวในกลุ่มใด ให้เว้นข้ามไป ไม่ต้องสุ่มตัวอย่าง)
 - 3.3 จับฉลากรายชื่อโรงเรียนในแต่ละกลุ่มย่อยที่มีขนาดกลาง จำนวนกลุ่มย่อยละ 1 โรงเรียน (กรณีไม่มีโรงเรียนที่มีคุณสมบัติดังกล่าวในกลุ่มใด ให้เว้นข้ามไป ไม่ต้องสุ่มตัวอย่าง)
 - 3.4 จับฉลากรายชื่อโรงเรียนในแต่ละกลุ่มย่อยที่มีขนาดเล็ก จำนวนกลุ่มย่อยละ 1 โรงเรียน (กรณีไม่มีโรงเรียนที่มีคุณสมบัติดังกล่าวในกลุ่มใด ให้เว้นข้ามไป ไม่ต้องสุ่มตัวอย่าง)
4. ในแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้ในขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการคัดเลือกหรือสุ่มหน่วยตัวอย่างตามขั้นตอนดังนี้
 - 4.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยตัวอย่างได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการสถานศึกษา แล้วแต่กรณี โรงเรียนละ 1 คน

4.2 ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หน่วยตัวอย่าง ได้แก่ ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นละ 1 คน กำหนดตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย ตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ขอรายชื่อผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- 2) แบ่งกลุ่มผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามช่วงชั้นที่สอน กรณีผู้สอนคนหนึ่งรับผิดชอบสอนหลายช่วงชั้น จัดให้ผู้สอนคนนั้นอยู่ในกลุ่มช่วงชั้นที่มีจำนวนชั่วโมงสอนมากที่สุด ถ้ามีชั่วโมงสอนเท่ากันทั้งสองช่วงชั้น จัดให้ผู้สอนคนนั้นอยู่ในกลุ่มช่วงชั้นที่มีผู้สอนจำนวนน้อยกว่า
- 3) จับฉลากรายชื่อผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นละ 1 คน เป็นหน่วยตัวอย่างผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

4.3 ผู้เรียน หน่วยตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เรียนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ช่วงชั้นละ 2 คน กำหนดหน่วยตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย ตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ในแต่ละช่วงชั้น จับฉลากชั้นปี จำนวน 2 ชั้นปี
- 2) ในแต่ละชั้นปีที่จับฉลากได้ในข้อ 1) จับฉลากห้องเรียน จำนวน 1 ห้องเรียน
- 3) ในแต่ละห้องเรียนที่จับฉลากได้ในข้อ 2) จับฉลากรายชื่อผู้เรียนจำนวน 1 คน จากบัญชีรายชื่อผู้เรียนในห้องเรียนนั้น รวมมีผู้เรียนช่วงชั้นละ 2 คน

4.4 ผู้ปกครองผู้เรียน หน่วยตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองของผู้เรียนที่ได้รับเลือกเป็นหน่วยตัวอย่าง ในข้อ 4.3 รวมมีผู้ปกครองจำนวนช่วงชั้นละ 2 คน

5. ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา สุ่มตัวอย่างศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) จำนวน 1 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย กรณีมีศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) คนเดียว ให้ศึกษานิเทศก์คนนั้นเป็นหน่วยตัวอย่าง

โดยสรุปในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษามีจำนวนโรงเรียนและจำนวนบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย ดังนี้

ตาราง 3.1 สรุปจำนวนโรงเรียนและบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา

ขนาดโรงเรียน \	ช่วงชั้น	ช่วงชั้น 1-2	ช่วงชั้น 1-3	ช่วงชั้น 3-4	ช่วงชั้น 4	หมายเหตุ
ใหญ่พิเศษ		1 โรงเรียน	1 โรงเรียน	1 โรงเรียน	1 โรงเรียน	1 โรงเรียน ประกอบด้วย
ใหญ่		1 โรงเรียน	1 โรงเรียน	1 โรงเรียน	1 โรงเรียน	ผู้บริหาร 1 คน
กลาง		1 โรงเรียน	1 โรงเรียน	1 โรงเรียน	-	ผู้สอน 1 คน ผู้เรียน 2 คน
เล็ก		1 โรงเรียน	1 โรงเรียน	1 โรงเรียน	-	ผู้ปกครอง 2 คน
รวม		ไม่เกิน 4 โรงเรียน	ไม่เกิน 4 โรงเรียน	ไม่เกิน 4 โรงเรียน	ไม่เกิน 2 โรงเรียน	รวมทั้งสิ้นไม่เกิน 14 โรงเรียน

จำนวนบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับคืนซึ่งผ่านการตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของการตอบแบบสอบถามแล้ว สรุปได้ดังนี้

ตาราง 3.2 สรุปจำนวนบุคคล / โรงเรียน / เขตพื้นที่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับ

บุคคล / โรงเรียน / เขตพื้นที่	จำนวนในแต่ละเขต พื้นที่การศึกษา	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง เป้าหมายรวม ทั้งหมด	จำนวนที่ได้จริง	
			จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	ไม่เกิน 14 คน	ไม่เกิน 2,450 คน	729 คน	29.76
ผู้สอน	ไม่เกิน 14 คน	ไม่เกิน 2,450 คน	1477 คน	60.29
ศึกษานิเทศก์	ไม่เกิน 1 คน	ไม่เกิน 175 คน	101 คน	57.71
ผู้เรียน	ไม่เกิน 28 คน	ไม่เกิน 4,900 คน	2,755 คน	56.22
ผู้ปกครองผู้เรียน	ไม่เกิน 28 คน	ไม่เกิน 4,900 คน	2,755 คน	56.22
รวมโรงเรียน	14 โรงเรียน	2,450 โรงเรียน	729 โรงเรียน	29.76
รวมเขตพื้นที่	1 เขต	175 เขต	126 เขต	72.00

จากตารางข้างต้นแสดงว่าข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับคืนจากเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 126 เขต คิดเป็นร้อยละ 72.00 เมื่อพิจารณาจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน เปรียบเทียบกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป้าหมาย พบว่า จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 29.76 ถึง ร้อยละ 60.29 เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายไม่ตรงกับสภาพจริง กล่าวคือในการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 หรือ ช่วงชั้นที่ 1-3 มีจำนวนน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่ใช่เขต 1 มักจะไม่มีโรงเรียนลักษณะดังกล่าว ทำให้โรงเรียนที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้มีจำนวนน้อยกว่าโรงเรียนที่เป็นเป้าหมายค่อนข้างมาก และเมื่อจำแนกแบบสอบถามตามช่วงชั้นที่เปิดสอนพบว่าโรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะช่วงชั้นที่ 4 มีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับช่วงชั้นอื่น ๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูลจึงได้รวมโรงเรียนกลุ่มนี้ไปไว้ในกลุ่มโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 – 4

3.2 การกำหนดตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยนี้กำหนดตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

ตัวแปรต้น ได้แก่

- 1) ขนาดของโรงเรียน ซึ่งแบ่งเป็น ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก
- 2) สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น ผู้บริหาร ผู้สอน ศึกษานิเทศก์ ผู้เรียน และผู้ปกครองผู้เรียน

ตัวแปรตาม ได้แก่

- 1) ผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ซึ่งพิจารณาจาก

ก. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ข. ความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษในทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน และด้านการสอนภาษา และความต้องการพัฒนาตน

ค. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

- 2) ผลการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ซึ่งพิจารณา

จากการนำกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ไปปฏิบัติ

กรอบการประเมิน

การวิจัยครั้งนี้กำหนดกรอบการประเมิน ดังนี้

ประเด็นการประเมิน	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้
1. ผลการใช้ หลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	1. ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่ม สาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	4.51 – 5.00 มากที่สุด 3.51 – 4.50 มาก 2.51 – 3.50 ปานกลาง 1.51 – 2.50 น้อย 1.00 – 1.50 น้อยที่สุด	ผู้สอน ศึกษานิเทศก์	แบบสอบถาม
	2. ความรู้ ความสามารถด้าน ภาษาอังกฤษในทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน	เพียงพอ – ไม่เพียงพอ	ผู้สอน ศึกษานิเทศก์	แบบสอบถาม
	3. ความต้องการพัฒนา ตน	มาก – ปานกลาง – น้อย	ผู้สอน ศึกษานิเทศก์	แบบสอบถาม
	4. ความคิดเห็น เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษา ต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	-	ผู้บริหาร ผู้สอน ศึกษานิเทศก์ ผู้เรียน ผู้ปกครอง	แบบสอบถาม แบบบันทึกการ สัมภาษณ์ สำหรับ ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1-2 แบบบันทึกการ สนทนากลุ่ม ผู้สอน (Focus Group Discussion)
2. ผลการใช้ กระบวนการพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา	1. การปฏิบัติตาม กระบวนการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544	ปฏิบัติตามกระบวนการ พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ทุกขั้นตอน	ผู้สอน ศึกษานิเทศก์	แบบสอบถาม

3.3 การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามจำนวน 5 ฉบับและแบบสัมภาษณ์

แบบสอบถาม

- 1) **แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร** (ดูภาคผนวก 4) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 ครอบคลุมข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามปลายปิด จำนวน 3 ข้อ
 - ตอนที่ 2 ครอบคลุมความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นข้อคำถามปลายปิด จำนวน 15 ข้อ และมีข้อคำถามปลายเปิดเพื่อสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
- 2) **แบบสอบถามสำหรับผู้สอน** (ดูภาคผนวก 4) แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 ครอบคลุมข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามปลายปิด จำนวน 11 ข้อ
 - ตอนที่ 2 ครอบคลุมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นข้อคำถามปลายปิด จำนวน 23 ข้อ
 - ตอนที่ 3 ครอบคลุมการปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นข้อคำถามปลายปิด จำนวน 16 ข้อ
 - ตอนที่ 4 ครอบคลุมความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถและความต้องการพัฒนาตน เป็นข้อคำถามปลายปิด จำนวน 18 ข้อ
 - ตอนที่ 5 ครอบคลุมความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นข้อคำถามปลายปิด จำนวน 28 ข้อ และมีข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ เพื่อสอบถามความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
- 3) **แบบสอบถามสำหรับศึกษานิเทศก์** (ดูภาคผนวก 4) แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 ครอบคลุมข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามแบบปลายปิด จำนวน 11 ข้อ
 - ตอนที่ 2 ครอบคลุมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นข้อคำถามปลายปิด จำนวน 23 ข้อ
 - ตอนที่ 3 ครอบคลุมการปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นข้อคำถามปลายปิด จำนวน 16 ข้อ

ตอนที่ 4 ครอบคลุมความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ และความต้องการพัฒนาตน เป็นข้อคำถามปลายปิด จำนวน 18 ข้อ

ตอนที่ 5 ครอบคลุมความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นข้อคำถามปลายปิด จำนวน 28 ข้อ และมีข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ เพื่อสอบถามความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4) แบบสอบถามสำหรับผู้เรียน (ดูภาคผนวก 4) ช่วงชั้นที่ 3-4 ครอบคลุมดังนี้

- ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามปลายปิด จำนวน 2 ข้อ
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

(ภาษาอังกฤษ) ของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 3-4 เป็นข้อคำถามปลายปิด จำนวน 20 ข้อ

5) แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองผู้เรียน (ดูภาคผนวก 4) ครอบคลุมดังนี้

- ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามปลายปิด จำนวน 2 ข้อ
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

(ภาษาอังกฤษ) เป็นข้อคำถามปลายปิด จำนวน 5 ข้อ

แบบสอบถามทั้ง 5 ฉบับ ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 คน ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงศ์ใหญ่ ข้าราชการบำนาญ อดีตคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. รองศาสตราจารย์สุชาดา นิมมานนิตย์ อาจารย์ประจำสถาบันภาษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ดร.พรพิมล ประสงค์พร นักวิชาการศึกษา
สถาบันภาษาอังกฤษ สพฐ.

หลังจากปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว คณะผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้ง 5 ฉบับไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.65 – 0.92 รายละเอียดดังตาราง 3.3 ดังนี้

ตาราง 3.3 ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น
1. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร	
ตอนที่ 2	.83
2. แบบสอบถามสำหรับผู้สอน	
ตอนที่ 2	.77
ตอนที่ 3	.92
ตอนที่ 4	.90
ตอนที่ 5	.74
3. แบบสอบถามสำหรับศึกษานิเทศก์	
ตอนที่ 2	.68
ตอนที่ 3	.65
ตอนที่ 4	.82
ตอนที่ 5	.78
4. แบบสอบถามผู้เรียนช่วงชั้นที่ 3-4	
ตอนที่ 2	.83
5. แบบสอบถามผู้ปกครองของผู้เรียน	
ตอนที่ 2	.66

แบบสัมภาษณ์

1. แบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1-2 (ดูภาคผนวก 4) เป็นแบบบันทึกสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) มีคำถามจำนวน 3 ข้อ
2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่มผู้สอน (Focus Group Discussion) (ดูภาคผนวก 3) เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง ใช้สำหรับสัมภาษณ์กลุ่มผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรมาเป็นเวลาอย่างน้อย 3 ปี และได้รับการจัดกลุ่มตามความสามารถด้านภาษาอังกฤษ เพื่อรวบรวมข้อมูลในประเด็นปัญหาที่เฉพาะเจาะจง คำถามในการสัมภาษณ์เน้นการได้มาซึ่งข้อมูลด้านประสบการณ์การใช้หลักสูตร ความสอดคล้องของหลักสูตรกับการเรียนการสอน และคำถามเกี่ยวกับข้อเด่นและข้อด้อยของหลักสูตร รวมถึงคำแนะนำในการปรับปรุงหลักสูตร

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2551 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2551

ในการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. คัดเลือกอาจารย์ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลตามจังหวัดต่างๆ
2. ชี้แจงอาจารย์ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ และวิธีการ

เก็บรวบรวมข้อมูล

3. อาจารย์ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเอง และนัดหมายกำหนดการขอรับแบบสอบถามคืน

สำหรับผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1-2 เก็บข้อมูลโดยอาจารย์ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลสัมภาษณ์ผู้เรียนและบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ในรูปแบบบันทึกการสัมภาษณ์

4. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว อาจารย์ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลได้นำส่งคณะวิจัยโดยทางไปรษณีย์

ในการเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง คณะผู้วิจัยใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อรวบรวมข้อมูลในประเด็นปัญหาที่กำหนดไว้ โดยมีผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) เป็นผู้คอยจุดประเด็นในการสนทนา เพื่อกระตุ้นให้กลุ่มเกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นการสนทนาอย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนา กลุ่มละ 10 คน ซึ่งเลือกมาจากประชากรเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้ โดยใช้เวลาสัมภาษณ์ 1-2 ชั่วโมงต่อกลุ่ม จำนวนกลุ่มสนทนามีทั้งสิ้น 2 กลุ่ม

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ภาค ได้แก่

ภาค ก. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วย

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ
2. หาค่าสถิติพื้นฐาน โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ทดสอบความเป็นอิสระระหว่างตัวแปร โดยใช้สถิติทดสอบ Chi-square (χ^2)
4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติทดสอบ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

ภาค ข. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้เรียนช่วงชั้นที่1 และจากการสนทนากลุ่มผู้สอน (Focus Group Discussion) รวมทั้งข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นเพิ่มเติมของกลุ่มตัวอย่าง ได้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดกลุ่มข้อมูล ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นในประเด็นเดียวกันไว้กลุ่มเดียวกัน แล้วแจกแจงความถี่

3.6 การนำเสนอผลวิเคราะห์การประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะผู้วิจัยได้นำเสนอร่างผลวิเคราะห์การประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) แก่ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 คน เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2551 โดยใช้วิธีการเสวนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Panel) เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์และเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการพัฒนาหลักสูตร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน ประกอบด้วย

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ นิละคุปต์ ข้าราชการบำนาญ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 2) รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3) อาจารย์ละเอียด จุฑานันท์ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
- 4) อาจารย์พิทักษ์ นิลนพคุณ ข้าราชการบำนาญ
อดีตศึกษานิเทศก์ วิชาภาษาอังกฤษ
- 5) อาจารย์ขนิษฐา สุวรรณรุจิ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สพฐ.
- 6) อาจารย์ดารุวรรณ ศรีแก้ว นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษาอังกฤษ
ส พฐ.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 2) เพื่อประเมินผลการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 3) เพื่อประเมินความสอดคล้องเชื่อมโยงของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กับเจตนารมณ์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และ 4) เพื่อเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้หลักสูตร และการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ผู้เรียน และผู้ปกครองผู้เรียน ในโรงเรียนที่เปิดสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ภาค คือ

ภาค ก. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ มีดังนี้

- 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา
- 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ กลุ่มผู้สอน
- 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ กลุ่มศึกษานิเทศก์
- 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณของผู้เรียน
- 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณของผู้ปกครองผู้เรียน

ภาค ข. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

- 1 ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
- 2 ผลการสนทนากลุ่มผู้สอน

ทั้งนี้ได้มีการนำเสนอรายงานผลจากการเสวนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้วย

ภาค ก. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

4.1 ผลการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา

4.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีลักษณะทั่วไปต่าง ๆ ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและช่วงชั้นที่เปิดสอน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ	รวม	
ขนาดของโรงเรียน	ใหญ่พิเศษ	91	12.48	729
	ใหญ่	150	20.58	
	กลาง	287	39.37	
	เล็ก	201	27.57	
ช่วงชั้นที่เปิดสอน	1 – 2	363	49.79	729
	1 – 3	239	32.78	
	3 - 4	127	17.42	

จากตาราง 4.1 พบว่าผู้บริหารส่วนมาก (ร้อยละ 39.37) เป็นผู้บริหารในโรงเรียนขนาดกลาง รองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ตามลำดับ (ร้อยละ 27.57, 20.58 และ 12.48 ตามลำดับ) และเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1 – 2 จำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 49.79) รองลงมาเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1 – 3 และช่วงชั้นที่ 3 – 4 ตามลำดับ (ร้อยละ 32.78 และ 17.42 ตามลำดับ)

4.1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้บริหารสถานศึกษา

เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้บริหารสถานศึกษา จึงได้นำคำตอบจากแบบสอบถามไปแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละเป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 4.2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ข้อความ	ความคิดเห็น						N	\bar{x}	SD
	5	4	3	2	1	0			
1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียน เก่ง ดี มีสุข	190 26.1%	386 52.9%	135 18.5%	12 1.6%	1 0.1%	5 0.7%	729	4.01	0.80
12. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการและทักษะในการดำเนินชีวิต	187 25.7%	380 52.1%	142 19.5%	14 1.9%	0 0.0%	6 0.8%	729	3.99	0.81
3. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา	129 17.7%	347 47.6%	212 29.1%	33 4.5%	2 0.3%	6 0.8%	729	3.75	0.86

ตาราง 4.2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร
เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น						N	\bar{x}	SD
	5	4	3	2	1	0			
4. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี	289 39.7%	301 41.3%	115 15.8%	18 2.5%	2 0.3%	3 0.4%	728	4.17	0.85
5. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ	98 13.5%	344 47.3%	239 32.9%	30 4.1%	8 1.1%	8 1.1%	727	3.65	0.88
6. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไม่เอื้อต่อการนำไปทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา (School-based Curriculum)	110 15.2%	137 18.9%	167 23.1%	255 35.3%	18 2.5%	36 5.0%	723	2.06	1.30
7. ผู้เรียนในโรงเรียนของท่านสามารถบรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	53 7.3%	303 41.9%	278 38.4%	67 9.3%	19 2.6%	4 0.6%	724	3.40	0.89
8. การเรียนรู้สาระภาษาอังกฤษของผู้เรียนในโรงเรียนของท่านทำให้เรียนรู้วิชาอื่นได้ดี	61 8.4%	285 39.4%	271 37.5%	71 9.8%	15 2.1%	20 2.8%	723	3.34	1.02
9. ผู้เรียนในโรงเรียนของท่านนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการสืบหาข้อมูล และหาความรู้รอบตัว	118 16.2%	318 43.7%	221 30.4%	50 6.9%	14 1.9%	6 0.8%	727	3.63	0.96

ตาราง 4.2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร
เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น						N	\bar{x}	SD
	5	4	3	2	1	0			
10. การเรียนภาษาอังกฤษ ตามมาตรฐานช่วงชั้นใน ห้องเรียน ยังไม่เพียงพอที่จะ ทำให้ผู้เรียนใน โรงเรียนของท่านใช้ใน สถานการณ์ต่างๆ นอก ห้องเรียนได้	270 37.1%	184 25.3%	48 6.6%	27 3.7%	3 0.4%	195 26.8%	727	1.85	2.05
11. การจัดการเรียนรู้สาระ ภาษาอังกฤษ ทำให้ ผู้เรียนในโรงเรียนของ ท่านมีความรู้พื้นฐานที่จะ เรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น	124 17.1%	306 42.1%	230 31.6%	42 5.8%	7 1.0%	18 2.5%	727	3.60	1.03
12. ผลการสอบ NT / O-Net ตรงกับระดับความ สามารถของผู้เรียนใน โรงเรียนของท่าน	62 8.5%	264 36.4%	277 38.2%	82 11.3%	31 4.3%	10 1.4%	726	3.30	1.01
13. ผู้เรียนในโรงเรียนของ ท่านกล้าพูด ภาษาอังกฤษกับชาว ต่างประเทศ	52 7.2%	201 27.6%	275 37.8%	112 15.4%	58 8.0%	29 4.0%	727	2.99	1.18
14. ผู้สอนคนไหนก็สอน ภาษาอังกฤษได้	35 4.8%	83 11.4%	143 19.6%	397 54.5%	60 8.2%	11 1.5%	729	2.55	1.01
15. การสอนภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปี ที่ 1 ทำให้ผู้เรียนเรียน วิชาอื่นๆ ได้ไม่ดี	17 2.4%	41 5.7%	52 7.2%	111 15.4%	426 58.9%	76 10.5%	723	1.46	1.11

จากตาราง 4.2 พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 70) มีความคิดเห็นในระดับมากและมากที่สุดกับข้อความเชิงนิมิต และมีความเห็นด้วยในระดับน้อยและน้อยที่สุดกับข้อความเชิงนิเสธ อย่างไรก็ตาม สำหรับข้อความที่ 6 “หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไม่เอื้อต่อการนำไปทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา (School – based Curriculum)” ข้อความที่ 7 “ผู้เรียนในโรงเรียนของท่านสามารถบรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น” ข้อความที่ 8 “การเรียนรู้สาระภาษา อังกฤษของผู้เรียนในโรงเรียนของท่านทำให้เรียนรู้วิชาอื่นได้ดี” ข้อความที่ 9 ผู้เรียนในโรงเรียนของท่านนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการสืบหาข้อมูลและหาความรู้รอบตัว” ข้อความที่ 11 “การจัดการเรียนรู้สาระภาษาอังกฤษทำให้ผู้เรียนในโรงเรียนของท่านมีความรู้พื้นฐานที่จะเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น” ข้อความที่ 12 “ผลการสอบ NT / O-Net ตรงกับระดับความสามารถของผู้เรียนในโรงเรียนของท่าน” ข้อความที่ 13 “ผู้เรียนในโรงเรียนของท่านกล้าพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศ” และข้อความที่ 14 “ผู้สอนคนไหนก็สอนภาษาอังกฤษได้” ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยในระดับปานกลางและมากหรือน้อย จำนวนไม่แตกต่างกัน แสดงว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ยังไม่ตัดสินใจที่จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว

ผู้บริหารได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งได้วิเคราะห์ จัดกลุ่ม แง่เน้น และคัดเลือกมานำเสนอเฉพาะประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด (ความถี่เท่ากับ หรือ มากกว่า 3) ดังนี้ ผู้สอนควรสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกภาษาอังกฤษ ควรมีการฝึกอบรม พัฒนาทักษะและ เทคนิค การสอนที่ทันสมัยของผู้สอนอย่างต่อเนื่อง ผู้สอนควรใช้สื่อ เทคนิคการสอนที่ทันสมัย สนุก เพื่อให้ผู้เรียนรักและชอบที่จะเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผู้สอนควรเน้นการสื่อสารมากกว่าการท่องคำศัพท์ ผู้สอนควรใช้ภาษาอังกฤษ พูดภาษาอังกฤษในชั่วโมงสอน ควรจัดให้ผู้สอนได้ฝึกพูด สื่อสารหรือ อบรมกับผู้สอนชาวต่างชาติ ควรเพิ่มชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษให้มากขึ้น ควรกำหนดจำนวนคาบเรียนวิชาภาษาอังกฤษให้ชัดเจน ควรกำหนดหลักสูตรมาตรฐานแกนกลางจากส่วนกลาง และ โรงเรียนไม่ควรมุ่งจัดการเรียนการสอนเพื่อการสอบ NT และ O-NET มากกว่าการฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ

4.2 ผลการใช้หลักสูตร และการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กลุ่มผู้สอน

4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้สอน

การวิจัยนี้ได้ศึกษากับผู้สอนที่มีลักษณะทั่วไปต่าง ๆ ดังนี้

ตาราง 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้สอนจำแนกตามตัวแปรต่างๆ ของผู้สอน

	ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ	รวม	
เพศ	ชาย	211	14.3	1477	
	หญิง	1266	85.7		
อายุ	20 – 30 ปี	148	10.0		
	31 – 40 ปี	316	21.4		
	41 – 50 ปี	564	38.2		
	50 ปีขึ้นไป	499	30.4		
วุฒิ	ปริญญาตรี	สาขาวิชา	771	52.2	1477
		ภาษาอังกฤษ			
	ปริญญาตรี	สาขาวิชาอื่น	446	30.2	
	ปริญญาโท	สาขาวิชา	109	7.3	
		ภาษาอังกฤษ			
	ปริญญาโท	สาขาวิชาอื่น	119	8.1	
		สาขาวิชาอื่น			
	ปริญญาโท	จบ ปริญญาตรี	30	2.0	
		ภาษาอังกฤษ			
ปริญญาเอก	สาขาวิชา	1	0.1		
	ภาษาอังกฤษ				
ปริญญาเอก	สาขาวิชาอื่น	1	0.1		
วิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา	ภาษาอังกฤษ	911	61.7	1477	
	วิชาอื่น	566	38.3		

ตาราง 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้สอนจำแนกตามตัวแปรต่างๆ ของผู้สอน (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ	รวม	
ขนาดของโรงเรียนที่สอน	ใหญ่พิเศษ	192	13.0	1468
	ใหญ่	293	20.0	
	กลาง	584	39.8	
	เล็ก	399	27.2	
ช่วงชั้นที่เปิดสอน	ช่วงชั้น 1 – 2	477	32.3	1477
	ช่วงชั้น 1 – 3	250	16.9	
	ช่วงชั้น 3 - 4	750	50.8	
สาระการเรียนรู้ที่สอน	ภาษาอังกฤษสาระเดียว	953	64.5	1477
	ภาษาอังกฤษและสาระอื่น	524	35.5	
ระยะเวลาในการสอนภาษาอังกฤษ	น้อยกว่า 1 ปี	33	2.23	1477
	1 – 5 ปี	280	18.96	
	6 – 10 ปี	207	14.01	
	11 – 15 ปี	210	14.22	
	16 ปีขึ้นไป	747	50.58	
	เคยเข้ารับการอบรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษหรือเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระหว่างปี 2547-2550	ไม่เคย	34	
	1 ครั้ง	106	7.18	
	2 ครั้ง	176	11.92	
	3 ครั้ง	318	21.53	
	มากกว่า 3 ครั้ง	843	57.07	
ประสบการณ์การศึกษา อบรมจากสถาบันในต่างประเทศด้านทักษะภาษาอังกฤษ/การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	เคย	358	24.4	1477
	ไม่เคย	1119	75.6	

จากตาราง 4.3 พบว่าผู้สอนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85.7) เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี (ร้อยละ 38.2) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 52.2) และถ้าพิจารณารวมทุกระดับอุดมศึกษา พบว่า ผู้สอนร้อยละ 61.70 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ภาษาอังกฤษ

ผู้สอนส่วนมาก (ร้อยละ 39.8) สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวนรองลงมาสอนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษตามลำดับ (ร้อยละ 27.2 20.0 และ 13.0 ตามลำดับ) ผู้สอนส่วนมาก (ร้อยละ 50.8) สอนในช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เพียงสาระเดียว (ร้อยละ 64.5) มีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 50.58) เคยเข้ารับการอบรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษ หรืออบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในช่วงปี พ.ศ.2547 – 2550 มากกว่า 3 ครั้ง (ร้อยละ 57.07) แต่เคยเข้ามีประสบการณ์การศึกษาอบรมทักษะภาษาอังกฤษ หรือการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจากสถาบันในต่างประเทศ เพียงร้อยละ 24.4

เมื่อพิจารณาจำนวนผู้สอนตามตัวแปรต่าง ๆ จำแนกตามช่วงชั้นที่สอน ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้สอนจำแนกตามช่วงชั้นที่สอน

ตัวแปร	ช่วงชั้นที่สอน			
	1 – 2	1 – 3	3 – 4	
วิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา	ภาษาอังกฤษ	223 15.10%	45 3.05%	643 43.53%
	วิชาเอกอื่น	413 27.96%	21 1.42%	132 8.94%
สาระการเรียนรู้ที่สอน	ภาษาอังกฤษ	234	45	674
	สาระเดียว	15.84%	3.05%	45.63%
	ภาษาอังกฤษ	402	21	101
	และสาระอื่น	27.22%	1.42%	6.84%

ตาราง 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้สอนจำแนกตามช่วงชั้นที่สอน (ต่อ)

ตัวแปร		ช่วงชั้นที่สอน		
		1-2	1-3	3-4
เคยเข้ารับการอบรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษหรือเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระหว่างปี 2547-2550	ไม่เคย	15 1.02%	2 0.14%	17 1.15%
	1 ครั้ง	88 5.96%	2 0.14%	16 1.08%
	2 ครั้ง	100 6.77%	3 0.20%	73 4.94%
	3 ครั้ง	151 10.22%	12 0.81%	155 10.49%
	มากกว่า 3 ครั้ง	273 18.48%	49 3.32%	521 35.27%
ประสบการณ์การศึกษาอบรมจากสถาบันในต่างประเทศด้านทักษะภาษาอังกฤษ/การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	เคย	120.00 8.12%	15 1.02%	223 15.10%
	ไม่เคย	516.00 34.94%	53 3.59%	550 37.24%

จากตาราง 4.4 พบว่า ผู้สอนในช่วงชั้นที่ 3 - 4 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 43.53) และสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพียงสาระเดียว (ร้อยละ 45.63) ผู้สอนในช่วงชั้นที่ 1-2 ส่วนมากเป็นผู้จบในวิชาเอกอื่นที่ไม่ใช่วิชาเอกภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 27.96) และสอนทั้งสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและสาระอื่น (ร้อยละ 27.22) ผู้สอนในทุกช่วงชั้นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.98) เคยเข้ารับการอบรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษ หรืออบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในช่วงปี พ.ศ.2547 - 2550 อย่างน้อย 1 ครั้ง แต่ผู้สอนทุกช่วงชั้นเคยมีประสบการณ์การศึกษาอบรมทักษะภาษาอังกฤษหรือการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจากสถาบันในต่างประเทศ เพียงร้อยละ 24.24 โดยผู้สอนช่วงชั้น 3-4 มีประสบการณ์มากที่สุด (ร้อยละ 15.10)

4.2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน

เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน จึงได้นำคำตอบจากแบบสอบถาม ไปแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละเป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้สอนที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ข้อความ	ถูกต้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ ถูกต้อง	รวม
1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ทุกโรงเรียนใช้เหมือนกันทั่วประเทศ	1105 75.5%	165 11.3%	194 13.3%	1464
2. หลักสูตรฯ เปิดโอกาสให้สถานศึกษา กำหนดจำนวนสาระการเรียนรู้ที่จะสอนได้ตามสภาพบริบทของโรงเรียน	1226 83.6%	104 7.1%	136 9.3%	1466
3. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นหลักสูตรที่ เน้นมาตรฐานการเรียนรู้ (Standards – based curriculum)	1207 83.1%	190 13.1%	56 3.9%	1453
4. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษา อังกฤษ) ประกอบด้วย 4 สาระ (Strands) และ 6 มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards)	719 50.7%	209 14.7%	490 34.6%	1418
5. มาตรฐานการเรียนรู้คือสิ่งที่คาดว่าผู้เรียนต้องรู้และสามารถทำได้	1271 87.9%	114 7.9%	61 4.2%	1446
6. มาตรฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วยทักษะ / ความสามารถและ เนื้อหาความรู้ด้านภาษา	1174 81.9%	130 9.1%	129 9.0%	1433
7. ผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดไว้	1157 78.9%	199 13.6%	111 7.6%	1467
8. จุดประสงค์การเรียนรู้คือสิ่งที่ผู้สอนต้องสอน ไม่ใช่สิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้	197 13.5%	137 9.4%	1126 77.1%	1460
9. จุดประสงค์การเรียนรู้ได้มาจากการวิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	1329 91.8%	75 5.2%	43 3.0%	1447

ตาราง 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้สอนที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ข้อความ	ถูกต้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ ถูกต้อง	รวม
10. การจัดทำสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษไม่จำเป็นต้องเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	1258 85.7%	93 6.3%	117 8.0%	1468
11. สาระภาษาเพื่อการสื่อสารมีจุดประสงค์หลักให้ผู้เรียนจดจำศัพท์และรู้ไวยากรณ์ของภาษา	268 18.3%	176 12.0%	1023 69.7%	1467
12. สาระภาษาและวัฒนธรรมมีจุดประสงค์หลักให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมของประชาคมโลก	1155 78.7%	173 11.8%	139 9.5%	1467
13. สาระภาษาและวัฒนธรรมมีจุดประสงค์หลักให้ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมไทยกับภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	1281 87.1%	111 7.6%	78 5.3%	1470
15. สาระภาษาด้วยความสัมพันธ์กับชุมชนและโลกต้องการให้ผู้เรียนนำประสบการณ์จากภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการเรียน	905 61.9%	220 15.0%	337 23.1%	1462
16. กระบวนการเรียนรู้ในสาระภาษาอังกฤษเน้นกลยุทธ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย	1402 95.2%	59 4.0%	11 0.7%	1472
17. แหล่งการเรียนรู้ในสาระภาษาอังกฤษเกิดขึ้นได้ทั้งในและนอกโรงเรียน	1441 97.8%	25 1.7%	8 0.5%	1474
18. เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาให้ความสำคัญกับสื่อคอมพิวเตอร์มากที่สุด	450 31.0%	359 24.7%	643 44.3%	1452
19. การคิดอย่างมีวิจารณญาณหมายถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์เรื่องที่ฟังหรือ อ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ ได้	1317 90.0%	102 7.0%	45 3.1%	1464
20. การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ทางภาษา ต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นอันดับแรก	1367 93.3%	57 3.9%	41 2.8%	1465
21. การประเมินผลการเรียนรู้เน้นการประเมินด้านความรู้ทางภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก	602 41.2%	230 15.7%	629 43.1%	1461
22. การประเมินผลตามสภาพจริงทางด้านภาษานับการประเมินการปฏิบัติจริง (Performance) ของผู้เรียน	1289 87.6%	93 6.3%	89 6.1%	1471
23. การประเมินผลในชั้นเรียนเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางภาษาเพื่อดูความก้าวหน้าของผู้เรียนเพียงประการเดียว	283 19.3%	232 15.8%	952 64.9%	1467

จากตาราง 4.5 พบว่าผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับ หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีเพียงข้อความที่ 10 “การจัดทำสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษไม่จำเป็นต้องเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น” ที่ผู้สอนส่วนใหญ่ตอบว่าถูกต้อง (ร้อยละ 85.7) ทั้งที่ข้อความนี้เป็นข้อความเชิงนิเสธ และควรตอบว่าไม่ถูกต้อง ส่วนข้อความ 4 “กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ประกอบด้วย 4 สาระ (Strands) และ 6 มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards)” และข้อความที่ 15 “สาระภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลกต้องการให้ผู้เรียนนำประสบการณ์จากภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการเรียน” ยังมีผู้สอนจำนวนมาก (ร้อยละ 34.6 และ ร้อยละ 23.1 ตามลำดับ) ตอบว่าไม่ถูกต้อง

สำหรับข้อความ 14 “สาระภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นมีจุดประสงค์ให้ใช้ภาษาอังกฤษในการสอนสาระอื่นๆ” ข้อความที่ 18 “เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาให้ ความสำคัญกับสื่อคอมพิวเตอร์มากที่สุด” และข้อความที่ 21 “การประเมินผลการเรียนรู้เน้น การประเมินด้านความรู้ทางภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก” มีผู้สอนตอบว่าถูกต้องและไม่ถูกต้อง จำนวนใกล้เคียงกัน แสดงว่าผู้สอนส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจไม่ชัดเจนเกี่ยวกับข้อความดังกล่าว

4.2.3 การใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้น- พื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของผู้สอน

เพื่อศึกษาการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของผู้สอน จึงได้นำคำตอบจากแบบสอบถามไปแจกแจงความถี่และ คำนวณค่าร้อยละเป็นรายชื่อ ปราบกฏผลดังนี้

ตาราง 4.6 จำนวนและร้อยละของผู้สอนที่ปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อความ	ทำ	ไม่ทำ	รวม
1. วิเคราะห์จุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ก่อนการสอน	1398 96.3%	54 3.7%	1452
2. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ก่อนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	1411 97.0%	43 3.0%	1454
3. วิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการ เรียนรู้ช่วงชั้น	1370 95.0%	72 5.0%	1442

ตาราง 4.6 จำนวนและร้อยละของผู้สอนที่ปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา(ต่อ)

ข้อความ	ทำ	ไม่ทำ	รวม
4. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้รายปี / รายภาค	1417 97.5%	36 2.5%	1453
5. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค ไว้ล่วงหน้า	1388 95.7%	63 4.3%	1451
6. ใช้คำอธิบายรายวิชาซึ่งมีผู้อื่นทำไว้แล้ว	915 64.3%	507 35.7%	1422
7. จัดหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับผู้สอนในกลุ่มสาระเดียวกัน	1196 82.4%	256 17.6%	1452
8. จัดหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับผู้สอนในกลุ่มสาระอื่น	648 44.7%	803 55.3%	1451
9. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวแผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูป	749 52.3%	683 47.7%	1432
10. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคำแนะนำของคู่มือผู้สอนของหนังสือ แบบเรียน	1031 71.7%	407 28.3%	1438
11. เตรียมการสอนโดยไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้	260 18.0%	1183 82.0%	1443
12. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้	1375 94.8%	76 5.2%	1451
13. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	1378 95.1%	71 4.9%	1449
14. แจ้งให้ผู้เรียนทราบว่าประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียน	1428 98.0%	29 2.0%	1457
15. ปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้ในเรื่องที่ผู้เรียนทำคะแนนได้น้อย	1392 95.9%	60 4.1%	1452
16. วัดและประเมินผลผู้เรียนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการ เรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark)	1310 90.7%	134 9.3%	1444

จากตาราง 4.6 พบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 70) ตอบว่าได้ทำกิจกรรมตามที่ระบุไว้ในข้อความต่าง ๆ อย่างถูกต้อง มีเพียงข้อความที่ 6 “ใช้คำอธิบายรายวิชาซึ่งมีผู้อื่นทำไว้แล้ว” และข้อความที่ 9 “จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวแผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูป” ที่มีผู้สอนจำนวนมาก (ร้อยละ 64.3 และ 52.3 ตามลำดับ) ตอบว่าได้ทำกิจกรรมดังกล่าว ทั้งที่เป็นกิจกรรมที่ไม่ควรทำ และผู้สอนจำนวนมาก (ร้อยละ 55.3) ตอบว่าไม่ทำกิจกรรมในข้อความที่ 8 “จัดหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับผู้สอนในกลุ่มสาระอื่น” ทั้งที่เป็นกิจกรรมที่ควรทำ

4.2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถและความต้องการพัฒนาตนเองของผู้สอน

เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถและความต้องการพัฒนาตนเองของผู้สอน จึงได้นำคำตอบจากแบบสอบถามไปแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละเป็นรายชื่อปรากฏผลดังนี้

ตาราง 4.7 จำนวนและร้อยละของผู้สอนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถและความต้องการพัฒนาตน

ข้อความ	ระดับความเพียงพอ			ความต้องการพัฒนาตน			รวม
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	รวม	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1. ด้านคำศัพท์	752 51.9%	696 48.1%	1448	638 48.7%	600 45.8%	71 5.4%	1309
2. ด้านการออกเสียง	566 39.1%	881 60.9%	1447	833 62.3%	441 33.0%	63 4.7%	1337
3. ด้านหน้าที่ของภาษา (functions)	735 50.7%	715 49.3%	1450	619 47.4%	590 45.2%	96 7.4%	1305
4. ด้านกฎเกณฑ์ทางภาษา	729 50.3%	720 49.7%	1449	620 47.6%	574 44.1%	109 8.4%	1303
5. ด้านการพูด	461 31.9%	986 68.1%	1447	919 67.9%	393 29.0%	42 3.1%	1354
6. ด้านการฟัง	445 30.9%	997 69.1%	1442	931 68.6%	387 28.5%	39 2.9%	1357

ตาราง 4.7 จำนวนและร้อยละของผู้สอนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ
และความต้องการพัฒนาตน (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความเพียงพอ			ความต้องการพัฒนาตน			รวม
	เพียงพอ	ไม่ เพียงพอ	รวม	มาก	ปาน กลาง	น้อย	
7. ด้านการอ่าน	743 51.3%	706 48.7%	1449	699 53.2%	542 41.2%	74 5.6%	1315
8. ด้านการเขียน	566 39.2%	878 60.8%	1444	803 60.1%	457 34.2%	75 5.6%	1335
9. ด้านแนวทางการสอนภาษา เพื่อการสื่อสาร	512 35.7%	921 64.3%	1433	862 64.5%	418 31.3%	56 4.2%	1336
10. ด้านการผลิตสื่อการสอน	367 25.5%	1072 74.5%	1439	953 68.7%	368 26.5%	66 4.8%	1387
11. ด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในการสอนภาษา	326 22.6%	1114 77.4%	1440	928 66.7%	407 29.2%	57 4.1%	1392
12. ด้านวัฒนธรรมของเจ้าของ ภาษา	539 37.6%	896 62.4%	1435	663 49.2%	579 43.0%	106 7.9%	1348
13. ด้านวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	720 50.0%	719 50.0%	1439	700 52.8%	519 39.1%	107 8.1%	1326
14. ด้านการสอนให้ผู้เรียนมี ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ	472 50.2%	469 49.8%	941	874 64.2%	417 30.6%	71 5.2%	1362
15. ด้านกลยุทธ์ในการเรียน	465 32.4%	968 67.6%	1433	862 63.4%	428 31.5%	70 5.1%	1360
16. ด้านการสอนภาษาในยุค เทคโนโลยีสารสนเทศ	346 24.0%	1095 76.0%	1441	917 66.3%	404 29.2%	62 4.5%	1383
17. ด้านการสอนภาษาเพื่อการ สนับสนุนความเป็น ประชาธิปไตย	611 42.5%	826 57.5%	1437	645 47.5%	552 40.7%	160 11.8%	1357
18. ด้านการสอนภาษาเพื่อ เผยแพร่ วัฒนธรรมไทย	547 38.0%	891 62.0%	1438	724 53.0%	518 37.9%	124 9.1%	1366

จากตาราง 4.7 พบว่าผู้สอนประมาณครึ่งหนึ่ง (ประมาณร้อยละ 50) เห็นว่าตนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับเพียงพอในด้านคำศัพท์ หน้าที่ของภาษา กฎเกณฑ์ทางภาษา การอ่าน และการสอนให้ผู้เรียนมีความคิดอย่างมีวิจารณญาณ ส่วนด้านที่ผู้สอนแจ้งว่ามีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับไม่เพียงพอ ได้แก่ ด้านการออกเสียง การพูด การฟัง การเขียน แนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร การผลิตสื่อการสอน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอนภาษา วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลยุทธ์ในการเรียน การสอนภาษาในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ การสอนภาษาเพื่อการสนับสนุนความเป็นประชาธิปไตย และการเผยแพร่วัฒนธรรมไทย

เมื่อสอบถามเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนในด้านต่างๆ พบว่าผู้สอนส่วนมาก (มากกว่าร้อยละ 50) มีความต้องการพัฒนาตนในระดับปานกลางถึงมากทุกด้าน

4.2.5 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอนที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน

เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอนที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน จึงได้นำคำตอบจากแบบสอบถามไปแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละจำแนกตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายข้อ และเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจโดยใช้สถิติทดสอบ Chi-square ผลการเปรียบเทียบพบว่า ความรู้ความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอนสัมพันธ์กับขนาดของโรงเรียนที่สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในข้อความที่ 6 “มาตรฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วยทักษะ / ความสามารถและเนื้อหาความรู้ด้านภาษา” ข้อความที่ 10 “การจัดทำสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษไม่จำเป็นต้องเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น” ข้อความที่ 13 “สาระภาษาและวัฒนธรรมมีจุดประสงค์หลักให้ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมไทยกับภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา” ข้อความที่ 14 “สาระภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นมีจุดประสงค์ให้ใช้ภาษาอังกฤษในการสอนสาระอื่น ๆ” ข้อความที่ 15 “สาระภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก ต้องการให้ผู้เรียนนำประสบการณ์จากภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการเรียน” ข้อความที่ 21 “การประเมินผลการเรียนรู้เน้นการประเมินด้านความรู้ทางภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก” แสดงว่าผู้สอนที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่กว่ามีแนวโน้มที่จะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สูงกว่าผู้สอนที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กกว่าในข้อความดังกล่าว ส่วนข้อความอื่น ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่าง

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กับขนาดของโรงเรียนที่สอน (รายละเอียดดังตาราง 1 ในภาคผนวก 1)

4.2.6 การเปรียบเทียบการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้สอนที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน

เพื่อเปรียบเทียบการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้สอนที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน จึงได้นำคำตอบจากแบบสอบถามไปแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ เป็นรายข้อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน และเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยใช้สถิติทดสอบ Chi-square ผลการเปรียบเทียบพบว่า การใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้สอนมีความสัมพันธ์กับขนาดของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เกือบทุกข้อความ โดยผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่กว่ามีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามากกว่าผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กกว่า มีเพียงข้อความที่ 4 “กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้รายปี / รายภาค” ข้อความที่ 5 “กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค ไว้ล่วงหน้า” ข้อความที่ 12 “จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้” และข้อความที่ 15 “ปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้ในเรื่องที่ผู้เรียนทำคะแนนได้น้อย” เท่านั้นที่ผู้สอนที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกันมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน (รายละเอียดดังตาราง 2 ในภาคผนวก 1)

4.2.7 การเปรียบเทียบความรู้ความสามารถ และความต้องการพัฒนาตน ของผู้สอนที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน

เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความสามารถ และความต้องการพัฒนาตน ของผู้สอนที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน จึงได้นำคำตอบจากแบบสอบถามไปแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละเป็นรายข้อ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และเปรียบเทียบความรู้ความสามารถโดยใช้สถิติทดสอบ Chi-square ผลการเปรียบเทียบพบว่า ความรู้ความสามารถ และในการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอน มีความสัมพันธ์กับขนาดของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เกือบทุกด้าน โดยผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่กว่ามีแนวโน้มที่จะประเมินตนเองว่ามีความรู้ความสามารถเพียงพอในการสอนภาษาอังกฤษมากกว่าผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กกว่า มีเพียงด้านการฟัง ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการสอนภาษาในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการสอนภาษาเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมไทยเท่านั้นที่ผู้สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน ประเมินว่ามีความรู้ความสามารถไม่แตกต่างกัน

สำหรับด้านความต้องการพัฒนาตนเอง พบว่า ความต้องการพัฒนาตนเองของผู้สอนและขนาดของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการออกเสียงและด้านกฎเกณฑ์ทางภาษา โดยผู้สอนในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กมีแนวโน้มต้องการพัฒนาตนเองมากกว่าผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนด้านอื่นๆ ผู้สอนที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน (รายละเอียดดังตาราง 3 ในภาคผนวก 1)

4.2.8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน

เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน จึงได้นำคำตอบจากแบบสอบถามไปแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละเป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 4.8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					N	\bar{x}	SD
	4	3	2	1	0			
1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถสร้างผู้เรียนให้ เก่ง ดี มีสุข	656 44.5%	646 43.9%	133 9.0%	21 1.4%	17 1.2%	1473	3.29	0.78
2. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการและทักษะในการดำเนินชีวิต	596 40.5%	713 48.5%	135 9.2%	14 1.0%	12 0.8%	1470	3.27	0.73
3. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา	451 30.7%	710 48.4%	257 17.5%	31 2.1%	19 1.3%	1468	3.05	0.83

ตาราง 4.8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้สอน
เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					N	\bar{x}	SD
	4	3	2	1	0			
4. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	645 43.8%	639 43.4%	161 10.9%	19 1.3%	8 0.5%	1472	3.29	0.75
5. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไม่เอื้อต่อการทำหลักสูตร สถานศึกษา (School – based Curriculum)	140 9.5%	320 21.8%	470 32.0%	469 31.9%	72 4.9%	1471	2.01	1.06
6. สาระ (Strand) ทั้ง 4 ที่กำหนดใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศเพียงพอที่จะทำ ให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	523 35.6%	663 45.2%	201 13.7%	52 3.5%	29 2.0%	1468	3.09	0.90
7. จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ในแต่ละสาระ (Strand) มีความเหมาะสม	504 34.4%	704 48.1%	184 12.6%	38 2.6%	34 2.3%	1464	3.10	0.88
8. มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ที่กำหนด สามารถทำให้ผู้เรียนใช้ ภาษาอังกฤษได้	480 32.9%	728 49.8%	172 11.8%	53 3.6%	28 1.9%	1461	3.09	0.87
9. มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ที่กำหนดส่งเสริมให้เกิด กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง	401 27.4%	711 48.5%	269 18.3%	53 3.6%	32 2.2%	1466	2.95	0.89
10. มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ที่กำหนดช่วยให้ผู้เรียนมีความคิด สร้างสรรค์	424 28.9%	791 53.9%	201 13.7%	32 2.2%	20 1.4%	1468	3.07	0.80
11. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) สอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards)	585 40.0%	752 51.4%	98 6.7%	14 1.0%	14 1.0%	1463	3.29	0.71

ตาราง 4.8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้สอน
เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					N	\bar{x}	SD
	4	3	2	1	0			
12. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ให้เป้าหมายการเรียนรู้ ที่ชัดเจน	493 33.8%	742 50.9%	175 12.0%	33 2.3%	14 1.0%	1457	3.14	0.78
13. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) สามารถนำไปใช้ เชื่อมโยงกับกลุ่มสาระอื่นได้ง่าย	466 31.8%	756 51.6%	193 13.2%	31 2.1%	20 1.4%	1466	3.10	0.80
14. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ที่กำหนดในแต่ละ ช่วงชั้นไม่ยืดหยุ่น ทำให้ผู้สอนขาด อิสระในการจัดการเรียนรู้	167 11.4%	405 27.5%	461 31.3%	378 25.7%	60 4.1%	1471	1.84	1.06
15. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ที่กำหนดในแต่ละช่วง ชั้นสูงเกินระดับความสามารถของ ผู้เรียน	297 20.2%	572 38.9%	357 24.3%	198 13.5%	47 3.2%	1471	1.41	1.05
16. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ยากต่อการนำไป ปฏิบัติในบริบทของ โรงเรียน	232 15.8%	582 39.5%	430 29.2%	197 13.4%	32 2.2%	1473	1.47	0.98
17. กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถทำได้ใน สาระภาษาอังกฤษ	674 45.8%	567 38.5%	150 10.2%	65 4.4%	15 1.0%	1471	3.24	0.88
18. กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน คิดวิเคราะห์หรืออย่างมีวิจารณญาณ ไม่สามารถทำได้ในการสอนสาระ ภาษาอังกฤษ	98 6.7%	283 19.3%	398 27.1%	613 41.8%	76 5.2%	1468	2.20	1.20
19. โรงเรียนให้การสนับสนุนการจัดการ เรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) น้อยกว่ากลุ่มสาระอื่นๆ	165 11.3%	304 20.7%	378 25.8%	540 36.8%	79 5.4%	1466	1.96	1.11
20. ควรกำหนดจำนวนขั้นต่ำของคาบ เรียนในสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ภาษาอังกฤษ	542 37.1%	554 38.0%	223 15.3%	122 8.4%	18 1.2%	1459	3.01	0.99

ตาราง 4.8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้สอน
เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					N	\bar{x}	SD
	4	3	2	1	0			
21. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดในแต่ละช่วงชั้น สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวัดประเมินผลผู้เรียน	543 36.9%	762 51.7%	143 9.7%	19 1.3%	6 0.4%	1473	3.23	0.71
22. วัดและประเมินผลผู้เรียนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark)	384 26.2%	729 49.8%	271 18.5%	52 3.6%	28 1.9%	1464	2.95	0.88
23. ข้อสอบ NT และ O - Net มีเนื้อหาสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark)	265 18.2%	619 42.5%	338 23.2%	162 11.1%	73 5.0%	1457	2.58	1.06
24. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนควรคำนึงถึงตัวบ่งชี้พฤติกรรมการเรียนรู้	555 37.9%	750 51.2%	130 8.9%	11 0.8%	20 1.4%	1466	3.23	0.75
25. การกำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1 เป็นเรื่องที่ถูกต้อง	926 63.3%	374 25.5%	87 5.9%	59 4.0%	18 1.2%	1464	3.46	0.87
26. คำอธิบายในมาตรฐานการเรียนรู้ที่อยู่ในหนังสือ "การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)" เข้าใจยาก	199 13.6%	529 36.0%	430 29.3%	267 18.2%	43 2.9%	1468	2.39	1.02
27. แนวทางการสอนภาษาเพื่อสื่อสารเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย	519 35.3%	667 45.3%	207 14.1%	52 3.5%	27 1.8%	1472	3.09	0.89
28. วิธีการสอนเป็นปัญหาในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากกว่าเนื้อหาหลักสูตร	436 29.7%	559 38.1%	284 19.3%	155 10.6%	34 2.3%	1468	2.82	1.04

จากตาราง 4.8 พบว่าผู้สอนส่วนมาก (มากกว่าร้อยละ 70) มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและมากที่สุดกับข้อความที่กล่าวถูกต้องเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และมีความคิดเห็นในระดับน้อยและน้อยที่สุดกับข้อความที่กล่าวไม่ถูกต้อง (ข้อความที่ 5 ข้อความที่ 18 และข้อความที่ 19) มีเพียงข้อความที่ 14 “มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ที่กำหนดในแต่ละช่วงชั้นไม่ยืดหยุ่นทำให้ผู้สอนขาดอิสระในการจัดการเรียนรู้” ข้อความที่ 15 “มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ที่กำหนดในแต่ละช่วงชั้นสูงเกินระดับความสามารถของผู้เรียน” และข้อความที่ 26 “คำอธิบายในมาตรฐานการเรียนรู้ที่อยู่ในหนังสือ การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เข้าใจยาก” เท่านั้นที่ผู้สอนส่วนมากมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและปานกลาง

ผู้สอนยังแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งได้วิเคราะห์ จัดกลุ่ม แจนับ และคัดเลือกมานำเสนอเฉพาะประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด (ความถี่เท่ากับ หรือ มากกว่า 3) ดังนี้ ผู้สอนควรจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ควรจัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผู้สอนในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง ควรเพิ่มชั่วโมงเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ควรกำหนดเนื้อหาแต่ละชั้นให้ชัดเจนเป็นแนวทางเดียวกัน บางเนื้อหาแต่ละช่วงชั้นซ้ำซ้อนกัน มาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 1 บางข้อยากเกินไป อย่างไรก็ตามยังมีผู้สอนในช่วงชั้นที่ 3-4 จำนวนหนึ่งที่มีความคิดเห็นที่ต้องสอนเพื่อการสอบ O-NET และ NT (รายละเอียดดังตาราง 4 ในภาคผนวก 1)

4.2.9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่สอน

เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่สอน จึงได้นำคำตอบจากแบบสอบถามไป แจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และเปรียบเทียบความคิดเห็น โดยใช้สถิติทดสอบ F-test ผลการเปรียบเทียบพบว่า ผู้สอนที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในข้อความที่ 5 “หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไม่เอื้อต่อการทำหลักสูตรสถานศึกษา (School – based Curriculum)” ข้อความที่ 8 “มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ที่กำหนดสามารถทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษได้” ข้อความที่ 15 “มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ที่กำหนดในแต่ละ

ช่วงชั้นสูงเกินระดับความสามารถของผู้เรียน” ข้อความที่ 16 “มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ยากต่อการนำไปปฏิบัติในบริบทของ โรงเรียน” และข้อความที่ 26 “คำอธิบายใน มาตรฐานการเรียนรู้ที่อยู่ในหนังสือ “การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)” เข้าใจยาก” เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่พบว่า ผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ หรือขนาดใหญ่พิเศษมี ความคิดเห็นในแต่ละข้อความดังกล่าว มากกว่าผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนข้อความอื่น ผู้สอน ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4.3 ผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และ กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มศึกษานิเทศก์

4.3.1 ข้อมูลพื้นฐานของศึกษานิเทศก์

การวิจัยนี้ได้ศึกษากับศึกษานิเทศก์ที่มีลักษณะทั่วไปต่าง ๆ ดังนี้

ตาราง 4.9 จำนวนและร้อยละของศึกษานิเทศก์ จำแนกตามตัวแปรต่างๆ ของศึกษานิเทศก์

เพศ	ตัวแปร		จำนวน	
	ชาย	27	26.73%	101
หญิง	74	73.27%		
อายุ	20 – 30 ปี	1	0.99%	101
	31 – 40 ปี	7	6.93%	
	41 – 50 ปี	42	41.58%	
	50 ปีขึ้นไป	51	50.50%	
สาขาวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา	ภาษาอังกฤษ	28	27.72%	101
	สาขาวิชาอื่น	73	72.28%	

ตาราง 4.9 จำนวนและร้อยละของศึกษานิเทศก์ จำแนกตามตัวแปรต่างๆ ของศึกษานิเทศก์ (ต่อ)

ตัวแปร		จำนวน		
สาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบนิเทศ	เฉพาะสาระ	48	47.52%	101
	ภาษาอังกฤษ			
	สาระภาษาอังกฤษ	53	52.48%	
	และสาระอื่น			
ระยะเวลาในการนิเทศกลุ่มสาระ	น้อยกว่า 1 ปี	1	1.00%	100
การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	1 – 5 ปี	28	28.00%	
	6 – 10 ปี	23	23.00%	
	11 – 15 ปี	17	17.00%	
	15 ปีขึ้นไป	31	31.00%	
เคยเข้ารับการอบรมฝึกทักษะ ภาษาอังกฤษหรือเกี่ยวกับการ เรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระหว่างปี 2547-2550	ไม่เคย	4	3.96%	101
	1 ครั้ง	21	20.79%	
	2 ครั้ง	10	9.90%	
	3 ครั้ง	28	27.72%	
	มากกว่า 3 ครั้ง	38	37.63%	
ประสบการณ์การศึกษา อบรม จากสถาบันในต่างประเทศด้าน ทักษะภาษาอังกฤษ/การเรียนการ สอนภาษาอังกฤษ	เคย	77	76.24%	101
	ไม่เคย	24	23.76%	

จากตาราง 4.9 พบว่า ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.27) เป็นเพศหญิง ศึกษานิเทศก์เกือบทุกคน (ร้อยละ 92.08) มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.28) สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาอื่น ที่ไม่ใช่สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบนิเทศทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและกลุ่มสาระอื่นมีจำนวนมากกว่าศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพียงกลุ่มเดียวเล็กน้อย ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์การนิเทศกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 30.69) รองลงมา มีประสบการณ์การนิเทศ ตั้งแต่ 1-5 ปี และ

6 – 10 ปี (ร้อยละ 27.72 และ 22.77 ตามลำดับ) ศึกษานิเทศก์เคยเข้ารับการอบรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษหรืออบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระหว่างปี พ.ศ.2547 ถึง พ.ศ.2550 มากกว่า 3 ครั้ง จำนวนร้อยละ 37.62 และเคยมีประสบการณ์การศึกษอบรมด้านทักษะภาษาอังกฤษ หรือการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจากสถาบันในต่างประเทศจำนวนมากสุดถึงร้อยละ 76.24

4.3.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของศึกษานิเทศก์

เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของศึกษานิเทศก์ จึงได้นำคำตอบจากแบบสอบถาม ไปแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละเป็น รายข้อ ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 4.10 จำนวนและร้อยละของศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ข้อความ	ถูกต้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ ถูกต้อง	รวม
1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ทุกโรงเรียนใช้เหมือนกันทั่วประเทศ	78 78.0%	4 4.0%	18 18.0%	100
2. หลักสูตรฯ เปิดโอกาสให้สถานศึกษา กำหนดจำนวนสาระการเรียนรู้ที่จะสอนได้ตามสภาพบริบทของโรงเรียน	72 72.7%	2 2.0%	25 25.3%	99
3. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นหลักสูตรที่ เน้นมาตรฐานการเรียนรู้ (Standards – based curriculum)	92 96.8%	2 2.1%	1 1.1%	95
4. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ประกอบด้วย 4 สาระ (Strands) และ 6 มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards)	47 49.0%	5 5.1%	44 45.8%	96
5. มาตรฐานการเรียนรู้คือสิ่งที่คาดว่าผู้เรียนต้องรู้และสามารถทำได้	94 94.0%	5 5.0%	1 1.0%	100

ตาราง 4.10 จำนวนและร้อยละของศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) (ต่อ)

ข้อความ	ถูกต้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ ถูกต้อง	รวม
6. มาตรฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วยทักษะ / ความสามารถและ เนื้อหาความรู้ด้านภาษา	70 72.9%	8 8.3%	18 18.8%	96
7. ผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ กำหนดไว้	88 88.0%	9 9.0%	3 3.0%	100
8. จุดประสงค์การเรียนรู้คือสิ่งที่ผู้สอนต้องสอน ไม่ใช่สิ่งที่ผู้เรียน ต้องรู้	7 6.9%	10 9.9%	84 83.2%	101
9. จุดประสงค์การเรียนรู้ได้มาจากการวิเคราะห์สาระและมาตรฐาน การเรียนรู้	91 90.1%	2 2.0%	8 7.9%	101
10. การจัดทำสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษไม่จำเป็นต้องเชื่อมโยง กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	7 7.0%	3 3.0%	90 90.0%	100
11. สาระภาษาเพื่อการสื่อสารมีจุดประสงค์หลักให้ผู้เรียนจดจำศัพท์ และรู้ไวยากรณ์ของภาษา	13 12.9%	7 7.0%	81 80.2%	101
12. สาระภาษาและวัฒนธรรมมีจุดประสงค์หลักให้ผู้เรียนเข้าใจ เรื่องราวและวัฒนธรรมของประชาคมโลก	80 79.2%	8 7.9%	13 12.9%	101
13. สาระภาษาและวัฒนธรรมมีจุดประสงค์หลักให้ผู้เรียนสามารถ เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างภาษาและ วัฒนธรรมไทยกับภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	83 83.0%	8 8.0%	9 9.0%	100
14. สาระภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นมี จุดประสงค์ให้ใช้ภาษาอังกฤษในการสนทนาสาระอื่น ๆ	34 34.0%	17 17.0%	49 49.0%	100
15. สาระภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลกต้องการให้ผู้เรียน นำประสบการณ์จากภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการเรียน	67 67.7%	12 12.1%	20 20.2%	99
16. กระบวนการเรียนรู้ในสาระภาษาอังกฤษเน้นกลยุทธ์การเรียนรู้ที่ หลากหลาย	94 94.9%	3 3.0%	2 2.0%	99
17. แหล่งการเรียนรู้ในสาระภาษาอังกฤษเกิดขึ้นได้ทั้งในและนอก โรงเรียน	100 99.0%	0 0.0%	1 1.0%	101
18. เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาให้ความสำคัญกับ สื่อคอมพิวเตอร์มากที่สุด	24 24.0%	30 30.0%	46 46.0%	100

ตาราง 4.10 จำนวนและร้อยละของศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) (ต่อ)

ข้อความ	ถูกต้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ ถูกต้อง	รวม
19. การคิดอย่างมีวิจารณญาณหมายถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์เรื่องที่ฟังหรือ อ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ ได้	88	11	1	100
	88.0%	11.0%	1.0%	
20. การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ทางภาษา ต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นอันดับแรก	93	6	2	101
	92.1%	5.9%	2.0%	
21. การประเมินผลการเรียนรู้เน้นการประเมินด้านความรู้ทางภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก	23	10	67	100
	23.0%	10.0%	67.0%	
22. การประเมินผลตามสภาพจริงทางด้านภาษานั้นการประเมินการปฏิบัติจริง (Performance) ของผู้เรียน	94	3	4	101
	93.1%	3.0%	4.0%	
23. การประเมินผลในชั้นเรียนเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางภาษาเพื่อดูความก้าวหน้าของผู้เรียนเพียงประการเดียว	16	8	77	101
	15.8%	8.0%	76.2%	

จากตาราง 4.10 พบว่าศึกษานิเทศก์ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีเพียงข้อความที่ 4 “กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ประกอบด้วย 4 สาระ (Strands) และ 6 มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards)” และข้อความที่ 18 “เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาให้มีความสำคัญกับสื่อคอมพิวเตอร์มากที่สุด” เท่านั้นที่ศึกษานิเทศก์จำนวนมากยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรไม่ชัดเจน

4.3.3 ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ของผู้สอน

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ของผู้สอน จึงได้นำคำตอบจากแบบสอบถามไปแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละเป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 4.11 จำนวนและร้อยละของศึกษานิเทศก์ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้สอน

ข้อความ	ทำ	ไม่ทำ	รวม
1. วิเคราะห์จุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ก่อนการสอน	94 94.0%	6 6.0%	100
2. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ก่อนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	95 94.1%	6 5.9%	101
3. วิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	94 94.0%	6 6.0%	100
4. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้รายปี / รายภาค	90 91.8%	8 8.2%	98
5. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค ไว้ล่วงหน้า	91 92.9%	7 7.1%	98
6. ใช้คำอธิบายรายวิชาซึ่งมีผู้อ่านทำไว้แล้ว	72 73.5%	26 26.5%	98
7. จัดหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับผู้สอนในกลุ่มสาระเดียวกัน	85 85.9%	14 14.1%	99
8. จัดหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับผู้สอนในกลุ่มสาระอื่น	55 56.1%	43 43.9%	98
9. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวแผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูป	66 66.7%	33 33.3%	99
10. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคำแนะนำของคู่มือผู้สอนของหนังสือแบบเรียน	88 89.8%	10 10.2%	98
11. เตรียมการสอนโดยไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้	40 40.4%	59 59.6%	99
12. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้	93 93.0%	7 7.0%	100
13. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	95 94.1%	6 5.9%	101
14. แจ้งให้ผู้เรียนทราบว่าประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียน	90 89.1%	11 10.9%	101
15. ปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้ในเรื่องที่ผู้เรียนทำคะแนนได้น้อย	92 92.0%	8 8.0%	100
16. วัดและประเมินผลผู้เรียนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark)	87 87.0%	13 13.0%	100

จากตาราง 4.11 พบว่าศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 70) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้สอนว่า ผู้สอนได้ทำกิจกรรมที่ควรทำ และไม่ทำในกิจกรรมที่ผู้สอนไม่ควรทำ มีเพียงข้อความที่ 8 “จัดหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับผู้สอนในกลุ่มสาระอื่น” ข้อความที่ 9 “จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวแผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูป” และข้อความที่ 11 “เตรียมการสอนโดยไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้” ที่ศึกษานิเทศก์จำนวนน้อยกว่าร้อยละ 70 มีความเห็นว่าผู้สอนได้ทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในข้อความที่ 11 ที่ศึกษานิเทศก์จำนวนน้อยมากเห็นว่าผู้สอนทำ ซึ่งข้อความดังกล่าวเป็นสิ่งที่ผู้สอนไม่ควรทำ

4.3.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ และความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์

เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถภาษาอังกฤษ และความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์ จึงได้นำคำตอบจากแบบสอบถามไปแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 4.12 จำนวนและร้อยละของศึกษานิเทศก์ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถในภาษาอังกฤษและความต้องการพัฒนาตน

ข้อความ	ระดับความเพียงพอ			ความต้องการพัฒนาตน			
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	รวม	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม
1. ด้านคำศัพท์	37 37.0%	63 63.0%	100	47 49.5%	35 36.8%	13 13.7%	95
2. ด้านการออกเสียง	33 33.3%	66 66.7%	99	58 61.1%	27 28.4%	10 10.5%	95
3. ด้านหน้าที่ของภาษา (functions)	43 42.6%	58 57.4%	101	44 47.3%	40 43.0%	9 9.7%	93
4. ด้านกฎเกณฑ์ทางภาษา	35 35.4%	64 64.6%	99	50 54.3%	30 32.6%	12 13.0%	92
5. ด้านการพูด	22 22.0%	78 78.0%	100	71 73.2%	20 20.6%	6 6.2%	97

ตาราง 4.12 จำนวนและร้อยละของศึกษานิเทศก์ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถในภาษาอังกฤษและความต้องการพัฒนาตน (ต่อ)

ข้อความ	ระดับความเพียงพอ			ความต้องการพัฒนาตน			
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	รวม	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม
6. ด้านการฟัง	26 26.0%	74 74.0%	100	66 68.8%	24 25.0%	6 6.3%	96
7. ด้านการอ่าน	42 41.6%	59 58.4%	101	50 53.2%	34 36.2%	10 10.6%	94
8. ด้านการเขียน	31 31.0%	69 69.0%	100	56 59.6%	29 30.9%	9 9.6%	94
9. ด้านแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	45 45.5%	54 54.5%	99	51 54.8%	28 30.1%	14 15.1%	93
10. ด้านการผลิตสื่อการสอน	25 25.0%	75 75.0%	100	59 60.8%	26 26.8%	12 12.4%	97
11. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอนภาษา	22 22.0%	78 78.0%	100	62 63.9%	26 26.8%	9 9.3%	97
12. ด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	37 38.1%	60 61.9%	97	41 43.2%	39 41.1%	15 15.8%	95
13. ด้านวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	59 59.6%	40 40.4%	99	41 43.6%	39 41.5%	14 14.9%	94
14. ด้านการสอนให้ผู้เรียนมีความคิดอย่างมีวิจารณญาณ	24 24.2%	75 75.8%	99	67 69.1%	24 24.7%	6 6.2%	97
15. ด้านกลยุทธ์ในการเรียน	34 34.3%	65 65.7%	99	58 62.4%	29 31.2%	6 6.5%	93
16. ด้านการสอนภาษาในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ	16 16.2%	83 83.8%	99	63 64.9%	29 29.9%	5 5.2%	97
17. ด้านการสอนภาษาเพื่อการสนับสนุนความเป็นประชาธิปไตย	37 37.8%	61 62.2%	98	47 49.5%	36 37.9%	12 12.6%	95
18. ด้านการสอนภาษาเพื่อเผยแพร่ วัฒนธรรมไทย	32 32.7%	66 67.3%	98	55 58.5%	29 30.9%	10 10.6%	94

จากตาราง 4.12 พบว่าศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 50) มีความคิดเห็นว่ามี ความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับเพียงพอในด้านวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพียงด้านเดียว ส่วนด้านอื่น ๆ ศึกษานิเทศก์มีความคิดเห็นว่ามี ความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับไม่เพียงพอ

เมื่อสอบถามเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนในด้านต่าง ๆ พบว่า ศึกษานิเทศก์ ส่วนมาก (มากกว่าร้อยละ 50) มีความต้องการพัฒนาตนในระดับมากในด้านการออกเสียง กฎเกณฑ์ทางภาษา การพูด การฟัง การอ่าน การเขียน แนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร การผลิตสื่อการสอน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอนภาษา การสอนให้ผู้เรียนมีความคิด อย่างมีวิจารณญาณ กลยุทธ์ในการเรียน การสอนภาษาในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ และ การสอนภาษาเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมไทย

4.3.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของศึกษานิเทศก์

เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของศึกษานิเทศก์ จึงได้นำคำตอบจากแบบสอบถามไปแจกแจงความถี่และ คำนวณค่าร้อยละเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 4.13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					N	\bar{x}	SD
	4	3	2	1	0			
1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถสร้างผู้เรียนให้ เก่ง ดี มีสุข	46 45.5%	44 43.6%	9 8.9%	2 2.0%	0 0.0%	101	3.28	0.72
2. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะ กระบวนการและทักษะในการ ดำเนินชีวิต	40 39.6%	51 50.5%	8 7.9%	1 1.0%	1 1.0%	101	3.27	0.73

ตาราง 4.13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ
ศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					N	\bar{x}	SD
	4	3	2	1	0			
3. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการ แก้ปัญหา	35	42	22	2	0	101	3.09	0.08
	34.7%	41.6%	21.8%	2.0%	0.0%			
4. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	44	40	1	1	3	89	3.20	0.92
	49.4%	44.9%	1.1%	1.1%	3.4%			
5. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไม่เอื้อต่อการทำหลักสูตร สถานศึกษา (School – based Curriculum)	4	32	30	29	6	101	2.01	1.01
	4.0%	31.7%	29.7%	28.7%	5.9%			
6. สาระ (Strand) ทั้ง 4 ที่กำหนดใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศเพียงพอที่จะทำ ให้ผู้เรียนสามารถให้ภาษาอังกฤษ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	36	46	10	4	5	101	3.03	1.03
	35.6%	45.5%	9.9%	4.0%	5.0%			
7. จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ในแต่ละสาระ (Strand) มีความเหมาะสม	28	56	12	1	3	100	3.05	0.85
	28.0%	56.0%	12.0%	1.0%	3.0%			
8. มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ที่กำหนด สามารถทำให้ผู้เรียนใช้ ภาษาอังกฤษได้	33	47	14	4	2	100	3.05	0.90
	33.0%	47.0%	14.0%	4.0%	2.0%			
9. มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ที่กำหนดส่งเสริมให้เกิด กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง	26	45	21	6	3	101	2.84	0.98
	25.7%	44.6%	20.8%	5.9%	3.0%			
10. มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ที่กำหนดช่วยให้ผู้เรียนมีความคิด สร้างสรรค์	21	51	22	4	2	100	2.85	0.87
	21.0%	51.0%	22.0%	4.0%	2.0%			

ตาราง 4.13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ
ศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					N	\bar{x}	SD
	4	3	2	1	0			
11. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) สอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards)	46 46.0%	40 40.0%	13 13.0%	0 0.0%	1 1.0%	100	3.30	0.77
12. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ให้เป้าหมายการเรียนรู้ ที่ชัดเจน	38 37.6%	43 42.6%	16 15.8%	2 2.0%	2 2.0%	101	3.12	0.87
13. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) สามารถนำไปใช้ เชื่อมโยงกับกลุ่มสาระอื่นได้ง่าย	33 32.7%	47 46.5%	16 15.8%	2 2.0%	3 3.0%	101	3.04	0.92
14. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ที่กำหนดในแต่ละ ช่วงชั้นไม่ยืดหยุ่น ทำให้ผู้สอนขาด อิสระในการจัดการเรียนรู้	7 6.9%	28 27.7%	31 30.7%	32 31.7%	3 3.0%	101	1.96	0.99
15. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ที่กำหนดในแต่ละช่วง ชั้นสูงเกินระดับความสามารถของ ผู้เรียน	16 15.8%	39 38.6%	28 27.7%	15 14.9%	3 3.0%	101	1.51	1.03
16. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ยากต่อการนำไป ปฏิบัติในบริบทของ โรงเรียน	18 17.8%	36 35.6%	26 25.7%	19 18.8%	2 2.0%	101	1.52	1.05
17. กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถทำได้ใน สาระภาษาอังกฤษ	60 59.4%	31 30.7%	6 5.9%	4 4.0%	0 0.0%	101	3.46	0.78
18. กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน คิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ ไม่สามารถทำได้ในการสอนสาระ ภาษาอังกฤษ	0 0.0%	15 15.5%	28 28.9%	46 47.4%	8 8.2%	97	2.39	0.97
19. โรงเรียนให้การสนับสนุนการจัดการ เรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) น้อยกว่ากลุ่มสาระอื่นๆ	31 31.0%	27 27.0%	20 20.0%	17 17.0%	5 5.0%	100	2.62	1.23

ตาราง 4.13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ
ศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					N	\bar{x}	SD
	4	3	2	1	0			
20. ควรกำหนดจำนวนขั้นต่ำของคาบเรียนในสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ	68 67.3%	24 23.8%	5 5.0%	4 4.0%	0 0.0%	101	3.55	0.77
21. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดในแต่ละช่วงชั้น สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวัดประเมินผลผู้เรียน	51 51.0%	37 37.0%	8 8.0%	4 4.0%	0 0.0%	100	3.35	0.80
22. วัดและประเมินผลผู้เรียนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark)	32 32.0%	40 40.0%	20 20.0%	3 3.0%	5 5.0%	100	2.90	1.05
23. ข้อสอบ NT และ O - Net มีเนื้อหาสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark)	11 11.2%	57 58.2%	15 15.3%	9 9.2%	6 6.1%	98	2.60	1.01
24. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนควรคำนึงถึงตัวบ่งชี้พฤติกรรมการเรียนรู้	61 61.0%	33 33.0%	4 4.0%	2 2.0%	0 0.0%	100	3.50	0.67
25. การกำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1 เป็นเรื่องที่ต้อง	69 68.3%	15 14.9%	11 10.9%	6 5.9%	0 0.0%	101	3.45	0.91
26. คำอธิบายในมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งอยู่ในหนังสือ "การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)" เข้าใจยาก	16 15.8%	36 35.6%	34 33.7%	14 13.9%	1 1.0%	101	2.52	0.96
27. แนวทางการสอนภาษาเพื่อสื่อสารเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย	53 53.0%	30 30.0%	11 11.0%	2 2.0%	4 4.0%	100	3.26	1.01
28. วิธีการสอนเป็นปัญหาในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากกว่าเนื้อหาหลักสูตร	51 50.5%	27 26.7%	15 14.9%	3 3.0%	5 5.0%	101	3.17	1.05

จากตาราง 4.13 พบว่าศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 70) มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและมากที่สุดกับข้อความที่กล่าวถึงหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในทิศทางที่ถูกต้อง และมีความคิดเห็นในระดับน้อยและน้อยที่สุดกับข้อความที่กล่าวถึงหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในทิศทางที่ไม่ถูกต้อง มีเพียงข้อความ ที่ 5 “หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไม่เอื้อต่อการทำหลักสูตรสถานศึกษา (School-based Curriculum)” ข้อความที่ 14 “มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ที่กำหนดในแต่ละช่วงชั้นไม่ยืดหยุ่น ทำให้ผู้สอนขาดอิสระในการจัดการเรียนรู้” ข้อความที่ 15 “มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ที่กำหนดในแต่ละช่วงชั้นสูงเกินระดับความสามารถของผู้เรียน” ข้อความที่ 16 “มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ขาดต่อการนำไปปฏิบัติในบริบทของ โรงเรียน” และข้อความที่ 26 “คำอธิบายในมาตรฐานการเรียนรู้ที่อยู่ในหนังสือ “การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)” เข้าใจยาก” ที่ศึกษานิเทศก์จำนวนน้อยกว่าร้อยละ 70 มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและมากที่สุด ศึกษานิเทศก์ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งได้วิเคราะห์ จัดกลุ่ม แง่เน้น และคัดเลือกมานำเสนอเฉพาะประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด (ความถี่เท่ากับหรือมากกว่า 3) ได้แก่ โรงเรียนขาดแคลนผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษ หรือจบการศึกษาวិชาเอกภาษาอังกฤษ ควรจัดให้มีผู้สอนที่จบการศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษทุกโรงเรียน โรงเรียนขาดสื่อการสอนที่ทันสมัย ควรมีสื่อ หนังสือ/คู่มือให้ผู้สอน และควรกำหนดหลักสูตรให้ชัดเจน

4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้เรียน

4.4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษากับผู้เรียนที่มีลักษณะทั่วไปต่าง ๆ ดังนี้

ตาราง 4.14 จำนวนและร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามตัวแปรต่างๆ ของผู้เรียน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ	รวม	
ขนาดของโรงเรียนที่เรียน	ใหญ่พิเศษ	363	13.32	2725
	ใหญ่	533	19.56	
	กลาง	1066	39.12	
	เล็ก	763	28.00	

ตาราง 4.14 จำนวนและร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามตัวแปรต่างๆ ของศึกษาผู้เรียน (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ	รวม	
ช่วงชั้นที่ศึกษา	ช่วงชั้น 1	552	20.04	2755
	ช่วงชั้น 2	725	26.31	
	ช่วงชั้น 3	783	28.42	
	ช่วงชั้น 4	695	25.23	

จากตาราง 4.14 พบว่าผู้เรียนส่วนมาก (ร้อยละ 39.12) เรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง รองลงมาเรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ตามลำดับ (ร้อยละ 28.00 19.56 และ 13.32 ตามลำดับ) และเป็นผู้เรียนที่เรียนอยู่ในช่วงชั้นที่ 1 2 3 และช่วงชั้นที่ 4 จำนวนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 20.04 26.31 28.42 และ ร้อยละ 25.23 ตามลำดับ)

4.4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 3-4

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 3-4 เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จึงได้นำคำตอบจากแบบสอบถามไปแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละเป็นรายชื่อ ปรากฏผล ดังนี้

ตาราง 4.15 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 3-4 เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ข้อความ	ความคิดเห็น						N	\bar{x}	SD
	5	4	3	2	1	0			
1. การเรียนภาษาอังกฤษทำให้ผู้เรียนเรียนรู้วิชาอื่นได้ดีขึ้น	250 16.8%	700 47.1%	416 28.0%	64 4.3%	26 1.7%	30 2.0%	1486	3.67	0.99
2. การเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนเพียงพอต่อการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงนอกห้องเรียน	213 14.7%	557 38.3%	410 28.2%	190 13.1%	67 4.6%	16 1.1%	1453	3.38	1.37

ตาราง 4.15 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้เรียน
ช่วงชั้นที่ 3-4 เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น						N	\bar{x}	SD
	5	4	3	2	1	0			
3. การเรียนภาษาอังกฤษ ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะใน การคิดวิเคราะห์	242 16.3%	639 43.0%	473 31.8%	88 5.9%	21 1.4%	24 1.6%	1487	3.62	0.98
4. การเรียนภาษาอังกฤษ ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะใน การแก้ปัญหา	174 11.7%	600 40.3%	550 37.0%	121 8.1%	16 1.1%	27 1.8%	1488	3.48	0.96
5. การเรียนภาษาอังกฤษ ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะใน การใช้เทคโนโลยี	527 35.5%	570 38.4%	288 19.4%	65 4.4%	14 0.9%	22 1.5%	1486	3.99	1.02
6. การเรียนภาษาอังกฤษทำ ให้ผู้เรียนมีโอกาสทำงาน ร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน	427 28.9%	647 43.7%	326 22.0%	55 3.7%	7 0.5%	17 1.1%	1479	3.93	0.94
7. การเรียนภาษาอังกฤษทำ ให้ผู้เรียนกล้าพูด ภาษาอังกฤษกับชาว ต่างประเทศ	494 33.4%	552 37.3%	325 22.0%	82 5.5%	16 1.1%	9 0.6%	1478	3.93	0.94
8. ผู้เรียนสนุกกับการเรียน ภาษาอังกฤษใน ห้องเรียน	438 29.5%	602 40.6%	351 23.7%	65 4.4%	18 1.2%	10 0.7%	1484	3.90	1.03
9. การเรียนภาษาอังกฤษ ควรเริ่มเรียนเมื่อผู้เรียน อยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	265 17.8%	273 18.4%	219 14.7%	221 14.9%	432 29.1%	75 5.1%	1485	2.66	1.60
10. การเรียนภาษาอังกฤษ ให้ดี ผู้เรียนต้องเรียน เพิ่มเติมด้วยตนเอง	659 44.4%	497 33.5%	239 16.1%	66 4.5%	15 1.0%	7 0.5%	1483	4.15	0.96
11. ภาษาอังกฤษที่เรียนใน ห้องเรียนไม่เหมือนกับ ภาษาอังกฤษที่คนทั่วไป ใช้ในชีวิตจริง	158 10.6%	441 29.7%	439 29.5%	234 15.7%	142 9.6%	72 4.8%	1486	3.02	1.30
12. ภาษาอังกฤษที่เรียนใน ห้องเรียน ยากเกินไป	99 6.7%	283 19.1%	420 28.3%	396 26.7%	243 16.4%	43 2.9%	1484	2.64	1.23

ตาราง 4.15 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้เรียน
 ช่วงชั้นที่ 3-4 เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น						N	\bar{x}	SD
	5	4	3	2	1	0			
13. ผู้สอนได้ให้ผู้เรียนฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียน นอกเวลาเรียน	245 16.5%	593 40.0%	430 29.0%	143 9.6%	49 3.3%	24 1.6%	1484	3.52	1.08
14. ข้อสอบภาษาอังกฤษถามเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนในห้องเรียน	378 25.5%	608 41.0%	353 23.8%	100 6.7%	29 2.0%	16 1.1%	1484	3.80	1.03
15. การสอบภาษาอังกฤษควรมีการสอบฟังและพูดด้วย	479 32.2%	572 38.4%	311 20.9%	81 5.4%	37 2.5%	8 0.5%	1488	3.91	1.03
16. ในชั่วโมงภาษาอังกฤษผู้สอนให้พูดภาษาอังกฤษ	396 26.9%	612 41.5%	343 23.3%	92 6.2%	23 1.6%	8 0.5%	1474	3.90	1.11
17. ผู้สอนนำผลงานของผู้เรียนไปจัดแสดงในโรงเรียน	314 21.1%	633 42.6%	397 26.7%	92 6.2%	26 1.7%	24 1.6%	1486	3.72	1.06
18. ในการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้เรียนมีโอกาสดูสื่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ	403 27.1%	527 35.5%	349 23.5%	128 8.6%	52 3.5%	27 1.8%	1486	3.70	1.20
19. ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ได้เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	372 25.1%	615 41.5%	374 25.3%	87 5.9%	21 1.4%	12 0.8%	1481	3.84	1.06
20. ในชั่วโมงภาษาอังกฤษผู้สอนใช้สื่อการเรียนรู้อย่างหลากหลายประกอบการสอน	463 31.2%	595 40.1%	350 23.6%	56 3.8%	14 0.9%	6 0.4%	1484	3.97	0.96

จากตาราง 4.15 พบว่าผู้เรียนช่วงชั้นที่ 3-4 ส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 70) มีความคิดเห็นในระดับมากและมากที่สุดในบางข้อความ สำหรับข้อความที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นในระดับมากและมากที่สุดจำนวนน้อยกว่าร้อยละ 70 ได้แก่ข้อความที่ 1 “การเรียนภาษาอังกฤษทำให้ผู้เรียนเรียนรู้วิชาอื่นได้ดีขึ้น” ข้อความที่ 2 “การเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนเพียงพอต่อการ

นำไปใช้ในสถานการณ์จริงนอกห้องเรียน” ข้อความที่ 3 “การเรียนภาษาอังกฤษช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์” ข้อความที่ 4 “การเรียนภาษาอังกฤษช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา” ข้อความที่ 9 “การเรียนภาษาอังกฤษควรเริ่มเรียนเมื่อผู้เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” ข้อความที่ 11 “ภาษาอังกฤษที่เรียนในห้องเรียนไม่เหมือนกับภาษาอังกฤษที่คนทั่วไปใช้ในชีวิตจริง” ข้อความที่ 12 “ภาษาอังกฤษที่เรียนในห้องเรียนยากเกินไป” ข้อความที่ 13 “ผู้สอนได้ให้ผู้เรียนฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียน นอกเวลาเรียน” ข้อความที่ 14 “ข้อสอบภาษาอังกฤษถามเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนในห้องเรียน” ข้อความที่ 17 “ผู้สอนนำผลงานของผู้เรียนไปจัดแสดงในโรงเรียน” ข้อความที่ 18 “ในการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้เรียนมีโอกาสติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ” และข้อความที่ 19 “ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ได้เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา”

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยพบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นในระดับมากเกือบทุกข้อความ ส่วนข้อความที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อความที่ 2 “การเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนเพียงพอต่อการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงนอกห้องเรียน” ข้อความที่ 4 “การเรียนภาษาอังกฤษช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา” ข้อความที่ 9 “การเรียนภาษาอังกฤษควรเริ่มเรียนเมื่อผู้เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” ข้อความที่ 11 “ภาษาอังกฤษที่เรียนในห้องเรียนไม่เหมือนกับภาษาอังกฤษที่คนทั่วไปใช้ในชีวิตจริง” และข้อความที่ 12 “ภาษาอังกฤษที่เรียนในห้องเรียนยากเกินไป”

ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 3-4 ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งได้วิเคราะห์จัดกลุ่ม แจนับ และคัดเลือกมานำเสนอเฉพาะประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด (ความถี่เท่ากับ หรือมากกว่า 3) ได้แก่ ผู้สอนควรสอนภาษาอังกฤษเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพบปะ พูดคุย สื่อสารกับชาวต่างชาติบ้าง ควรเพิ่มกิจกรรมนอกชั้นเรียนเพื่อฝึกทักษะของผู้เรียนให้มากขึ้น ควรเพิ่มชั่วโมงเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผู้สอนควรพูดภาษาอังกฤษกับผู้เรียนในชั่วโมงเรียน ผู้สอนควรเน้นคำศัพท์ที่ทันสมัย ควรมีสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียนการสอน ควรเริ่มเรียนด้วยการท่องคำศัพท์ทุกวัน ควรเริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1 ผู้สอนควรใช้วิธีสอนให้เหมาะกับกลุ่มผู้เรียนที่เรียน และควรเน้นไวยากรณ์สำหรับช่วงชั้นที่ 4 เพื่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1-2 ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์ได้นำเสนอในส่วนของกรณีศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ (ดูรายละเอียดในข้อ ข.)

4.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้ปกครองผู้เรียน

4.5.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครอง

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษากับผู้ปกครองผู้เรียนที่มีลักษณะทั่วไปต่าง ๆ ดังนี้

ตาราง 4.16 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองผู้เรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ผู้เรียนในปกครองเรียนอยู่ และระดับชั้นที่ผู้เรียนในปกครองเรียนอยู่

ตัวแปร		จำนวน	ร้อยละ	รวม
ขนาดโรงเรียนที่ผู้เรียนในปกครองเรียนอยู่	ใหญ่พิเศษ	363	13.32	2725
	ใหญ่	533	19.56	
	กลาง	1066	39.12	
	เล็ก	763	28.00	
ระดับชั้นที่ผู้เรียนในปกครองเรียนอยู่	ช่วงชั้น 1	552	20.04	2755
	ช่วงชั้น 2	725	26.31	
	ช่วงชั้น 3	783	28.42	
	ช่วงชั้น 4	695	25.23	

จากตาราง 4.16 พบว่าผู้ปกครองของผู้เรียนส่วนมาก (ร้อยละ 39.12) มีผู้เรียนในปกครองเรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง รองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ตามลำดับ (ร้อยละ 28.00, 19.56 และ 13.32 ตามลำดับ) และมีผู้เรียนในปกครองเรียนอยู่ในช่วงชั้นต่างๆ จำนวนใกล้เคียงกัน

4.5.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วยข้อสอบถามความคิดเห็น และข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม(ปลายเปิด) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้ปกครองผู้เรียน จึงได้นำคำตอบจากแบบสอบถามไปแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละเป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 4.17 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ

ผู้ปกครองผู้เรียน เกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ข้อความ	ความคิดเห็น						N	\bar{x}	SD
	5	4	3	2	1	0			
1. ผู้เรียนในความปกครองของท่านกล้าพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศ	300	777	842	416	229	190	2754	2.98	1.35
2. ผู้เรียนในความปกครองของท่านสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการสืบหาข้อมูล และหาความรู้รอบตัว	386	987	865	328	116	72	2754	3.36	1.15
3. การเรียนภาษาอังกฤษทำให้ผู้เรียนในความปกครองของท่านมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น	494	1030	835	242	83	70	2754	3.51	1.13
4. การเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียน ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนในความปกครองของท่านสามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่างๆนอกห้องเรียนได้ดี	829	902	671	233	76	44	2755	3.74	1.15
5. การเรียนรู้ภาษาอังกฤษทำให้ผู้เรียนในความปกครองของท่านมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีเหตุผล และกล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆได้ดีขึ้น	529	939	851	267	70	94	2750	3.48	1.18

จากตาราง 4.17 พบว่าผู้ปกครองผู้เรียนส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 60) มีความคิดเห็นในระดับปานกลางถึงมากในข้อความที่ 2 “ผู้เรียนในความปกครองของท่านสามารถนำ

ภาษาอังกฤษไปใช้ในการสืบหาข้อมูล และหาความรู้รอบตัว” ข้อความที่ 3 “การเรียนภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนในความปกครองของท่านมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น” และข้อความที่ 5 “การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนในความปกครองของท่านมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีเหตุผล และกล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ได้ดีขึ้น” มีเพียงข้อความที่ 4 “การเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนยังไม่เพียงพอ ที่จะทำให้ผู้เรียนในความปกครองของท่านสามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่างๆ นอกห้องเรียนได้ดี” ที่ผู้ปกครองผู้เรียนส่วนใหญ่ มีความเห็นในระดับมากถึงมากที่สุด และข้อความที่ 1 “ผู้เรียนในความปกครองของท่านกล้าพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศ” ที่ผู้ปกครองของผู้เรียนส่วนมากยังมีความคิดเห็นไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นพบว่าผู้ปกครองผู้เรียนมีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากในข้อความที่ 3 “การเรียนภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนในความปกครองของท่านมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น” และข้อความที่ 4 “การเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียน ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนในความปกครองของท่านสามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่างๆ นอกห้องเรียนได้ดี” ส่วนข้อความอื่น ๆ ผู้ปกครองผู้เรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้ปกครองผู้เรียนยังได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งได้วิเคราะห์จัดกลุ่ม แจนับ และคัดเลือกมานำเสนอเฉพาะประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด (ความถี่เท่ากับ หรือมากกว่า 3) ได้แก่ โรงเรียนควรจัดให้มีผู้สอนต่างชาติมาสอนผู้เรียน หรือจัดให้ผู้เรียนได้พบสนทนากับชาวต่างชาติ ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นกิจกรรมฝึกทักษะเพื่อให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก ควรเพิ่มชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษให้มากขึ้น ผู้สอนควรสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนุกสนาน และผู้สอนควรพูดภาษาอังกฤษในชั่วโมงเรียน

ภาค ข. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

4.6 ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1-2

สำหรับความคิดเห็นของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 จากการสัมภาษณ์ผู้เรียน พบว่ากิจกรรมที่ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 1 ทำมากที่สุดในช่วงโมงภาษาอังกฤษ 10 อันดับแรกได้แก่ 1) ให้เล่นเกมส์ภาษาอังกฤษ 2) ฟังอ่านภาษาอังกฤษ 3) ท่องคำศัพท์ 4) เขียนคำศัพท์ 5) ทำแบบฝึกหัด 6) วาดภาพคำศัพท์ 7) คัดตัวอักษร 8) พูดยตามผู้สอน 9) แต่งประโยค และ 10) จับคู่สนทนา ส่วนความคิดเห็นที่มีต่อคำถามที่ว่า ผู้เรียนชอบเรียนภาษาอังกฤษหรือไม่ พบว่า ผู้เรียนจำนวนมากชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจาก 1) ได้พูดคุยกับชาวต่างประเทศ 2) ได้เล่นเกมส์ ร้องเพลง 3) ผู้สอนสอนเข้าใจง่าย 4) นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 5) เรียนสนุก 6) ได้ทำกิจกรรมหลายอย่าง และ 7) ได้ฝึกพูดภาษาอังกฤษ และมีจำนวนน้อยที่ระบุว่าไม่ชอบ โดยให้เหตุผลว่า 1) เป็นวิชาที่เข้าใจยาก 2) สะกดคำศัพท์ไม่ถูก 3) จำคำศัพท์ไม่ได้ และ 4) ฟังไม่รู้เรื่อง ในด้านประโยชน์ของการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้เรียนส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นประโยชน์ในการเรียนภาษาอังกฤษ ในด้านการนำไปใช้ในชีวิิตประจำวัน การนำไปใช้ในการสื่อสารกับชาวต่างประเทศ และนำไปใช้ในการเล่นเกมส์คอมพิวเตอร์

ในส่วนของผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 2 เกี่ยวกับกิจกรรมที่ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 ทำมากที่สุดในช่วงโมงภาษาอังกฤษ พบว่า กิจกรรม 10 อันดับแรก ได้แก่ 1) ให้ทำแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษ 2) เขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ 3) สนทนาโต้ตอบ 4) ท่องศัพท์ 5) เล่นเกม 6) ร้องเพลง 7) อ่านเรื่องสั้น 8) อ่านประโยค 9) เรียนไวยากรณ์อังกฤษ และ 10) ฝึกพูดภาษาอังกฤษ ส่วนความคิดเห็นที่มีต่อคำถามที่ว่า ผู้เรียนชอบเรียนภาษาอังกฤษหรือไม่ พบว่า ผู้เรียนส่วนมากชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจาก 1) สนุกและได้เล่นเกมส์ 2) ได้สื่อสารกับชาวต่างประเทศ และ 3) ได้ความรู้ และมีจำนวนน้อยที่ระบุว่าไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษ โดยให้เหตุผลว่า 1) ไม่เข้าใจ และ 2) เขียนไม่ถูก ในด้านประโยชน์ของการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้เรียนส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นประโยชน์ในการเรียนภาษาอังกฤษ ในด้านการนำไปใช้ในการสื่อสารกับชาวต่างประเทศ การนำไปใช้ในชีวิิตประจำวัน ช่วยในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต และใช้ในการศึกษาต่อ

4.7 ผลการสนทนากลุ่มผู้สอน (Focus Group Discussion)

จากการสนทนากลุ่มผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรมาเป็นเวลาอย่างน้อย 3 ปี และได้รับการจัดกลุ่มตามความสามารถด้านภาษาอังกฤษในระดับสูง ได้ข้อมูลในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น
2. การบริหารการจัดการเรียนรู้
3. การวัดและประเมินผล
4. การปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
5. ข้อเสนอแนะ

1. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

- 1.1 ครูส่วนใหญ่จะเน้นสาระที่ 1
- 1.2 สาระที่ 4 ปฏิบัติได้ยาก
- 1.3 ในการสอนให้ครอบคลุม 4 สาระ ระดับประถมศึกษาจะมีปัญหามากกว่าระดับมัธยมศึกษา
- 1.4 จำนวนผลการเรียนรู้ที่คาดหวังมีมากเกินไป
- 1.5 ครูไม่สามารถดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้ถึงเป้าหมายที่หลักสูตรตั้งไว้
- 1.6 ภาษาและคำศัพท์ที่ใช้ในมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ยากต่อความเข้าใจ
- 1.7 โครงสร้างหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาจัด ไม่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน
- 1.8 ครูไม่สามารถบูรณาการภาษาอังกฤษกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ
- 1.9 นักเรียนขาดโอกาสในการนำภาษาไปใช้จริง
- 1.10 ครูเน้นการให้ความรู้ โดยไม่ได้สอนวิธีการเรียนรู้ (How to Learn) ให้กับผู้เรียน

2. การบริหารการจัดการเรียนรู้

- 2.1 ภาระงานของครูมากเกินไป ชั่วโมงสอนมาก
- 2.2 โรงเรียนเล็ก มีครูไม่พอ ครูที่สอนไม่ได้จบวิชาเอกภาษาอังกฤษโดยตรง
- 2.3 ครูที่วุฒิไม่ตรง มักใช้ภาษาไทยในการสอนและยึดหนังสือเรียน และใช้การทดสอบด้วยการเติมคำ และให้เลือกถูก-ผิดเป็นส่วนใหญ่ ไม่กระตุ้นให้นักเรียนคิด
- 2.4 ผู้ที่ได้ คศ.3 มาแล้วมักไม่มีความกระตือรือร้นในการพัฒนางานในโรงเรียน รวมทั้งไม่ช่วยเหลือครูอื่นๆ

- 2.5 จำนวนนักเรียนในห้องเรียนมาก
- 2.6 พื้นฐานทางภาษาอังกฤษของนักเรียนต่ำ
- 2.7 นักเรียนไม่มีแรงจูงใจในการเรียน
- 2.8 นักเรียนในห้องมีความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษไม่เท่ากัน
- 2.9 ชั่วโมงเรียนวิชาภาษาอังกฤษน้อยไป
- 2.10 ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ

3. การวัดและประเมินผล

- 3.1 ครูประเมินผลนักเรียนโดยเน้นเฉพาะความรู้ทางภาษาตามเนื้อหาที่สอน
- 3.2 ครูไม่สามารถประเมินผลตามสภาพจริง เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องเวลา
- 3.3 ครูไม่สามารถประเมินผลข้อสอบของตนเองว่ามีมาตรฐานหรือไม่ และไม่สามารถกำหนดเกณฑ์การประเมิน

- 3.4 ครูขาดความรู้ในการวัดผล – ประเมินผล
- 3.5 ข้อสอบ NT ครอบคลุมตามหลักสูตร แต่นักเรียนมีศักยภาพต่ำ ทำให้ผลการสอบมีคะแนนเฉลี่ยต่ำ
- 3.6 ข้อสอบ NT ค่อนข้างยากสำหรับนักเรียนต่างจังหวัด

4. การปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

- 4.1 การวิเคราะห์หลักสูตรทำได้ค่อนข้างยาก และบางมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นนำไปปฏิบัติไม่ได้

- 4.2 ครูขาดความเข้าใจในการเขียนแผนการเรียนรู้ และควรมีสัมมนาเรื่องของผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและจุดประสงค์

- 4.3 ครูไม่ได้ทำหลักสูตรสถานศึกษาเนื่องจากมีผู้ทำให้แล้ว เป็นเพียงผู้ปรับหลักสูตรที่มีอยู่แล้ว

- 4.4 ครูไม่มีเวลาทำหลักสูตรสถานศึกษา

- 4.5 แผนการเรียนรู้ที่ครูเขียนไว้ ในบางครั้งไม่สามารถใช้ได้จริง จากปัจจัยด้านระดับความสามารถของผู้เรียนและความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

5. ข้อเสนอแนะ

จากการสัมภาษณ์ ได้ข้อเสนอแนะจากผู้สอนในการปรับปรุงหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ดังนี้

5.1 กระทรวงการศึกษามีหนังสือเรียนเป็นแนวทางให้กับครูทุกโรงเรียนได้ใช้เหมือนกัน โดยครูสามารถเพิ่มเติมเนื้อหาตามความต้องการและความเหมาะสมของบริบทท้องถิ่นและโรงเรียน

5.2 ควรกำหนดจำนวนเวลาเรียนขั้นต่ำในแต่ละสัปดาห์

5.3 มีประมวลคำศัพท์และโครงสร้างภาษาแยกให้ชัดเจนในแต่ละช่วงชั้น

5.4 ควรจัดการสอบ NT ทุกระดับชั้น และใช้ผลเป็นการตรวจสอบการสอนของครูในแต่ละโรงเรียน

5.5 ควรจัดอบรมครู ด้านภาษาและวิธีการสอนเพิ่มเติมเป็นระยะ

5.6 ในกรณีที่ครูไม่พัฒนาหรือปรับปรุงการสอน อาจตัดเงินวิทยฐานะ เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการกระตุ้นให้ครูตื่นตัวมากขึ้น

รายงานผลจากการการนำเสนอร่างผลวิเคราะห์การประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

ผลจากการนำเสนอร่างสรุปการประเมินผลการใช้ หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) แก่ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 คน เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2551 โดยใช้วิธีการ เสนอกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ(Expert Panel) ผู้ทรงคุณวุฒิพหุภาคีและเสนอแนะแนวทางการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ดังตารางดังนี้

ตารางที่ 4.18 รายงานผลการเสวนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Panel) “การประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)”

ข้อสรุปการประเมินผลฯ ที่คณะผู้วิจัยนำเสนอ	ความเห็นจากเสวนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Panel)	รายงานการปรับปรุง แก้ไขและเพิ่มเติม
<p>1. ด้านความรู้ความเข้าใจ ผู้สอนและศึกษานิเทศก์ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standards-based Curriculum) และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ทั้งในด้านสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร การบริหารการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลรวมทั้งกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)</p>	<p>เห็นด้วยว่าผู้สอนและศึกษานิเทศก์ยังขาดความรู้และความเข้าใจ รวมทั้งขาดการวิเคราะห์เนื้อหาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และเสนอแนวทางแก้ไขคือ ต้องพัฒนาครูประจำการ โดยกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการดำเนินการจัดอบรมรวมถึงการจัดทำเอกสารชี้แจงอธิบายให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น</p>	<p>ได้นำข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเสนอในการอภิปรายเรื่องแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้หลักสูตรและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา</p>
<p>2. ด้านความสอดคล้องเชื่อมโยง มีความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กับเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเก่ง ดี มีสุข โดยสามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการ ในการสืบหาข้อมูลเพื่อการเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งเรียนอย่างมีความสุข แต่ยังคงอาจไม่เพียงพอในการทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้จริง</p>	<p>เห็นด้วยกับผลการประเมิน และเสนอให้มีการพัฒนาบุคลากร(เช่น ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ ฯลฯ) ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญของการพัฒนาความสอดคล้องเชื่อมโยงของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544</p>	<p>ได้นำข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเสนอในบทส่งท้าย : การพัฒนาบุคลากรอย่างยั่งยืน</p>

ตารางที่ 4.18 รายงานผลการเสวนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Panel) “การประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)” (ต่อ)

ข้อสรุปการประเมินผลฯ ที่คณะผู้วิจัยนำเสนอ	ความเห็นจากเสวนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Panel)	รายงานการปรับปรุง แก้ไขและเพิ่มเติม
<p>3. ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้</p> <p>3.1 จำนวนชั่วโมงเรียน</p> <p>จำนวนชั่วโมงเรียนน้อยเกินไป ควรมีการเพิ่มชั่วโมงในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกทักษะการใช้ภาษามากขึ้น</p> <p>3.1 หนังสือแบบเรียน</p> <p>บางโรงเรียนมีการใช้หนังสือที่ยังไม่ผ่านการประเมินจากกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้มีการสอนที่ผิดๆ รวมทั้งมีการใช้หนังสือในแต่ละระดับชั้นเรียนในช่วงชั้นหนึ่งๆ แตกต่างกัน ทำให้เนื้อหาซ้ำซ้อนและไม่ครอบคลุมตามหลักสูตร จึงควรมีการพัฒนาแบบเรียน และมีกระบวนการคัดกรองที่เข้มงวดมากขึ้น</p>	<p>เห็นด้วยและเสนอเพิ่มเติมว่า กระทรวงศึกษาธิการควรเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำแบบเรียนในระดับประถมศึกษา รวมทั้งควรมีการกลั่นกรองคุณภาพแบบเรียนอย่างเข้มงวด</p>	<p>ได้นำข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเสนอในการอภิปราย แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรในส่วนของการจัดการเรียนรู้และสื่อการสอน</p>
<p>4. การวัดประเมินผล</p> <p>ผู้สอนมีการวัดประเมินผลโดยเน้นการประเมินผลเฉพาะความรู้ทางภาษา แต่ยังขาดความเข้าใจด้านการวัดผลตามสภาพจริง และยังมีการวัดผลในลักษณะการปฏิบัติค่อนข้างน้อย</p>	<p>เห็นด้วยกับผลการประเมินและให้ความเห็นว่า แม้ผู้สอนจะเป็นเจ้าของภาษาแต่ไม่ได้หมายความว่าทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาได้ดีขึ้น ปัจจัยสำคัญน่าจะอยู่ที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้น (มีจำนวนชั่วโมงเรียนที่มากขึ้น) และครูประจำการที่มีประสิทธิภาพมากกว่า และเสนอให้มีการจัดสอบสมรรถนะทางภาษาให้แก่ผู้เรียน ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องที่</p>	<p>ได้นำข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเสนอในการอภิปราย แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรในส่วนของการปรับปรุงแนวทางการวัดประเมินผล</p>

ตารางที่ 4.18 รายงานผลการเสวนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Panel) “การประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)” (ต่อ)

ข้อสรุปการประเมินผลฯ ที่คณะผู้วิจัยนำเสนอ	ความเห็นจากเสวนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert Panel)	รายงานการปรับปรุง แก้ไขและเพิ่มเติม
	<p>ดำเนินการได้ยาก แต่ควรได้มีการทดลองดำเนินการ รวมทั้งควรมีการสอบถามความเห็นทางภาษาของผู้สอน แม้ว่าปัจจุบันจะมีการสอบวัดความรู้ครู แต่ยังไม่นำใช้การวัดความสามารถจริงในการจัดการเรียนรู้ของครู ดังนั้นควรมีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองโดยส่วนกลางให้การสนับสนุนเป็นรางวัล เพื่อสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองของครู</p>	
<p>5. แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)</p> <p>ควรมีการปรับมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ให้เทียบเท่าระดับมาตรฐานนานาชาติ และควรมีการดำเนินการเทียบเคียงเพื่อให้เห็นพัฒนาการของผู้เรียนตามระดับสากล โดยอาจนำกรอบของ The Common European Framework of Reference (CEFR) ซึ่งเป็นแนวทางที่สหภาพยุโรปใช้จัดระดับ มาใช้</p>	<p>เห็นด้วยว่าควรมีการทำเกณฑ์ให้ชัดเจน และให้ข้อคิดว่าอาจต้องใช้เวลา เพื่อให้สามารถใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยต่อไปนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 4 ข้อ ดังนี้ คือ

1. เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
2. เพื่อประเมินผลการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
3. เพื่อประเมินความสอดคล้องเชื่อมโยงของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กับเจตนารมณ์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
4. เพื่อเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้หลักสูตร และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

5.1 สรุปและอภิปรายผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ยังไม่มีประสิทธิภาพพอเพียงที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร คือให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการงานอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา รวมทั้งเรียนรู้วิธีเรียนภาษาด้วยตนเอง เพื่อนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) เนื่องจากมีปัญหาและอุปสรรค ด้าน สาระและมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กระบวนการจัดการเรียนรู้อ การวัดและประเมินผล และการบริหารการจัดการเรียนรู้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถอภิปรายประเด็นที่ส่งผลให้การใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(อังกฤษ) ยังมีประสิทธิภาพไม่พอเพียงที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุตามเจตนารมณ์ที่หลักสูตรตั้งไว้ดังนี้

5.1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1) สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล แม้ว่าผู้สอนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นในระดับมาก – มากที่สุด ว่าจำนวนสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด 4 สาระและ 8 มาตรฐานเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปของงานวิจัยที่ประเมินในระดับจังหวัด เขต และภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ (Lukhana Prapaisit, 2003 ; มลฤดี ทองศรี และคณะ, 2006 ; Supanit Kulsiri , 2006) แต่อย่างไรก็ตามจากแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจ ยังมีผู้สอนและศึกษานิเทศก์กลุ่มใหญ่ (ประมาณร้อยละ 50) ที่ยังไม่รู้จำนวนของมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระวิชาภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ผลจากการสนทนากลุ่มผู้สอน (Focus Group Discussion) พบว่าผู้สอนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา เน้นสอนเฉพาะสาระที่ 1 (ภาษาเพื่อการสื่อสาร) โดยระบุว่าสาระที่ 2 (ภาษาและวัฒนธรรม) และสาระที่ 4 (ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก) ปฏิบัติได้ยากซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ศุภณิจ กุลศิริ (Supanit Kulsiri, 2006) ที่ได้สรุปว่า สอนเห็นว่าการสอนภาษาให้บรรลุเป้าหมายของสาระที่ 2 (ภาษาและวัฒนธรรม) และสาระที่ 4 (ภาษาและความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก) เป็นเรื่องที่ยากกว่าการสอนสาระที่ 1 (ภาษาเพื่อการสื่อสาร) และสาระที่ 3 (ภาษาและความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น)

จากผลวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าสาเหตุที่ผู้สอนคิดว่า สาระที่ 2 ปฏิบัติยากนั้นเกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ผู้สอนและศึกษานิเทศก์มากกว่าร้อยละ 50 ประเมินตนเองว่ามีความรู้ความสามารถด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาไม่เพียงพอ และระบุความต้องการในการพัฒนาตนในระดับปานกลาง-มากในเรื่องนี้ (โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็ก) การสอนภาษาและวัฒนธรรมเป็นเรื่องของการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถคิดวิเคราะห์ความแตกต่าง

ระหว่างวัฒนธรรมของไทยกับวัฒนธรรมต่างประเทศทั่วโลกไม่จำกัดเฉพาะของภาษาอังกฤษ
 ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถเพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้รู้จัก
 คิดวิเคราะห์ สามารถบ่งชี้ความแตกต่างด้านวัฒนธรรม ใช้ภาษาเป็นทั้งเครื่องมือแสวงหาความรู้
 ด้านวัฒนธรรม และเผยแพร่วัฒนธรรมไทยให้ได้ตามวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้
 ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

ในส่วนของสาระที่ 4 (ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก) จากการสนทนากลุ่มผู้สอน
 (Focus Group Discussion) พบสาเหตุที่ผู้สอนเห็นว่าสาระที่ 4 เป็นสาระที่ปฏิบัติยาก เนื่องจาก
 บริบทของโรงเรียนไม่เอื้อให้จัดการเรียนการสอนในสาระที่ 4 เช่น โรงเรียนไม่สามารถจัดชั่วโมง
 ให้ผู้เรียนได้ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ เนื่องจากต้องใช้คอมพิวเตอร์
 บริการให้กับผู้เรียนทั้งโรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียนที่อยู่ในชุมชนห่างไกลมีแหล่งการเรียนรู้เพื่อการ
 ใช้ภาษาน้อยมากถึงไม่มีเลย สภาพการณ์เช่นนี้ส่งผลอย่างมากต่อประสิทธิภาพของผู้เรียนในการ
 นำภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ในชุมชน และติดต่อสื่อสารกับประชาคมโลก

ในส่วนของสาระที่ 1 (ภาษาเพื่อการสื่อสาร) จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่าผู้สอนส่วนใหญ่เน้นสอน
 เพราะสอนง่ายกว่าสาระอื่น ๆ อย่างไรก็ตามแม้ว่าผู้สอนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่จะมีความรู้
 ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระที่ 1 (ภาษาเพื่อการสื่อสาร) โดยรวมได้ถูกต้องว่าภาษาเพื่อการสื่อสาร
 ไม่ได้จำกัดอยู่ที่การรู้คำศัพท์และไวยากรณ์ แต่มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้
 ภาษาในการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูล และแสดงความคิดเห็นอย่างมีวิจารณญาณได้ แต่พบว่ายังมี
 ผู้สอนร้อยละ 18.3 และศึกษานิเทศก์ร้อยละ 20 ที่เข้าใจว่า สาระภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นเรื่องที่
 เกี่ยวกับการจดจำคำศัพท์และไวยากรณ์ ซึ่งผู้สอนที่ตอบผิดส่วนใหญ่เป็นผู้สอนที่ไม่ได้จบ
 การศึกษาทางด้านภาษาอังกฤษและหรือทางการสอนภาษาอังกฤษ และเป็นผู้สอนช่วงชั้นที่ 1-2

การเน้นสอนเฉพาะสาระที่ 1 ของผู้สอนนับเป็นเรื่องที่น่าเป็นกังวลอย่างยิ่ง เพราะ
 ถึงแม้ว่าผู้สอนจะเห็นว่าสาระที่ 1 ปฏิบัติได้ง่ายกว่าสาระที่ 2 และ 4 แต่จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล
 ด้านความรู้ความเข้าใจพบว่าผู้สอนยังมีความรู้ความเข้าใจเรื่องสาระที่ 1 และสาระที่ 3 น้อยกว่า
 สาระที่ 2 และ 4 ดังนั้นการเน้นสอนสาระที่ผู้สอนยังมีปัญหาเรื่องความรู้ความเข้าใจจึงเป็นปัจจัย
 หนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนไทยยังมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือใน
 การติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริง รวมทั้งในการค้นคว้าหาความรู้จาก
 การเรียนรู้ที่มีหลากหลายในยุคสารสนเทศ

นอกจากนี้ยังพบว่าศึกษานิเทศก์จำนวนถึง ร้อยละ 20 ยังขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในสาระนี้ซึ่งชี้ให้เห็นว่ายังมีศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจำนวนหนึ่งที่ไม่สามารถจัดการอบรมเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพได้ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ ลัดดา ประไพสิทธิ์ (Lukhana Prapaisit, 2003) ที่กล่าวว่าคุณภาพของศึกษานิเทศก์ยังไม่ได้มาตรฐาน และแม้ว่า ศึกษานิเทศก์ร้อยละ 76.24 จะได้รับการอบรมทางด้านการสอนภาษาอังกฤษจากสถาบันในต่างประเทศแล้ว จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ามีเพียงร้อยละ 27.72 ของศึกษานิเทศก์ที่จบการศึกษาทางด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า ศึกษานิเทศก์ที่ไม่ได้จบสาขาภาษาอังกฤษถึงแม้ว่าจะได้รับการอบรมแต่คงไม่เพียงพอ จึงทำให้ขาดความเข้าใจด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ในส่วนสาระที่ 3 (ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น) นั้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแม้ว่าผู้สอนส่วนใหญ่จะมีความรู้ ความเข้าใจว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นก็ตาม แต่ผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการเชื่อมโยง โดยพบว่า เกือบครึ่งหนึ่งของผู้สอน (ร้อยละ 41.1) และศึกษานิเทศก์ (ร้อยละ 43.0) ตีความว่าการเชื่อมโยงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นคือการใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสอนกลุ่มสาระอื่นๆ เท่านั้น ซึ่งแนวคิดดังกล่าวเป็นแนวคิดของ English Program ไม่ใช่การเชื่อมโยงในระดับการผสมผสานเนื้อหา ระหว่างรายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถประสานความรู้จากรายวิชาต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อนำไปประยุกต์ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าสาระนี้มีการนำไปปฏิบัติไม่มากนักในหลักสูตรปกติ และ อาจนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม ในประเด็นนี้หากผู้สอนภาษาอังกฤษใช้แนวทางการเรียนรู้แบบ Content-based Instruction (CBI) ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนภาษาโดยบูรณาการการเรียนรู้ภาษาและเนื้อหาวิชา (Brinton, 2003) จะสนับสนุนการเรียนการสอนสาระที่ 3 เป็นอย่างมาก เพราะสามารถเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ภาษาในห้องเรียนพอเพียงต่อการเรียนภาษา และสร้างสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ภาษาให้กับผู้เรียนในห้องเรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้และทักษะภาษาอังกฤษ รวมถึงความรู้ในรายวิชาอื่น ๆ เพิ่มขึ้นด้วย

นอกเหนือจากการขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้แล้ว อีกปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการใช้หลักสูตรที่มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การที่ผู้สอนและศึกษานิเทศก์ถึงร้อยละ 14 เห็นว่าคำอธิบายในมาตรฐานการเรียนรู้เข้าใจยากในระดับมากที่สุด ซึ่งแน่นอนว่าสภาพการณ์เช่นนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อการศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้

แตกต่างกันและอาจทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการนำไปปฏิบัติ โดยหลักการแล้ว หลักสูตรภาษาควรมีการเขียนแนวทางที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน (Richards, 2001)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า แม้ว่าจำนวนสาระจะมีความเหมาะสมในการเรียนรู้แต่ผู้สอนและศึกษานิเทศก์ส่วนหนึ่งขาดความรู้ความเข้าใจในจำนวนและเนื้อหาของมาตรฐานการเรียนรู้ ผู้สอนส่วนใหญ่เน้นสอนสาระที่ 1 (ภาษาเพื่อการสื่อสาร) เพราะเห็นว่าสอนง่ายกว่าสาระอื่นๆ ทั้งที่ยังมีผู้สอนและศึกษานิเทศก์ส่วนหนึ่งมีความรู้ความเข้าใจในสาระนี้ไม่เพียงพอ ในส่วนสาระที่ 2 (ภาษาและวัฒนธรรม) ครึ่งหนึ่งของผู้สอนและศึกษานิเทศก์ขาดความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาในขณะที่สาระที่ 3 (ภาษาและความสัมพันธ์กับกลุ่มการเรียนรู้อื่น) ผู้สอนและศึกษานิเทศก์เกือบครึ่งหนึ่งขาดความรู้ความเข้าใจในการเชื่อมโยงการสอนภาษาอังกฤษกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และในสาระที่ 4 (ภาษาและความสัมพันธ์กับชุมชนโลก) ผู้สอนและศึกษานิเทศก์เห็นว่าเป็นสาระที่ปฏิบัติยากเพราะบริบทในโรงเรียนไม่เอื้อ

2) มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้สอนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมาก – มากที่สุดว่า มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดสอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ให้เป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน และสามารถนำไปเชื่อมโยงกับสาระอื่นได้ง่าย แต่ได้กล่าวมาแล้วว่าผู้สอนและศึกษานิเทศก์เกือบครึ่งยังมีปัญหาในการตีความภาษาด้วยความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระอื่น ดังนั้นการนำภาษาอังกฤษไปเชื่อมโยงกับสาระอื่น จึงคงไม่สามารถทำได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ผู้สอนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความเห็นในระดับปานกลาง - มากที่สุดว่า มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดยากต่อการนำไปปฏิบัติในบริบทของโรงเรียน ขาดความยืดหยุ่นซึ่งส่งผลทำให้ผู้สอนขาดอิสระในการจัดการเรียนรู้ จากคำกล่าวของ เวล และคณะ (Vale et al, 1991) กรอบหลักสูตรควรประกอบด้วยแนวทางที่สามารถยืดหยุ่นได้เพื่อที่ผู้สอนจะได้นำไปพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักการ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นควรเป็นแนวทางกว้าง ๆ ที่เปิดโอกาสให้ผู้สอนและผู้เรียนได้มีโอกาสตัดสินใจในเรื่องของเนื้อหาและกิจกรรมในห้องเรียน การขาดแนวทางที่มีความยืดหยุ่นอาจเป็นเหตุให้ผู้สอน ศึกษานิเทศก์และผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง – มากที่สุด ว่ามาตรฐานช่วงชั้นไม่เอื้อต่อการทำ

หลักสูตรสถานศึกษา นอกจากนี้จากข้อมูลการสนทนากลุ่มพบว่าผู้สอนไม่สามารถสอนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดเพราะมีจำนวนมาตรฐานมากเกินไป รวมทั้งมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของบางสาระมีความซับซ้อนยากต่อการตีความและบางมาตรฐานสูงเกินระดับของผู้เรียนบางกลุ่ม สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้สอนและศึกษานิเทศก์กว่าร้อยละ 50 ซึ่งมีความเห็นในระดับปานกลาง – มากที่สุดว่ามาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดในแต่ละช่วงชั้นสูงเกินระดับความสามารถของผู้เรียน และยากต่อการนำไปปฏิบัติในบริบทของโรงเรียนและตรงกับผลการวิจัยของ มลฤดี ทองศรี และคณะ (2548) ซึ่งทำการวิจัยการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสงขลา และพบว่ามาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นยากต่อการนำไปปฏิบัติ รวมทั้งยังมีการตีความมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นแตกต่างกัน ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติที่ต่างกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นหลักสูตรระดับสังคม นั่นคือเป็นหลักสูตรที่ตัวแทนจากกลุ่มที่มีความถนัด เช่น ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้จัดทำขึ้น ความต้องการของผู้เรียนถูกกำหนดจากการตีความและข้อสรุปของสังคมว่าผู้เรียนควรเรียนรู้อะไรไม่ได้มาจากผู้เรียนหรือผู้สอนโดยตรง (Sowel, 2005)

จากที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่ามาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นมีมาตรฐานมากเกินไป ขาดความยืดหยุ่น ยากต่อความเข้าใจและสูงเกินระดับความสามารถของผู้เรียน และไม่เอื้อต่อการทำหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นมีปัญหา จึงยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่ตั้งไว้ได้

5.1.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้

กระบวนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ได้ใช้แนวทางที่สำคัญ 2 แนวทาง คือ แนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากผลการวิจัยพบว่าทั้งสองแนวทางมีความเหมาะสม แต่ยังมีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1) แนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้สอนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมาก - มากที่สุดว่าแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในประเทศไทย แต่ผู้ปกครองและผู้เรียนส่วนใหญ่ใน

ช่วงชั้น 3-4 ยังมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง - มากที่สุดว่าผู้เรียนยังมีความรู้และทักษะภาษาอังกฤษไม่เพียงพอต่อการสื่อสารจริงนอกห้องเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนและผู้ปกครองในปัจจุบันเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ ในฐานะเป็นภาษากลางของโลก และเป็นทักษะหนึ่งที่พลเมืองโลกพึงมี (Graddol, 2006) ดังนั้นถึงแม้ว่าผู้สอนและศึกษานิเทศก์จะมีทัศนคติที่ดีต่อแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร แต่ทัศนคติที่ดีต้องมาพร้อมการปฏิบัติที่ถูกต้องสอดคล้องกับแนวทาง จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้สอนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมาก-มากที่สุดว่า วิธีการสอนเป็นปัญหามากกว่าเนื้อหา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สอนส่วนใหญ่ใช้สื่อการเรียนรู้สำเร็จรูปในกระบวนการจัดการเรียนรู้ แต่จากรายการหนังสือเรียนที่ใช้ในโรงเรียน โดยการสำรวจของสถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) พบว่าสื่อการเรียนรู้สำเร็จรูปหลายเล่มยังไม่ผ่านการประเมินของ กระทรวงศึกษาธิการ เพราะเป็นแบบเรียนที่ไม่เหมาะสมกับแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เรียนส่วนใหญ่ที่มีความเห็นในระดับปานกลาง - มากที่สุดว่าภาษาอังกฤษที่เรียนในห้องเรียนไม่เหมือนภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตจริง แต่มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง - มากที่สุดว่าผู้สอนให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน นอกห้องเรียน ซึ่งแสดงว่าผู้สอนมีความพยายามที่จะเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ภาษาให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นแหล่งการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เกิดขึ้นได้นอกห้องเรียน อย่างไรก็ตามจากข้อมูลแม้ว่าผู้สอนจะใช้สื่อต่าง ๆ หลายประเภทประกอบการสอน แต่ยังมีผู้สอนและศึกษานิเทศก์ที่ยังเข้าใจว่าสื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาให้ความสำคัญกับสื่อคอมพิวเตอร์มากที่สุด นอกจากนี้จากผลการวิเคราะห์คำถามปลายเปิดพบว่าผู้เรียนยังเห็นว่าควรเพิ่มกิจกรรมนอกห้องเรียนให้มากขึ้น และผู้สอนควรพูดภาษาอังกฤษในห้องเรียนให้มากขึ้น จากผลการวิเคราะห์คำถามปลายเปิด พบว่าผู้ปกครองเห็นว่าควรจัดให้ผู้เรียนได้พูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ และควรให้ผู้เรียนได้เรียนจากผู้สอนชาวต่างประเทศตลอดจนควรมีกิจกรรมให้เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าแม้ว่าผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้สอนและผู้เรียนเห็นว่แนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาสำหรับประเทศไทย แต่ผู้สอนยังมีปัญหาในวิธีการสอน นอกจากนี้ สื่อการเรียนรู้สำเร็จรูปหลายเล่มยังไม่ผ่านการประเมินจากกระทรวงศึกษาธิการ และควรมีการใช้สื่อหลายประเภทในการเรียนการสอน และถึงจะมีการเน้นใช้แหล่งการเรียนรู้นอกห้องเรียนแต่ยังไม่เพียงพอ ผู้สอนยังไม่ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน ผู้เรียนควรได้มีโอกาสเรียนรู้จากผู้สอนชาวต่างประเทศตลอดจนควรมีกิจกรรมเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

2) แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้สอนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมาก – มากที่สุด ว่าการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสามารถปฏิบัติได้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ แต่จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่าผู้สอนไม่ได้รับการอบรมด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติจริงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักนา ประไพสิทธิ์ (Lukaka Prapaisit, 2003) ที่พบว่าผู้สอนมีความแตกต่างกันในการนำแนวคิดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปปฏิบัติ และในการปฏิบัติจริงผู้สอนยังเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ศุภณิจ กุลศิริ (Supanit Kulsiri, 2006) ซึ่งให้เห็นว่าแนวทางการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นแนวคิดของตะวันตก ซึ่งมีการนำมาใช้โดยขาดการผสมผสานให้สอดคล้องกับแนวคิดและปรัชญาการสอนแบบไทย และอาจกล่าวได้ว่าแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่นำมาใช้นั้นยังขาดแนวทางการปฏิบัติที่เขียนไว้ชัดเจนในกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้สอนสามารถนำไปปฏิบัติได้ในทางเดียวกัน ซึ่ง ริชาร์ดส์ (Richards, 2001) ได้กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตรและแนวทางการจัดการเรียนการสอนนั้น ส่งผลกระทบต่อทัศนคติและการปฏิบัติในห้องเรียน ดังนั้นถึงแม้ว่าผู้สอนและศึกษานิเทศก์จะมีทัศนคติที่ดีต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่การขาดความเข้าใจในแนวทางที่ชัดเจนส่งผลให้ยังไม่สามารถนำแนวคิดไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยังมีปัญหาในทางปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะยังขาดแนวทางการปฏิบัติที่เขียนไว้ชัดเจนเพื่อให้ผู้สอนนำไปปฏิบัติในทางเดียวกัน และผู้สอนยังไม่ได้รับการอบรมด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางนี้เพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติจริง

5.1.3 การวัดและประเมินผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้สอนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมาก - มากที่สุดว่ามาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวัดและประเมินผล และผู้สอนสามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนได้ครบถ้วนตามเกณฑ์กำหนด โดยวัดผู้เรียนตามเนื้อหาที่สอน แต่เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียด พบว่ายังมีผู้สอนประมาณครึ่งหนึ่ง ซึ่งยังเน้นการประเมินความรู้ทางภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก ทั้งนี้ผู้เรียนมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง – มากที่สุดว่าข้อสอบควรถามเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนในห้องเรียนและควรมีข้อสอบฟัง – พูดด้วย

นอกจากนี้ผู้สอนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมาก – มากที่สุดว่าการวัดและประเมินผลควรคำนึงถึงตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ แต่จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้สอนขาดความเข้าใจในตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ และไม่สามารถประเมินว่าข้อสอบของตนเองมีมาตรฐานหรือไม่ รวมถึงไม่สามารถประเมินผลตามสภาพจริงในชั้นเรียนเนื่องจากข้อจำกัดเรื่องเวลา

ในประเด็นข้อสอบ NT และ O-NET ผู้บริหารมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง – มากว่าผลการสอบ NT และ O-NET ตรงกับระดับความสามารถของผู้เรียนในโรงเรียน ผู้สอนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง – มากที่สุดว่าข้อสอบมีเนื้อหาสอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ แต่เมื่อศึกษาความสอดคล้องของข้อสอบ (พ.ศ. 2551) กับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของหลักสูตร พบว่าในข้อสอบระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนข้อสอบในสาระที่ 1 จำนวน 27 ข้อ สาระที่ 2, 3, 4 มี จำนวน 4 ข้อ, 4 ข้อ และ 5 ข้อ ตามลำดับ และในข้อสอบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนข้อสอบสาระที่ 1 จำนวน 85 ข้อ สาระที่ 2 จำนวน 15 ข้อ และสาระที่ 3 และ 4 แทรกในสาระที่ 1 และ 2 (ซึ่งไม่ทราบจำนวน) ดังนั้นจึงมีเหตุผลเพียงพอที่ผู้สอนจำเป็นต้องเน้นการเรียนการสอนในสาระที่ 1 มากกว่าในสาระอื่น ๆ เพราะปรากฏในข้อสอบเป็นจำนวนมาก ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของมฤดี ทองศรี และคณะ (Thongsri et.al, 2006) ที่พบว่าปัญหาที่มีผลต่อการสอนเป็นลำดับแรกคือ การสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ซึ่งทำให้ผู้สอนต้องใช้เวลาในห้องเรียนส่วนใหญ่ไปกับการสอนไวยากรณ์ และให้เวลาในการทำกิจกรรมเพื่อการสื่อสารน้อยลง นอกจากนี้ข้อสอบ NT และ O-NET เป็นข้อสอบที่มีข้อจำกัดคือ ทดสอบได้เพียงบางทักษะรวมทั้งเป็นแบบปรนัย จึงทำให้ยังไม่สามารถประเมินได้ทุกมาตรฐานการเรียนรู้ โดยเฉพาะในทักษะฟังและพูด

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านการวัดและประเมินผล โดยยังมีผู้สอนกลุ่มหนึ่งที่ยังเน้นประเมินเฉพาะความรู้ทางภาษา รวมทั้งผู้สอนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถประเมินผลตามสภาพจริงได้ เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลา นอกจากนี้ข้อสอบ NT และ O-NET ยังเน้นการสอบสาระที่ 1 และไม่สามารถประเมินได้ทุกมาตรฐานการเรียนรู้ ข้อสอบมาตรฐานเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ เพราะเป็นตัวชี้นำในกระบวนการจัดการเรียนรู้ (Wash Back) ที่ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถบรรลุตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

5.1.4 การบริหารการจัดการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคำถามปลายเปิด และการสนทนากลุ่มพบว่าผู้สอน ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และผู้เรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่าควรเพิ่มจำนวนชั่วโมงเรียน ภาษาอังกฤษ ผู้สอนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมาก – มากที่สุดว่า ควร กำหนดจำนวนขั้นต่ำของคาบเรียน เพราะจำนวนคาบเรียนภาษาอังกฤษมีความแตกต่างกันในแต่ละโรงเรียนโดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาตอนต้น และเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่ม APEC ที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแรก จำนวนคาบเรียนภาษาอังกฤษต่อสัปดาห์ในทุก ระดับชั้นส่วนใหญ่ของประเทศไทยในการปฏิบัติจริงน้อยกว่าประเทศอื่น ๆ (Eyerman, 2007) นอกจากนี้ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลการสนทนากลุ่มผู้สอนพบว่า ผู้เรียนมีพื้นฐานต่ำ ประกอบ กับมีจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมาก จึงยิ่งทำให้มีปัญหาในการจัดการเรียนรู้ในคาบเรียนที่จำกัด นอกจากนี้ผู้สอนและศึกษานิเทศก์มีความคิดเห็นในระดับปานกลางว่าโรงเรียนให้การสนับสนุน การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษน้อยกว่ากลุ่มสาระอื่น ๆ โดยพบว่าถึงแม้ผู้บริหารจะเห็น ความสำคัญของภาษาอังกฤษ แต่ด้วยข้อจำกัดเรื่องผู้สอน แหล่งการเรียนรู้รวมถึงความสามารถ ด้านภาษาอังกฤษของผู้บริหารเอง ทำให้การสนับสนุนมีน้อยกว่าในสาขาอื่น จากผลการวิเคราะห์ ข้อมูลปลายเปิดของผู้บริหาร พบว่าต้องการให้มีการกำหนดคาบเรียนของวิชาภาษาอังกฤษให้ ชัดเจน และอยากให้มีคาบเรียนวิชาภาษาอังกฤษมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งระหว่าง แนวคิดกับแนวทางการปฏิบัติของผู้บริหารอันอาจเกิดจากปัจจัยต่างๆกันในแต่ละบริบทของ สถานศึกษา นอกจากนี้ผู้สอนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมาก – มากที่สุด ว่าการกำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1 เป็นเรื่องที่ต้อง และผู้เรียนส่วนใหญ่ก็เห็น ด้วยในประเด็นนี้ แต่อย่างไรก็ตามสิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ภาษา เพราะจากข้อมูลการวิจัยต่างๆ การเรียนภาษาในขณะที่ผู้เรียนยังเล็กจะประสบความสำเร็จก็ ต่อเมื่อมีสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ภาษาที่ดี มิเช่นนั้นจะมีข้อเสียมากกว่าข้อดี

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการบริหารการจัดการเรียนรู้มีปัญหาเพราะจำนวน ชั่วโมงเรียนมีน้อยเกินไป จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีมาก และโรงเรียนให้การสนับสนุนการจัด การเรียนวิชาภาษาอังกฤษน้อยกว่ากลุ่มสาระอื่นๆ เมื่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ไม่เอื้อ จึง เป็นปัญหาที่ยืดเยื้อ ทำให้การใช้หลักสูตรรากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียนบรรลุตามเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า เพื่อให้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) บรรลุตามเจตนารมณ์ ที่ตั้งไว้ต้องมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้สอนและศึกษานิเทศก์ในเรื่องสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น กระบวนการจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล รวมทั้งพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้สอนและศึกษานิเทศก์ด้านภาษา ทักษะ และวิธีสอนภาษา นอกจากนี้ยังต้องมีการปรับปรุงมาตรฐานการเรียนรู้ให้มีจำนวนและระดับที่สามารถปฏิบัติจริงได้ มีการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตรงกับมาตรฐานการเรียนรู้ตลอดจนพัฒนาวิธีการวัดและประเมินผล โดยเฉพาะข้อสอบ NT และ O-NET ให้สามารถวัดและประเมินได้ทุกระดับมาตรฐานการเรียนรู้ อีกทั้งเพิ่มจำนวนชั่วโมงเรียนและลดจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 สรุปและอภิปรายผลการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ยังไม่มีประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจากบุคลากรผู้เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถอภิปรายประเด็นที่ส่งผลให้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ) ยังไม่มีประสิทธิภาพสูงสุด ได้ 2 ประเด็นคือ การขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของบุคลากรผู้ปฏิบัติ และการขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของบุคลากรผู้เกี่ยวข้องดังนี้

5.2.1 หลักการของหลักสูตรอิงมาตรฐาน และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับ พ.ศ. 2544 เป็นหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standards-based Curriculum) ดังนั้นความรู้ความเข้าใจหลักการของหลักสูตรอิงมาตรฐานจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแม้ว่า ผู้สอนทุกช่วงชั้น ทั้งในโรงเรียนระดับเล็ก กลางและใหญ่ และศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่จะมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของหลักสูตรอิงมาตรฐาน แต่ยังมีกลุ่มผู้สอนและศึกษานิเทศก์ที่ไม่มีความรู้ หรือมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักการของหลักสูตรอิงมาตรฐาน เช่น ข้อมูลจากผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามข้อที่เกี่ยวกับ หลักการของหลักสูตรอิงมาตรฐาน โดยเฉลี่ยร้อยละ 17.5 ของผู้สอน ตอบแบบสอบถามไม่ถูกต้องและไม่แน่ใจ ในคำตอบ ทั้งๆที่คำถามเกี่ยวกับหลักการของหลักสูตรอิงมาตรฐานในแบบสอบถามนั้น เป็นคำถามที่ตรงไปตรงมา ไม่ต้องตีความแต่อย่างใด และเป็นเรื่อง que ผู้สอนทุกคนต้องทราบเพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และกระบวนการจัดการการเรียนรู้ในชั้นเรียน

จากผลวิเคราะห์ข้างต้นแม้ว่าในทางสถิติร้อยละ 17.5 จะถือเป็นจำนวนที่ค่อนข้างต่ำ แต่ถ้ามองถึงจำนวนผู้สอนที่ไม่สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องนั้น เป็นจำนวนที่น่าเป็นห่วง เช่นในข้อ 1. “หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ให้ทุกโรงเรียนใช้เหมือนกันทั่วประเทศ” มีผู้สอนตอบไม่ถูกต้อง 194 คน (ร้อยละ 13.3) และ ไม่แน่ใจ 165 คน (ร้อยละ 11.3) และข้อ 7. “ผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดไว้” ผู้สอนตอบไม่ถูกต้อง 199 คน (ร้อยละ 13.6) และไม่แน่ใจ 111 คน (ร้อยละ 7.6) แม้กระทั่งคำถามที่ผู้สอนจำเป็นต้องรู้มากที่สุด คือข้อ 8 และ ข้อ 9 “จุดประสงค์การเรียนรู้คือสิ่งที่ผู้สอนต้องสอน ไม่ใช่สิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้” และ “จุดประสงค์การเรียนรู้ได้มาจากการวิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตามลำดับ” มีผู้สอนตอบไม่ถูกต้องถึง 197 คน (ร้อยละ 13.5) และไม่แน่ใจ 137 คน (ร้อยละ 9.4) และไม่ถูกต้อง 43 คน (ร้อยละ 3) และ ไม่แน่ใจ 75 คน (ร้อยละ 5.2) ตามลำดับ การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรอิงมาตรฐาน ทำให้ผู้สอนตีความหลักสูตรต่างกัน อันเป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในการนำหลักสูตรอิงมาตรฐานไปใช้ในสถานศึกษา (Willis & Kissane, 19971, in Marsh, 2004, pp. 30-31)

หลักสูตรอิงมาตรฐานได้เริ่มใช้ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2544 ซึ่งนับว่านานพอสมควร อีกทั้งในระยะแรกของการประกาศใช้หลักสูตรอิงมาตรฐาน ได้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรอิงมาตรฐาน โดยป็นหัวข้อหลักในการจัดอบรมมากกว่าหัวข้ออื่นๆ เช่น แนวทางการจัดการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (Supanit Kulsiri, 2006) ดังนั้นจึงไม่ควรมึผู้สอนที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับหลักการของหลักสูตรอิงมาตรฐานในอดีตดังกล่าว

การขาดความรู้เข้าใจในเรื่องหลักสูตรอิงมาตรฐานของผู้สอนนั้นอาจมีสาเหตุหนึ่งมาจากการขาดความเข้าใจที่ต่อ่งแท้ของศึกษานิเทศก์ที่เป็นผู้อบรม จากการวิเคราะห์ผลการประเมิน

ตนเองด้านความรู้ ความเข้าใจของศึกษานิเทศก์ พบว่า ศึกษานิเทศก์ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเดียวกันนี้ โดยศึกษานิเทศก์จำนวนมากตอบคำถามในข้อที่กล่าวข้างต้นผิด เช่น ข้อที่ 1. “หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ให้ทุกโรงเรียนใช้เหมือนกันทั่วประเทศ” มีผู้ตอบไม่ถูก 18 คน (ร้อยละ 18) ในข้อที่ 2. “หลักสูตรฯ เปิดโอกาสให้สถานศึกษา กำหนดจำนวนสาระการเรียนรู้ที่จะสอนได้” ตอบไม่ถูก 25 คน (ร้อยละ 25) ดังนั้นหากยึดหลักปฏิบัติที่ว่าหนึ่งเขตพื้นที่การศึกษาจะมีศึกษานิเทศก์หนึ่งคน เป็นผู้ดูแลให้การอบรมผู้สอนในโรงเรียนภายใต้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาในเขตนั้นๆ พอจะอนุมานได้ว่า มีเขตพื้นที่ประมาณ 20 เขตพื้นที่การศึกษา จากจำนวนทั้งหมด 179 เขตพื้นที่การศึกษา ที่ศึกษานิเทศก์ไม่สามารถให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักการของหลักสูตรอิงมาตรฐานแก่ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ ซึ่งหมายความว่า จะมีโรงเรียนนับร้อยโรงเรียน ที่อยู่ภายใต้การดูแลของศึกษานิเทศก์เหล่านั้น ที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรอิงมาตรฐานไม่ชัดเจนและไม่ถูกต้อง

นอกจากผู้สอนและศึกษานิเทศก์แล้ว จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลปลายเปิดของผู้บริหารยังพบว่าผู้บริหาร ต้องการให้มีการกำหนดหลักสูตรมาตรฐานจากหน่วยงานส่วนกลางให้ทุกโรงเรียนใช้เหมือนกัน เพื่อความเป็นสากล เพื่อช่วยลดภาระการเตรียมการสอนของผู้สอน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่เข้าใจในหลักสูตรอิงมาตรฐานเช่นกัน การขาดความรู้ ความเข้าใจของผู้สอน ศึกษานิเทศก์และผู้บริหารในการเชื่อมโยงหลักสูตรสถานศึกษากับหลักสูตรแกนกลางทำให้ไม่สามารถประยุกต์หลักสูตรแกนกลางกับความต้องการด้านภาษาอังกฤษของชุมชนได้

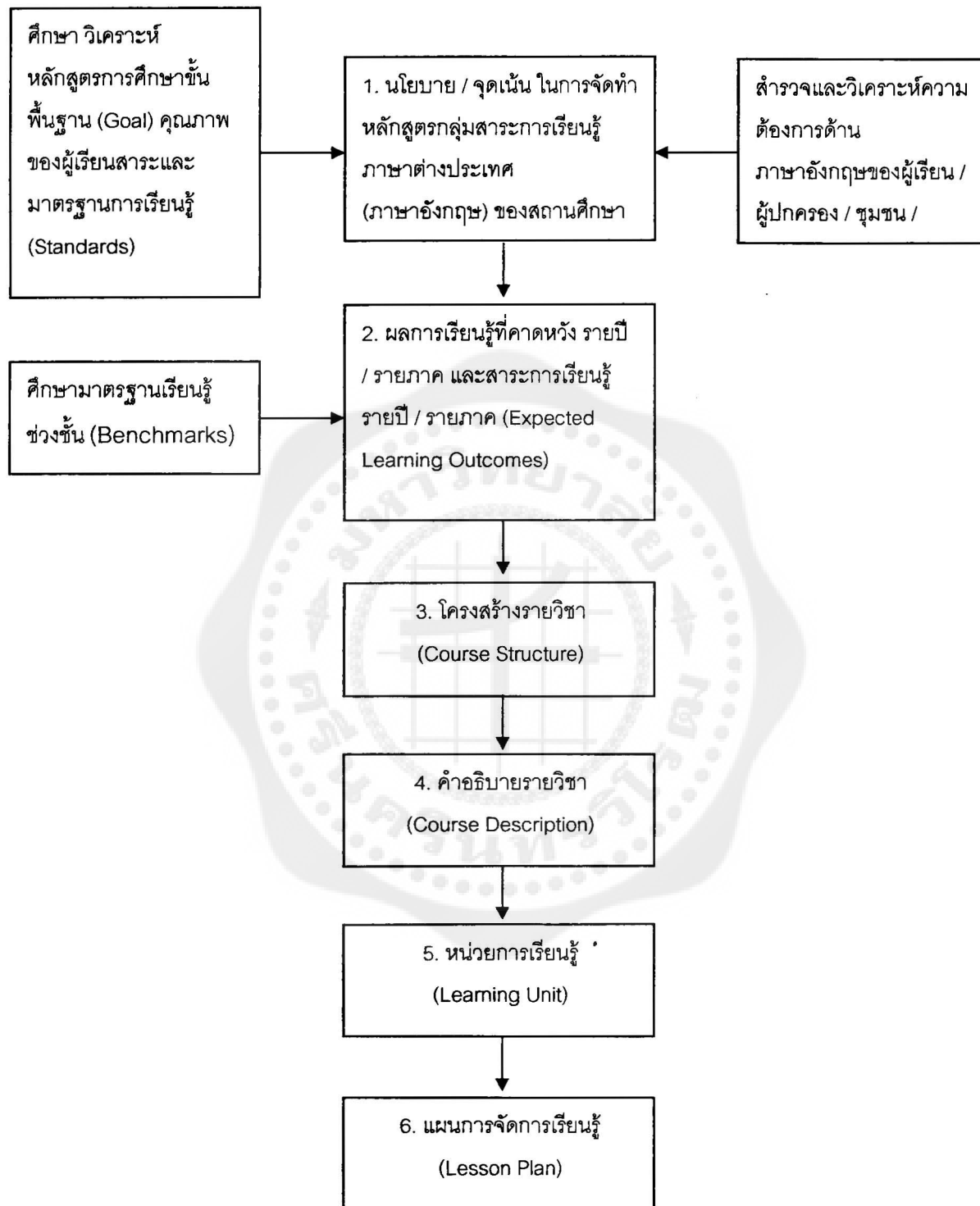
นอกจากความรู้ความเข้าใจหลักการเบื้องต้นของหลักสูตรอิงมาตรฐานแล้ว ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพได้นั้นผู้สอนและศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในหลักการของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 แม้ว่าจากการวิเคราะห์ข้อมูลจะพบว่าผู้สอนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีความเข้าใจหลักการของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) แต่ยังพบผู้สอนและศึกษานิเทศก์กลุ่มหนึ่งที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ เช่นในแบบสอบถามข้อ 3. “หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นหลักสูตรที่ เน้นมาตรฐานการเรียนรู้ (Standards – based Curriculum)” มีผู้สอน ตอบไม่ถูกต้อง 56 คน (ร้อยละ 3.9) และไม่แน่ใจ ถึง 190 คน (ร้อยละ 13.1) ทั้งๆที่เป็นเรื่องที่ไม่ซับซ้อน ไม่จำเป็นต้องตีความ นอกจากนี้ในข้อ 4. “กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ประกอบด้วย 4 สาระ (Strands) และ 6 มาตรฐานการเรียนรู้

(Standards)” มีผู้สอนตอบไม่ถูกต้องถึง 719 คน (ร้อยละ 50.7) และ จำนวนศึกษานิเทศก์ ถึง 49 คน (ร้อยละ 49) ตอบแบบสอบถามข้อนี้ไม่ถูกต้องเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีผู้สอนถึงร้อยละ 21.7 ศึกษานิเทศก์ร้อยละ 31.7 และผู้บริหารร้อยละ 23.1 ที่มีความเห็นว่าหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไม่เอื้อต่อการทำหลักสูตรสถานศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่ายังมีผู้สอนและศึกษานิเทศก์และผู้บริหารจำนวนหนึ่งที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของหลักสูตรอิงมาตรฐาน และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สภาพการณ์เช่นนี้ย่อมทำให้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

5.2.2 การปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สถานศึกษาจะต้องนำกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามาใช้เป็นกรอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังแสดงในแผนภูมิข้างล่าง

แผนภูมิ 5.1: กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
(ภาษาอังกฤษ) (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 9)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีการปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาดังปรากฏในแผนภูมิข้างต้นทุกขั้นตอน แต่พบประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของกระบวนการดังนี้

1) การกำหนดนโยบาย / จุดเน้นในการจัดทำหลักสูตร

จากแผนภูมิหลักการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาข้างต้นจะเห็นว่าเพื่อให้นโยบาย หรือ จุดเน้นของหลักสูตรสถานศึกษาเชื่อมโยงกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ จึงได้มีการกำหนดให้มีการศึกษาและวิเคราะห์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คุณภาพของผู้เรียน และมาตรฐานการเรียนรู้ควบคู่กับการสำรวจวิเคราะห์ความต้องการด้าน ภาษาอังกฤษของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น เพื่อนำมาจัดทำเป็นนโยบายหรือจุดเน้นของ หลักสูตรสถานศึกษา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพบว่าได้ มีการดำเนินการดังกล่าว โดยผู้สอนร้อยละ 90 ขึ้นไปมีการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ ผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่กว่ามีแนวโน้มในการ ดำเนินการมากกว่าผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กกว่า นอกจากนี้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มกับ ผู้สอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นผู้สอนแกนนำจากทั่วประเทศพบว่าในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการประชุมผู้สอน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน สภานักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร และบางโรงเรียนมีผู้นำจากโรงเรียนอื่น ๆ สถานประกอบการและชุมชนเข้าร่วมดำเนินการด้วย

อย่างไรก็ตามพบว่า ผู้สอนร้อยละ 32 และศึกษานิเทศก์ ร้อยละ 68 มีความคิดเห็นใน ระดับมากที่สุดว่า โรงเรียนให้การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) น้อยกว่ากลุ่มสาระอื่นๆ ซึ่งการสนับสนุนที่ไม่เพียงพอส่ง ผลต่อการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ให้ไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังที่พรินท์ (Print, 1993) และ สกิลเบค (Skilbeck, 1984) ได้ กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาคือ โรงเรียนต้องสนับสนุนและจัด บุคลากรสำหรับงานนี้

ในด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาพบว่า ผู้สอนโดยเฉพาะในช่วงชั้นที่ 1-2 และ ศึกษานิเทศก์บางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในสาระภาษาเพื่อการสื่อสารและ

สาระภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น โดยเข้าใจว่าสาระภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจดจำคำศัพท์ ไวยากรณ์ และสาระภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นเพียงการใช้ภาษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการสอนกลุ่มสาระอื่นไม่ใช่การผสมผสาน เนื้อหาระหว่างรายวิชาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงและนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน การตีความที่ไม่ถูกต้องนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการจัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และการจัดทำแผนการเรียนรู้ ที่ตามมา ดังจะได้กล่าวต่อไป

2) การจัดทำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค

จากแผนภูมิในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลังจากการกำหนดนโยบาย หรือจุดเน้นในการทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) แล้ว สถานศึกษาจะต้องนำนโยบาย / จุดเน้นที่ได้ไปจัดทำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ ทั้งในระดับรายปีและรายภาค จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าการปฏิบัติตามกระบวนการโดย ผู้สอนในโรงเรียนทุกขนาดร้อยละ 90 ระบุว่าได้มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการ เรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้รายปี / รายภาค และมีการ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค ล่วงหน้า สอดคล้องกับความคิดเห็นของ ศึกษานิเทศก์ร้อยละ 90 ที่เห็นว่าผู้สอนในเขตการศึกษาที่รับผิดชอบได้ปฏิบัติตามกระบวนการ ดังกล่าวข้างต้น

อย่างไรก็ตามจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้สอนและศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ซึ่งสูงเกินระดับผู้เรียนรู้อย่างที่ได้กล่าวมาแล้วใน 1.1.2 ทำให้ เห็นถึงปัญหาในแง่ของการนำไปปฏิบัติในการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพ ของหลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำขึ้น นอกจากนี้จากการสนทนากลุ่มของผู้สอนภาษาอังกฤษ แยกนำพบว่าปัญหาหนึ่งในการจัดทำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค คือ ข้อจำกัดของบริบทในบางท้องถิ่น

นอกจากประเด็นของจำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ทั้งมากและสูงเกินไปแล้ว จาก ข้อมูลปลายเปิดของศึกษานิเทศก์ยังพบว่าในแต่ละช่วงชั้นไม่ได้มีการวางแผนที่ต่อเนื่อง โดยผู้สอน ตลอดช่วงชั้นและผู้สอนในช่วงชั้นเดียวกันไม่ได้มีการร่วมวิเคราะห์หลักสูตร ส่งผลให้เกิดความ ซ้ำซ้อนในการกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในช่วงชั้นเดียวกัน

รวมทั้งผู้สอนส่วนใหญ่โดยเฉพาะระดับประถมศึกษายังไม่สามารถวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ถึงแม้จะมีการจัดอบรมผู้สอนในการทำหลักสูตรในระยะแรกของการปฏิรูปการศึกษา แต่ด้วยข้อจำกัดด้านเวลาของการอบรมจึงไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้สอนได้ปฏิบัติจริง เป็นเพียงการบอกแนวทางซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษการเปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เกิดขึ้นหลังจากที่มีการปฏิรูปการศึกษาของลัคนา ประไพสิทธิ์ (Lukhana Prapaisit. 2003) ซึ่งพบว่าคำแนะนำที่ผู้สอนได้รับเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรยังไม่ชัดเจนและไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้สอนสามารถนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และคำแนะนำบางประการเป็นสิ่งที่ยากในการนำไปปฏิบัติจริง

3) การกำหนดโครงสร้างรายวิชา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้สอน คีษานีเทศก์ ผู้บริหาร ผู้เรียน และผู้ปกครอง สะท้อนให้เห็นว่าการกำหนดสัดส่วนเวลาสำหรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไม่ได้นำมาเอาจุดหมายของหลักสูตร คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค มาพิจารณา ทำให้ไม่สามารถครอบคลุมสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ส่งผลให้คุณภาพการจัดการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รวมทั้งผู้สอนและคีษานีเทศก์กว่าร้อยละ 50 ขึ้นไปเห็นว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) น้อยกว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เช่น กำหนดสัดส่วนเวลาของกลุ่มสาระนี้น้อยเกินไป ผู้สอนและคีษานีเทศก์ ร้อยละ 80 ขึ้นไปมีความเห็นว่าคุณควรมีการกำหนดจำนวนชั้นต่ำของคาบเรียนในปริมาณที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้ครอบคลุมตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร

4) การจัดทำคำอธิบายรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้

ในส่วนของกรจัดทำคำอธิบายรายวิชาซึ่งเป็นกระบวนการต่อจากการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค และการกำหนดโครงสร้างรายวิชานั้น การเขียนคำอธิบายรายวิชาจะต้องครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ที่แต่ละโรงเรียนกำหนด โดยอาศัยนโยบายหรือจุดเน้นของโรงเรียนเป็นหลัก รวมทั้งดูสัดส่วนของจำนวนชั่วโมงที่กำหนดในโครงสร้างรายวิชา แต่จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้สอนถึงกว่าร้อยละ 60 ระบุว่าใช้คำอธิบายรายวิชาซึ่งมีผู้อื่นทำไว้แล้ว สอดคล้องกับความเห็นของคีษานีเทศก์ที่ระบุว่าผู้สอนในเขตการศึกษาที่รับผิดชอบร้อยละ 70 ใช้คำอธิบายรายวิชาที่มีผู้อื่นทำไว้ นอกจากนี้พบว่าผู้สอนยังขาดความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งเน้นการบูรณาการ

เชื่อมโยงความรู้อำนาจขบข้ายกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด โดยผู้สอนจำนวนร้อยละ 55.3 ระบุว่าไม่ได้มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับผู้สอนในกลุ่มสาระอื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรที่พบว่าผู้สอนถึงร้อยละ 85.7 เห็นว่าการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษไม่จำเป็นต้องเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระอื่น รวมทั้งพบว่าผู้สอนและศึกษานิเทศก์กว่าร้อยละ 40 ติความว่าการเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นเป็นเพียงการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นเครื่องมือในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆตามที่ได้อภิปรายมาแล้ว

ในด้านการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ จากผลการวิเคราะห์ ผู้สอนและศึกษานิเทศก์ให้ข้อมูลที่สอดคล้องกันว่าผู้สอนส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 80 มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับผู้สอนในกลุ่มสาระเดียวกัน อย่างไรก็ตามหากมีการใช้คำอธิบายรายวิชาของผู้อื่น หน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นก็อาจไม่สะท้อนผลที่คาดหวังและอาจไม่สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน อันส่งผลให้หน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นไม่สามารถทำให้เกิดคุณภาพผู้เรียนตามที่คาดหวังไว้ นอกจากนี้จากข้อมูลปลายเปิดของผู้สอนพบว่ามีการใช้หนังสือแบบเรียนที่ต่างกันในช่วงชั้นเดียวกัน ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในด้านเนื้อหาและหน่วยการเรียนรู้ในระดับช่วงชั้นเดียวกัน เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงการขาดความรู้ความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอิงมาตรฐาน

5) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ตามแนวหลักสูตรอิงมาตรฐานนั้น หลักการสำคัญ คือ การดำเนินการไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดซึ่งเป็นเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ โดยกระบวนการและขั้นตอนที่อาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับเหตุผล และความจำเป็นของแต่ละบริบท (Carr & Harris. 2001; Solomon. 1998 อ้างอิงจากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สพฐ. 2549, หน้า 16) ซึ่งหมายความว่าในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จะต้องมีการวิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและหน่วยการเรียนรู้ รวมทั้งแหล่งการเรียนรู้เพื่อให้เกิดกระบวนการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ตรงตามจุดมุ่งหมายของกระบวนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร แต่จากการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้สอนและศึกษานิเทศก์ ได้ผลสอดคล้องกันว่า มีผู้สอนกว่าร้อยละ 50 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวแผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูป รวมทั้งผู้สอนกว่าร้อยละ 70 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคำแนะนำของคู่มือผู้สอนของหนังสือแบบเรียน ผลที่ได้สอดคล้องกับผลการศึกษาด้านสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ของ

จิตรา อินทจักร์ (2550) ที่พบว่าผู้สอนส่วนใหญ่ นำแผนการสอนของสำนักพิมพ์มาใช้ ขาดความรู้ และทักษะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการดำเนินการตามแผนจัดการเรียนรู้ที่วางไว้ การนำเอาแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้อื่นมาใช้ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการจัดการเรียนรู้โดยรวม เนื่องจากไม่สามารถประกันได้ว่าแผนการเรียนรู้อื่นที่จัดทำขึ้นเหมาะสมกับสภาพการนำไปใช้ใน โรงเรียนแต่ละแห่งซึ่งมีปัจจัยที่ต้องนำมาพิจารณา เช่น ระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียน บริบทของชุมชน / โรงเรียน เป็นต้น

6) การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษานั้น การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติใน ห้องเรียนนับเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้สอนร้อยละ 80 ขึ้นไป มีการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ทำไว้ รวมทั้งจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา โดยผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษมีแนวโน้มในการดำเนินการตามหลักสูตรมากกว่าผู้สอนในโรงเรียนขนาด กลางและขนาดเล็ก แต่ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้และนำไปสู่ คุณภาพของผู้เรียนในที่สุดนั้น คือ ความรู้ความสามารถของผู้สอนและศึกษานิเทศก์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามการประเมินตนเองของผู้สอนและ ศึกษานิเทศก์พบประเด็นสำคัญเกี่ยวกับความรู้ความสามารถและความต้องการพัฒนาตน ของ ผู้สอนและศึกษานิเทศก์ในด้านต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล ดังนี้

- (1) ด้านความรู้ความสามารถทางภาษา
- (2) ด้านความสามารถในทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน
- (3) ด้านความรู้ความสามารถในการสอนภาษา

(1) ด้านความรู้ความสามารถทางภาษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินตนเองพบว่าระดับความรู้ความสามารถทาง ภาษาอังกฤษของผู้สอนและศึกษานิเทศก์ยังอยู่ในระดับไม่เพียงพอต่อการดำเนินการสอนให้มี ประสิทธิภาพ โดยมีผู้สอนเพียงร้อยละ 50 ประเมินตนเองว่ามีรู้ความสามารถเพียงพอใน ด้านคำศัพท์ หน้าที่ของภาษา กฎเกณฑ์ทางภาษา และผู้สอนถึงร้อยละ 63 ประเมินว่ายังมีความรู้

ความสามารถในด้านการออกเสียงในระดับไม่เพียงพอ ทั้งนี้ผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่กว่ามีแนวโน้มในการประเมินว่ามีความรู้ความสามารถมากกว่าผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กกว่า และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการประเมินตนเองของศึกษานิเทศก์พบข้อมูลที่ตรงกัน กล่าวคือ ศึกษานิเทศก์ร้อยละ 60 ขึ้นไปประเมินตนเองว่ามีความรู้ความสามารถด้านภาษาในทุกด้านไม่เพียงพอ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของความต้องการในการพัฒนาตนที่พบว่าผู้สอนและศึกษานิเทศก์ระบุความต้องการในการพัฒนาด้านการออกเสียงในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านกฎเกณฑ์ทางภาษา คำศัพท์ และหน้าที่ทางภาษาตามลำดับ

(2) ด้านความสามารถในทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้สอนและศึกษานิเทศก์ร้อยละ 50 ขึ้นไป ประเมินความสามารถของตนในทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ในระดับไม่เพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ยกเว้นด้านทักษะการอ่านที่ผู้สอนร้อยละ 51 เห็นว่าตนเองมีความสามารถเพียงพอ และเมื่อเปรียบเทียบกับผู้สอนในโรงเรียนต่างๆ พบว่าผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่กว่ามีแนวโน้มในการประเมินตนเองว่ามีทักษะด้านการฟังมากกว่าผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ผลจากการประเมินตนเองที่ได้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความต้องการในการพัฒนาตนที่พบว่าทั้งผู้สอนและศึกษานิเทศก์กว่าร้อยละ 60 ระบุความต้องการในการพัฒนาตน ทุกทักษะในระดับมาก ยกเว้นทักษะการอ่านซึ่งผู้สอนและศึกษานิเทศก์เพียงร้อยละ 53 และ 54 ที่ระบุความต้องการในระดับมาก

(3) ด้านความรู้ความสามารถในการสอนภาษา

จากการวิเคราะห์การประเมินตนเองในด้านความรู้ความสามารถในการสอน พบว่าผู้สอนและศึกษานิเทศก์ร้อยละกว่า 50 ประเมินตนเองว่ามีความรู้ความสามารถเพียงพอในด้านแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการสอนให้มีผู้เรียนมีความคิดวิจารณ์ญาณ แต่พบว่าผู้สอนร้อยละ 50 ขึ้นไประบุว่ามีความรู้ความสามารถในระดับไม่เพียงพอในด้านอื่นๆ เช่น ด้านการผลิตสื่อการสอน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอน วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กลยุทธ์ในการเรียน แนวคิดในการสอนภาษาในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ การสอนเพื่อสนับสนุนความเป็นประชาธิปไตยและเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมไทย ผู้สอนในโรงเรียนขนาดต่างๆ ประเมินตนเองว่ามีความรู้ความสามารถไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ยกเว้นด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสอนภาษาในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสอนภาษาเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมไทย ซึ่งผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่กว่ามีแนวโน้มในการประเมินตนเองว่ามีความรู้ความสามารถมากกว่าผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กกว่า อาจเป็นเพราะในโรงเรียนขนาดใหญ่กว่า ซึ่งมักเป็นโรงเรียนในเมือง จะมี

อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีประกอบการสอนที่พร้อมกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนในชนบท ทำให้ผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีโอกาสได้รับการฝึกฝนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากกว่า ผลการประเมินตนเองในด้านความรู้ความสามารถดังกล่าวข้างต้นของผู้สอนและศึกษานิเทศก์สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความต้องการในการพัฒนาตนเองซึ่งพบว่าผู้สอนมากกว่าร้อยละ 50 ระบุความต้องการในระดับปานกลางถึงมากในการพัฒนาตนเองด้านการสอนทุกด้าน ในขณะที่ศึกษานิเทศก์ระบุความต้องการในระดับมากในทุกด้าน

ในด้านการวัดประเมินผล จากผลการวิเคราะห์พบว่าผู้สอนร้อยละ 90 ขึ้นไปมีการวัดประเมินผลผู้เรียนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น รวมทั้งมีการแจ้งให้ผู้เรียนทราบว่าประเมินผลการเรียนรู้อะไรระหว่างเรียน และมีการปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้ในเรื่องที่ผู้เรียนทำคะแนนได้น้อยในโรงเรียนทุกขนาด ยกเว้นในด้านการวัดประเมินผลของผู้เรียนให้ได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ซึ่งพบว่ามี ความแตกต่างตามขนาดโรงเรียน โดยผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีแนวโน้มในการดำเนินการสูงกว่าผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างไรก็ตามจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) พบว่าผู้สอนส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการวัดประเมินผลโดยมีผู้ตอบว่าการประเมินผลการเรียนรู้นั้นการประเมินด้านความรู้ทางภาษาของผู้เรียนเป็นหลักว่าถูกต้องและไม่ถูกต้อง จำนวนใกล้เคียงกัน รวมทั้งพบว่าผู้เรียนมีความเห็นว่าควรมีการประเมินผลตามสิ่งที่สอนในทุกทักษะ ซึ่งแสดงว่าข้อจำกัดของเวลาและความรู้ความสามารถในการประเมินผลตามสภาพจริงของผู้สอนทำให้ไม่สามารถวัดประเมินผลตามกำหนดในหลักสูตรได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของรัตติยา แสงจันทร์ (2548) ซึ่งพบว่าผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดประเมินผลน้อย อยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับด้านสาระ คุณภาพผู้เรียนและด้านโครงสร้างมาตรฐานการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์การประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้ความสามารถด้านภาษา ทักษะ และการสอนภาษาอังกฤษของผู้สอนและศึกษานิเทศก์ข้างต้น สะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์ที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ผู้สอนและศึกษานิเทศก์สามารถทำหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศึกษานิเทศก์ซึ่งไม่อยู่ในสภาพที่สามารถเป็นผู้ให้คำปรึกษาตามบทบาทที่ได้รับ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าการปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตั้งแต่การกำหนดนโยบายและการจัดทำ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค ตลอดจนการจัดทำโครงสร้างรายวิชา คำอธิบายรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้ การจัดทำแผนการเรียนรู้รวมทั้งจัดการเรียนรู้และการ วัดประเมินผลนั้น เป็นการปฏิบัติตามกระบวนการเชิงนโยบายไม่ใช่การปฏิบัติจริงตามเป้าหมาย ของกรอบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินการเป็นไปตามระบบที่หน่วยงาน ส่วนกลางกำหนดตามนโยบายการกระจายอำนาจ ส่งผลให้หลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำขึ้นมิได้ เป็นหลักสูตรที่ยึดมาตรฐานเป็นเป้าหมายอย่างแท้จริง เพราะกระบวนการบริหารจัดการเพื่อไปสู่ เป้าหมายในระดับโรงเรียนยังไม่มีระบบที่ชัดเจน แม้จะมีการจัดตั้งคณะทำงานในแต่ละกลุ่มสาระ แต่ยังไม่มีการติดตาม ประเมินผลการดำเนินการที่ชัดเจน รวมทั้งบุคลากรผู้ปฏิบัติยังรู้สึกว่า ไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร นอกจากนี้การขาดความรู้ความสามารถทางภาษาทักษะและ วิธีการสอนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะแนวทางการวัดประเมินผลตามสภาพจริงของผู้สอนและ ศึกษานิเทศก์ที่มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาและการนำหลักสูตรไป ปฏิบัติในห้องเรียน ส่งผลให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยังยึดเนื้อหาไวยากรณ์และการ วัด ประเมินผลที่ยังเน้นการวัดตามจุดประสงค์ย่อย ซึ่งไม่ได้สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ปัจจัยสำคัญที่ยังไม่พบในกระบวนการพัฒนา คือการติดตามผลการดำเนินการใช้ หลักสูตรอย่างจริงจัง เพื่อนำผลมาปรับปรุงคุณภาพ การติดตามผลเท่าที่ปรากฏ คือ การใช้ ผลสอบ O-NET และ NT ซึ่งเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านการสอบข้อเขียนเป็นข้อมูล แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในโรงเรียน แต่ยังไม่ปรากฏการติดตามผลการใช้ หลักสูตรในลักษณะการวัดประเมินผลตามสภาพจริงว่า ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษา โดยเฉพาะ การฟัง พูด ตามระบุในมาตรฐานหรือไม่เพียงใด

ผลวิเคราะห์ข้อมูลการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับ ผลการติดตามการใช้หลักสูตรซึ่งพบปัญหาความสับสนอันเนื่องมาจากบุคลากรขาดความพร้อม และประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรในระดับสถานศึกษา (สุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย, 2547; Kittisunthorn, 2003; Nutravong, 2002 อ้างจาก สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สพฐ., 2549, หน้า 20) และตรงกับผลที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้าการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา ต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้สอนในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ ทั้งภาคใต้ (มลฤดี ทองศรี, 2548; วิมลรัตน์ รัตนญาติ, 2549) ภาคเหนือ (ทิพย์วรรณ กันทะสอน,

2550; จิตรา อินทจักร์, 2550) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (รัตติยา แสงจันทร์, 2548 และ Prapaisit, 2003) ซึ่งได้ผลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ สถานศึกษาให้ความสำคัญในการเตรียมบุคลากรและการปฏิบัติตามกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แต่ยังมีปัญหาที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการตีความหลักสูตร การขาดความเข้าใจในตัวหลักสูตร รวมทั้งสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่ไม่เอื้อต่อการใช้หลักสูตร การร่วมมือระหว่างชุมชนกับโรงเรียนยังมีน้อย และระดับการศึกษาของผู้สอนยังไม่ได้มาตรฐาน ผู้สอนขาดความรู้ความสามารถทางภาษา ตลอดจนความรู้ความสามารถเรื่องกระบวนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผล

5.3 สรุปและอภิปรายผลความสอดคล้องเชื่อมโยงของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กับเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์แบบสอบถามของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร (ผู้บริหารสถานศึกษา คิกษานิเทศก์ และผู้สอน) ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร (ผู้บริหารสถานศึกษา คิกษานิเทศก์ และผู้สอน) มีความเห็นในระดับมาก-มากที่สุด ว่าหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน เก่ง ดี มี สุข

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถอภิปรายประเด็นที่ส่งผลต่อความสอดคล้องเชื่อมโยง ดังนี้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า บุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คิกษานิเทศก์ ผู้สอนมากกว่าร้อยละ 70 มีความเห็นในระดับมาก – มากที่สุดว่า หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียน เก่ง ดี มี สุข ตรงกับเป้าหมายและกรอบทิศทางของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมุ่งพัฒนาคุณภาพ

ผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 1)

ในการสร้างให้ผู้เรียนเป็นคนเก่งนั้น จากผลการวิเคราะห์พบทั้งในด้านทักษะกระบวนการและความรู้ ความสามารถ ในด้านความเก่งทางทักษะกระบวนการ ผู้สอน ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 70) มีความคิดเห็นในระดับมาก - มากที่สุดว่าหลักสูตรสามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการและทักษะในการดำเนินชีวิตซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ผู้สอน ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและผู้เรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง - มากที่สุดว่าหลักสูตรฯ สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และผู้เรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง - มากที่สุดว่าหลักสูตรฯ สามารถทำให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ นอกจากนี้ ผู้ปกครองและผู้เรียนส่วนใหญ่เห็นว่าหลักสูตรฯ ทำให้ผู้เรียนกล้าพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ ซึ่งในประเด็นนี้ชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรสามารถพัฒนาผู้เรียน เพราะจากงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมาพบว่าผู้เรียนชาวไทยมีความอายที่จะพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติ

ในด้านความเก่งทางความรู้ความสามารถนั้นพบว่าผู้บริหาร ผู้ปกครอง และผู้เรียน (ช่วงชั้นที่ 3 - 4) ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง - มากที่สุดว่าผู้เรียนสามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการสืบหาข้อมูล หาความรู้รอบตัว และทำให้เรียนรู้วิชาอื่น ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ผู้สอน ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารส่วนใหญ่ยังมีความเห็นในระดับมาก - มากที่สุดว่าหลักสูตรฯ สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เรียนส่วนใหญ่ ทักษะการใช้เทคโนโลยีนี้เป็นทักษะพื้นฐานหนึ่งที่พลเมืองโลกในศตวรรษ ที่ 21 พึงมีนอกเหนือจากการอ่านออกเขียนได้ในภาษาแม่ ความสามารถในด้านคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ (Graddol, 2006) ซึ่งหมายความว่าหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เอื้อต่อการพัฒนาให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก

อย่างไรก็ตามผู้บริหาร ผู้ปกครอง และผู้เรียนส่วนใหญ่ยังมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ถึงมากที่สุดว่าหลักสูตรฯ ยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงนอกห้องเรียนได้ดี และหากพิจารณาจากผลการสอบ NT และ O - Net ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนในทุกๆระดับช่วงชั้นอยู่ต่ำกว่าร้อยละ 50 (สำนักทดสอบ

การศึกษาแห่งชาติ: ออนไลน์) ซึ่งแสดงให้เห็นชัดเจนว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษเพียงพอในระดับนำไปใช้

สำหรับประเด็นความดี ไม่ได้มีการประเมินผลในรายละเอียดในงานวิจัยนี้ เพราะเห็นว่าไม่สามารถตรวจสอบการทำความดีจากแบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์ได้

ในประเด็นความสุขพบว่าผู้เรียนในช่วงชั้นที่ 3 – 4 ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมากถึงมากที่สุดว่าสนุกกับการเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียน ผู้เรียนในช่วงชั้น 1 – 2 ชอบเรียนภาษาอังกฤษเช่นเดียวกันเพราะสนุก ผู้เรียนได้ร้องเพลง เล่นเกมส์ ฯลฯ นอกจากนี้ผู้เรียนยังเห็นประโยชน์ของการเรียนภาษาอังกฤษ เพราะสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ช่วยให้ได้คุยกับชาวต่างประเทศ และใช้ในการเล่นคอมพิวเตอร์ จากความคิดเห็นดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าผู้เรียนมีความสุขในการเรียน และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับหนึ่งในวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (Department of Curriculum and Instruction Development, 2001, p.26) ดังนั้นถึงแม้ว่าความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนจะยังไม่ถึงระดับเป้าหมาย แต่ในด้านเจตคติและค่านิยมแล้ว หลักสูตรสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียน ดังนั้น หากมีการปรับปรุงตัวแปรอื่นๆ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะจากการศึกษาด้านการเรียนการสอนภาษา แรงจูงใจเป็นตัวแปรที่สำคัญในการเรียนรู้ และสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ที่ยั่งยืนได้ (Gardner, 2001)

จากที่ได้กล่าวมาสรุปได้ว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร (ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และผู้สอน) มีความเห็นในระดับมาก-มากที่สุด ว่าหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เพราะสามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการ ทักษะในการดำเนินชีวิต ทักษะคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา และสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการสืบหาข้อมูล ความรู้รอบตัว เพื่อใช้ในการเรียนรู้วิชาอื่น ช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี แต่ความรู้ความสามารถทางภาษาของผู้เรียนยังมีไม่เพียงพอในการนำไปใช้จริง นอกจากนี้หลักสูตรยังทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของภาษาอังกฤษ และสนุกกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

5.4 แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้หลักสูตร และการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

5.4.1 แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

จากผลการวิจัยซึ่งสรุปได้ว่า หลักสูตรยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุตามเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากมีปัญหาและอุปสรรคในหลายด้านได้แก่ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการบริหารการจัดการเรียนรู้ ถึงแม้ว่าจะได้มีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 มาเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งพบว่าได้มีการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้จากมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นมาเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ชั้นปี ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 และปรับปรุงเนื้อหาสาระมาตรฐานการเรียนรู้ และกำหนดตัวชี้วัด (มาตรฐานการเรียนรู้ชั้นปี) ให้ชัดเจนเหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติมากขึ้น รวมทั้งมีการกำหนดคาบเรียนขั้นต่ำของรายวิชาภาษาอังกฤษของแต่ละสาขาวิชาแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ผลจากการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงข้อควรนำมาพิจารณาเป็นแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ดังนี้

1) สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

จากผลการวิจัย สรุปปัญหาด้านสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นได้ 2 ประการ ประการแรก คือ ปัญหาจากตัวสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น อีกประการ คือ ปัญหาความรู้ความเข้าใจในสาระและมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของบุคลากรผู้ปฏิบัติ

ในส่วนของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นนั้น ควรมีการพิจารณาปรับปรุง / พัฒนาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ให้มีความยืดหยุ่นและชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ โดยยังคงรักษามาตรฐานความรู้ ทักษะทางภาษา และความสามารถในการสื่อสารเพื่อนำไปสู่คุณภาพของผู้เรียนตามที่หลักสูตรกำหนด ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และนำมาประกอบกับผลวิจัยที่ได้ข้างต้น พบประเด็นในด้านมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (ซึ่งปัจจุบันคือตัวชี้วัดชั้นปี) ที่ยังควรมีการปรับปรุง

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) คือ พิจารณาปรับปรุงมาตรฐานการเรียนรู้ที่มีความซ้ำซ้อน ปรับจำนวนตัวชี้วัดในแต่ละมาตรฐานการเรียนรู้ให้เหมาะสม รวมทั้งกำหนดเกณฑ์ตัวชี้วัดให้อยู่ในวิสัยที่โรงเรียนสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดคุณภาพผู้เรียนตามที่หลักสูตรกำหนดได้ การวางเกณฑ์ที่สูงและยากเกินไปนอกจากจะสร้างปัญหาในการจัดการเรียนการสอน (ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดความพร้อมทั้งในด้านภาษาและด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของตัวผู้สอนและของผู้เรียน) แล้ว ยังนำไปสู่ความแตกต่างของเกณฑ์การวัดและประเมินผล อันเป็นเหตุให้การวัดผลของโรงเรียนมีมาตรฐานไม่เท่าเทียมกัน ส่งผลกระทบต่อการกำหนดเกณฑ์การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

นอกจากนี้ ควรมีการพิจารณาทบทวนการใช้ภาษาในเนื้อหาของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดให้เข้าใจง่ายและสื่อได้ตรงตามที่ต้องการ โดยควรมีการยกตัวอย่างประกอบให้ชัดเจนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการสอนภาษาอังกฤษได้เกิดความรู้สึกอ้าง ไม่เกิดความคลาดเคลื่อนในการเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งควรพิจารณาปรับปรุงคู่มือการใช้หลักสูตรที่มีอยู่ โดยนำเสนอกรอบเนื้อหาและแนวทางการจัดหน่วยการเรียนรู้ของแต่ละชั้นปีในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน รวมทั้งเสนอแนวทางการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน และความเหมาะสมกับแหล่งการเรียนรู้ของแต่ละบริบทสังคม เพื่อให้หลักสูตรสถานศึกษามีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลาง

อนึ่ง เพื่อความเป็นสากล มาตรฐานภาษาอังกฤษในแต่ละระดับช่วงชั้นของผู้เรียนชาวไทย ควรบอกได้ว่าเทียบเท่าระดับใดของมาตรฐานนานาชาติใด เนื่องจากมาตรฐานปัจจุบันให้ภาพได้ไม่ชัดเจน เช่น เมื่อจบชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ช่วงชั้นที่ 2) พัฒนาการของผู้เรียนอยู่ในระดับใดเมื่อเทียบกับระดับมาตรฐานนานาชาติ ดังนั้นจึงควรมีการดำเนินการเทียบเคียงเพื่อจะได้เห็นพัฒนาการของผู้เรียนในระดับสากล โดยอาจนำกรอบของ The Common European Framework of Reference (CEFR) ซึ่งเป็นแนวทางที่สหภาพยุโรปใช้จัดระดับมาใช้ กรอบ CEFR นี้ประเทศไทยเวียดนามมีดำริจะนำมาใช้ในปี ค.ศ. 2009 นี้ หรือประเทศไทยอาจร่วมสร้างระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษกับประเทศกลุ่ม Asia Pacific Economic Cooperation (APEC) ซึ่งสอนภาษาอังกฤษ เป็นภาษาต่างประเทศ การสร้างระดับมาตรฐานทางภาษานี้เป็นประเด็นที่ได้มีการนำมาพิจารณาแล้วในการประชุม EDNET Pre – ministerial Symposium ที่ประเทศจีน ในปี

2007 ประเทศไทยจึงอาจนำประเด็นนี้มาสานต่อขอรับทุนสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ จาก APEC ได้

ในส่วนความรู้ความเข้าใจในสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ของ ชั้นจากผลวิจัยพบว่ามีผู้สอนและศึกษานิเทศก์จำนวนไม่น้อย ที่ยังไม่เข้าใจหลักการของหลักสูตร อิงมาตรฐาน รวมทั้งยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในหลายประเด็นเกี่ยวกับ เนื้อหาของกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ การขาดความรู้ความ เข้าใจอาจเกิดประเด็นต่างๆ ได้แก่ การขาดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างผู้สอนและ ศึกษานิเทศก์ การให้ความรู้และทักษะโดยมิได้คำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ที่อาจส่งผลโดยตรง ต่อประสิทธิผลของความรู้ความเข้าใจ การบรรจุเนื้อหามากเกินไปในการให้ความรู้แต่ละครั้ง การให้ความรู้ในระยะเวลาที่จำกัด รูปแบบวิธีการให้ความรู้ที่ยังมีภาคปฏิบัติน้อยไป รวมทั้งขาด การให้ความรู้ในด้านการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ตัวเอง (Self-reflection) ซึ่งจะช่วยให้ผู้เข้ารับการ อบรมเห็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นจริง มิใช่แค่รับทราบและนำไปปฏิบัติตาม ความเข้าใจของตน ดังนั้นจึงควรพิจารณาเพิ่มประสิทธิภาพของการให้ความรู้เพื่อสร้างความ เข้าใจในหลักสูตรอิงมาตรฐาน หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และการนำไปปฏิบัติ โดยคำนึงถึงรูปแบบการให้ความรู้ เนื้อหาสาระ ขอบข่ายของเนื้อหาและ ระยะเวลาในการอบรมอย่างเหมาะสมโดยเน้นคุณภาพเป็นเป้าหมาย

นอกจากการสร้างประสิทธิภาพในการให้ความรู้แล้ว ควรมีการดำเนินการสร้างรูปแบบ (Model) การติดตามผลการใช้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โดยมีการ วางแผนกลยุทธ์ และแผนการปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม รวมทั้งมีการติดตามการ ปฏิบัติงานอย่างจริงจัง เพื่อช่วยผู้สอนแก้ปัญหาที่พบในการนำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไปใช้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจน เพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล อันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) อีกทางหนึ่ง

2) กระบวนการจัดการเรียนรู้

จากผลการวิจัยพบว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ที่ใช้แนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) และแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-centered

Approach) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม แต่ผู้สอนมีปัญหาในการนำแนวทางดังกล่าวไปปฏิบัติ รวมทั้งในสภาพความเป็นจริงผู้สอนและศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความสามารถในการพัฒนาสื่อการสอน ดังนั้นนอกเหนือจากการให้ความรู้ความเข้าใจในแนวทางต่างๆ ดังกล่าว ควรมีการจัดทำสื่อมาตรฐานจากส่วนกลาง ทั้งสื่อเอกสารและเว็บไซต์ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดในแต่ละชั้นปีเพื่อให้ผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้ถ้าต้องการจัดทำสื่อการเรียนรู้จากส่วนกลางนี้พบว่าได้มีการดำเนินการในประเทศต่าง ๆ เช่น ฟินแลนด์ จีน เวียดนาม ฯลฯ และเมื่อมีสื่อการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐานแล้วก็ควรมีการอบรมผู้สอนและศึกษานิเทศก์ อย่างเข้มเพื่อให้ผู้สอนสามารถใช้สื่อการเรียนรู้ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนต่อไป

3) การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ควรเน้นให้เป็นการประเมินแบบ Performance-based Assessment คือการประเมินว่าผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษจากสิ่งที่ได้เรียนรู้หรือไม่ และการประเมินผลควรให้น้ำหนักต่อการประเมินในชั้นเรียนให้มาก โดยผลของการประเมินควรบอกได้ว่าผู้เรียนประสบความสำเร็จ ในการเรียนอย่างไร ในมาตรฐานการเรียนรู้ใด เพื่อผู้สอนและผู้เรียนได้มีข้อมูลในการนำไปพัฒนา สำหรับการประเมินผลช่วงชั้นในระดับชาติ ควรหาวิธีการประเมินให้ได้ในทุกทักษะแม้จะมีความยุ่งยากในการจัดทำและตรวจข้อสอบ เพราะหากไม่มีการปรับเปลี่ยนแนวทางการสอบข้อสอบมาตรฐานการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยจะไม่มีเปลี่ยนแปลง แม้ว่าจะมีการปรับปรุงตัวแปรอื่นๆ เพราะผู้สอนจะสอนเฉพาะมาตรฐานที่ปรากฏในข้อสอบเท่านั้น

4) การบริหารการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ทางภาษาเป็นกลุ่มวิชาทักษะที่ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนขึ้นอยู่กับการฝึกฝนที่เพียงพอและสม่ำเสมอ แต่พบว่าจำนวนเวลาเรียนที่กำหนดในโครงสร้างหลักสูตรมีปริมาณน้อย แม้ว่าในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะมีการกำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนไว้ชัดเจน เพื่อให้โรงเรียนปฏิบัติตาม แต่จำนวนชั่วโมงเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ที่กำหนดยังคงน้อยเกินไป ทำให้เวลาเรียนในการเรียนภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ดังนั้นจึงควรมีการเพิ่มชั่วโมงเรียน โดยในระดับช่วงชั้นที่ 1 ผู้เรียนควรได้เรียนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ระดับช่วงชั้นที่ 2 อย่างน้อย 3 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ระดับช่วงชั้นที่ 3 อย่างน้อย 4

ชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่วงชั้นที่ 4 อย่างน้อย 8 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นอกจากนี้รัฐควรสนับสนุนงบประมาณให้โรงเรียนสามารถจัดการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้เรียนรู้จากเจ้าของภาษา และได้ทำกิจกรรมด้านภาษาและวัฒนธรรมจากแหล่งการเรียนรู้นอกห้องเรียน

5.4.2 แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

จากผลการวิจัยพบว่า การใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ยังไม่มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งเป็นผลจากกระบวนการบริหารจัดการที่ยังไม่มีการกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และบทบาทของผู้มีส่วนร่วมที่ชัดเจน อันสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาจากการรวมศูนย์อยู่ที่ส่วนกลาง (Centralised Education) มาเป็น การกระจายอำนาจ (Decentralised Education) ที่เกิดขึ้นแบบก้าวกระโดด ภายในกรอบระยะเวลาจำกัด รวมทั้งบุคลากรผู้ปฏิบัติส่วนหนึ่งยังขาดความเชี่ยวชาญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ดังนั้น แนวทางการเพิ่มประสิทธิผลกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จะต้องครอบคลุมทั้งระดับนโยบายด้านการบริหารจัดการ และการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ (Curriculum Implementation) ซึ่งในการนี้คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โดยการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาในทุกระดับ ดังนี้

1. จัดทำ แผนยุทธศาสตร์ที่ผู้ปฏิบัติทุกภาคส่วนตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ชุมชน จนถึงสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมขององค์กรที่มุ่งพัฒนา สร้างความร่วมมือ ใฝ่รู้และร่วมกันแก้ปัญหา
2. กำหนดบทบาทและหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานและวางแผนพัฒนาบุคลากรในทุก ระดับ คือระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้จัดการโครงการ (Project Manager) ระดับชุมชน ได้แก่ ผู้นำชุมชน และระดับโรงเรียน ได้แก่ผู้บริหารและผู้สอนในโรงเรียน ไม่ใช่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และร่วมกันกำหนดเป้าหมาย และทิศทาง ของการพัฒนาหลักสูตรอย่างชัดเจน
3. กำหนดช่วงระยะเวลาอย่างเหมาะสมเพียงพอ เพื่อให้การพัฒนาเกิดคุณภาพ รวมทั้งให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีผู้รับผิดชอบในแต่ละส่วนและมีการติดตามประเมินผลการทำงานเป็นระยะ เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนแผนการปฏิบัติและแก้ไขข้อผิดพลาด / ข้อบกพร่องที่อาจเกิดขึ้น ทั้งยังเป็นการสื่อสารสร้างความเข้าใจในกระบวนการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรอย่างยั่งยืน

บทส่งท้าย: การพัฒนาบุคลากรแบบยั่งยืน

จากแนวทางการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ที่กล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และทำให้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรมีประสิทธิภาพสูงสุดคือ บุคลากรผู้ปฏิบัติประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารระดับโรงเรียนและครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้นำนโยบายสู่การปฏิบัติอันมีผลโดยตรงต่อผู้เรียน จากผลการปฏิบัติที่ผ่านมาอันอาจกล่าวได้ว่า ส่วนหนึ่งที่ทำให้การปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่บรรลุตามเจตนารมณ์ ทั้งที่ได้มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรกลุ่มนี้เป็นจำนวนมากนั้น เนื่องจากการพัฒนาบุคลากรที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อปรับปรุงคุณภาพตามความต้องการเฉพาะหน้า ขาดความเพียงพอและความต่อเนื่อง ในขณะที่การพัฒนาทางภาษาและการสอนภาษาเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลา และความต่อเนื่องเพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเองซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ในที่นี้จึงขอเสนอแนวทางการพัฒนาบุคลากรแบบยั่งยืน ดังนี้

1. การพัฒนาผู้สอนและศึกษานิเทศก์แบบมืออาชีพ

การพัฒนาผู้สอนและศึกษานิเทศก์อย่างมีคุณภาพและยั่งยืนนั้นต้องเป็นการพัฒนาแบบมืออาชีพ (Professional Development) มากกว่าการอบรมครูประจำการแบบปกติที่ดำเนินการทั่วไป (In-service Training) ฮาเกรบ และ ฟูลแลน (Hargraves & Fullan, 1992, p. xi) กล่าวว่า การพัฒนาครูควรพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีความชำนาญแบบมืออาชีพ ซึ่งหมายถึง การพัฒนาทั้งแนวคิดในการเรียนการสอน และปรัชญาในการดำเนินวิชาชีพครู ไม่ใช่แค่การอบรมวิธีการสอน เพียงว่าสอนอย่างไร แต่ต้องลงลึกถึงแนวคิดหรือหลักการที่อยู่ภายใต้การสอนนั้น เพื่อให้ผู้สอนได้นำแนวคิดไปใช้ในการพัฒนาวิธีการสอนที่เหมาะสมกับบริบทได้จริง การพัฒนาครูแบบมืออาชีพมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ขั้นตอนของการอบรมไม่เน้นที่การให้ผู้เข้ารับการอบรมจำว่ามีเทคนิคการสอนที่วิธี แต่เน้นที่การสร้างองค์ความรู้ และกระบวนการเรียนรู้ กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ เป็นการอบรมที่เน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมเรียนรู้อย่างไร มากกว่าได้ความรู้อะไร โดยเน้นให้ผู้เข้าอบรมเกิดกระบวนการวิเคราะห์ (Analysis) และการย้อนคิดไตร่ตรอง (Reflection) ในความรู้ที่ได้รับ ตลอดจนการสอนและประสบการณ์ของตน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ตระหนักรู้ สามารถนำไปปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นสำคัญในการพัฒนาแบบมืออาชีพ เริ่มจากการสร้างมาตรฐานในการอบรม คือ การให้มีผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้จัดทำชุดฝึกอบรมที่ใช้การบริหารจัดการการเรียนรู้ (Knowledge Management) เป็นแนวทาง เน้นเทคนิคที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมมีส่วนร่วมในการปฏิบัติให้มากที่สุด นอกจากนี้จะต้องมีการจัดอบรมให้วิทยากรผู้ฝึกอบรม โดยวิทยากรผู้ฝึกอบรมจะต้องผ่านการประเมินเพื่อรับรองประสิทธิภาพที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศก่อน เป็นวิทยากรผู้จัดอบรมให้ผู้สอนทั่วประเทศ ในทำนองเดียวกันควรจัดให้มีการสอบวัดผู้เข้าอบรม หลังการอบรมด้วย เช่นในการอบรมความรู้ด้านภาษา ควรมีการสอบวัดความรู้ความสามารถหลังการอบรม หากผู้เข้ารับการอบรมผู้ใดสอบไม่ผ่าน ควรมีการกำหนดเวลาว่าภายในเวลาเท่าใด จะต้องสอบให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดและถ้าสอบได้ถึงเกณฑ์แล้ว ควรได้รับเงินค่าตอบแทนหรือเพิ่มวิทยฐานะด้วย อย่างไรก็ตามการจัดให้มีการอบรมและสอบเพื่อนำมาซึ่งมาตรฐานผู้สอนนั้นเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลา และการวางแผนที่ดี ดังนั้นจึงควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาผู้สอนภาษาอังกฤษแบบมืออาชีพในระยะยาวอย่างเร่งด่วน

2. การส่งเสริมให้ผู้สอนและศึกษานิเทศก์พัฒนาตนเอง

แนวทางการพัฒนาครูอย่างยั่งยืนอีกทางหนึ่ง คือ การเปิดโอกาสทางการศึกษาให้ผู้สอนและศึกษานิเทศก์ รู้จักพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งเป็นส่วนสำคัญของวิชาชีพครู การสนับสนุนสามารถกระทำได้หลายทาง เช่น การนำระบบสารสนเทศเข้ามาจัดการการเรียนรู้ โดยจัดซื้อการอบรมชุดต่าง ๆ ใสไว้ในระบบสารสนเทศหรือแจกจ่ายไปยังสถานที่ที่ผู้สอนสามารถได้เรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา เช่น การจัดชุดอบรมทางสื่อโทรทัศน์ ออกอากาศผ่านช่องการเรียนทางไกลดังเช่นที่มีการจัดให้กับผู้เรียน และการจัดระบบที่ผู้สอนสามารถทดสอบวัดความรู้ความสามารถของตนเองได้ผ่านระบบสารสนเทศเพื่อเป็นการประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอ การนำระบบสารสนเทศมาใช้ นอกจากจะเป็นการสร้างความสะดวกภาคในหมู่ผู้สอนภาษาอังกฤษทั่วประเทศ แล้วยังเป็นการสนับสนุนให้ผู้สอนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. การให้สถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรแบบยั่งยืนนั้นต้องใช้ง่ำลังคน และงบประมาณอย่างมาก ดังนั้น จึงไม่ควรเป็นเพียงหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนกลาง หากแต่ควรเกิดขึ้นในระดับสถานศึกษาควบคู่กับส่วนกลาง ซึ่งทำให้ตรงกับความต้องการของผู้ปฏิบัติในสถานศึกษามากขึ้น ดังนั้นจึงควรมีการ

สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถพัฒนาตนตรงตามบริบทที่เกิดขึ้น ในที่นี้ขอเสนอแนวทางการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาดังนี้

- 1) สถานศึกษาควรพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรอิงมาตรฐาน และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้ความสนใจทั้งการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างความตระหนักให้ผู้ปฏิบัติเห็นความจำเป็นในการทำความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวอย่างถ่องแท้ ซึ่งเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้เกิดหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) สถานศึกษาควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการในด้านสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ (เทคนิควิธีสอน สื่อการสอน) และการวัดประเมินผลตามหลักสูตร ซึ่งเปิดโอกาสให้มีการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติจริง การที่ผู้สอนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติจริงในช่วงการอบรมจะช่วยให้ผู้สอนได้เห็นแนวทางในการปรับปรุง สร้างเสริม และพัฒนากระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยผ่านการชี้แนะจากวิทยากรผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญซึ่งจะนำไปสู่หลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนมากขึ้น
- 3) สถานศึกษาควรเน้นการจัดระบบการช่วยเหลือระหว่างผู้สอนในโรงเรียน เพื่อให้เกิดกลไกการพัฒนาบุคลากรที่เป็นรูปธรรม มีการจัดระบบพี่เลี้ยง (Mentoring) กำหนดให้ผู้สอนที่มีประสบการณ์เป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ ปรึกษา ในรูปของกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการพัฒนาตนของผู้สอน เช่น การสังเกตการสอน (Classroom Observation) และการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) อย่างเป็นระบบและเป็นกัลยาณมิตร
- 4) สถานศึกษาควรมีการจัดคลินิกให้คำปรึกษาแก่ผู้สอนที่ต้องการคำแนะนำ ช่วยเหลือ โดยโรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการจัดกลุ่มความร่วมมือด้านวิชาการ (Collaborative Study Group) ทั้งในระดับโรงเรียนและระดับกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในด้านความสำเร็จ อุปสรรค ปัญหา ในการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล ระหว่างกลุ่มผู้สอนภาษาอังกฤษด้วยกัน

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544. กรุงเทพมหานคร:
กระทรวงศึกษาธิการ กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ. (2546). รายงานการติดตามและ
ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ:
กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ:
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- จิตรา อินทจักร์. (2550). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระดับชั้นมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี.
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. อุดรธานี: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ทิพย์วรรณ กันทะสอน. (2550). การศึกษาผลการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตเทศบาลบ้านเซตวัน
จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา.แพร่: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- นิตยา สำเร็จผล. (2544). การประเมินผล: บทบาทใหม่ของสถานศึกษา. วารสารการวัดผล
การศึกษา 23(67), หน้า 33-42.
- บุญชู ชลัษเฐียร. (2551). การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพของ
ผู้เรียน. Retrieved May 31, 2008, from http://bet.obec.go.th/info_2007/story.pdf.
- พัฒนาภาษาอังกฤษให้เด็กรุ่นใหม่อย่างจริงจัง. (6 พฤศจิกายน 2550). เดลินิวส์. Retrieved April
01, 2008, from
http://www.aksorn.com/news/news_detail.php?content_id=6135&Type_id=11
- ไพโรจน์ พิทักษ์ทายหาญ. (2548). แนวทางการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา:
การประเมินและกระบวนการวิจัย. วารสารวิชาการ. 8(2), หน้า 19-23.

- มณธิรา บันตี. (2547). การศึกษาผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 โรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- มลฤดี ทองศรี. (2548). การศึกษาการนำหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2544 มาใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- รัตติยา แสงจันทร์. (2548). การศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วิฒนาพร ระจับทุกข์. (2550). ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ วารสารวิชาการ. X(Y), หน้า 6-10
- วิมลรัตน์ รัตนญาติ. (2549). การศึกษาทัศนคติและปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- สอศ.จับมือจุฬาฯ พัฒนาทักษะ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสายวิชาชีพ. (17 พฤษภาคม 2549). ข่าวสด, หน้า 24
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิคจำกัด.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2545. Retrieved December 13, 2007, from http://bet.obec.go.th/gat_sat/bet_45pdf.

- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2546*. Retrieved December 13, 2007, from http://bet.obec.go.th/gat_sat/bet_46pdf.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547*. Retrieved December 13, 2007, from http://bet.obec.go.th/gat_sat/bet_47pdf.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (n.d). *รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2549*. Retrieved December 13, 2007, from http://bet.obec.go.th/info_2006/result_bet2549AP6Nat.pdf.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). *กรอบแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- เสาวนีย์ ตรีพุทธรัตน์ และคณะ. (2549). รายงานการวิจัยเรื่องสภาพปัจจัยองค์การที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 ไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น: พุทธธรณีศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 19 (3- 4), หน้า 114-128.
- อัจฉรา วงศ์ไธธร (2535) *แนวการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- American Council on the Teaching of Foreign Languages. (1996). *Standards for foreign Language Learning: Preparing for the 21st century (Executive Summary)*. Retrieved March 25, 2002, from <http://www.actfl.org/i4a/pages/index.cfm?pageid=3324>
- Bachman, L.F. (1990). *Fundamental considerations in language testing*. Oxford: Oxford University Press.
- Bachman, L.F. and Palmer, A.S. (1996). *Language testing inPractice: Designing and developing useful language tests*. Oxford: Oxford University Press.
- Brady, L. (1992). *Curriculum development* (4th ed.). New York: Prentice Hall.

- Brown, J.D. (1995). *The elements of Language curriculum: A systematic approach to program development*. Massachusetts: Heinle & Heinle Publishers.
- Burns, A. (2003). ESL curriculum development in Australia: recent trends and debates. *Regional Language Centre Journal (RELC)*, 34(3), 261-283
- Canale, M. , & Swain, M. (1980). Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics* , 1(1), 1-47.
- Brinton, D. (2003). Content-based instruction. In D. Nunan (Ed.), *Practical English language teaching* (pp. 199-224). New York: McGraw Hill.
- Delaware. Dept. of Education. (1997). *Foreign languages curriculum framework: Content standards*. Retrieved February 7, 2004, from http://www.doe.state.de.us/Standards/Foreign_Language/toc.htm
- DuBois, N.F., Alverson, G.F. & Staley, R.K. (1979). *Educational psychology and instructional decisions*. Illinois: The Dorsey Press.
- Durongphan, M., Aksornkul, N., Sawangwong, W., & Tiancharoen, S. (1982). *The Development of English teaching in Thailand: A Rattanakosin experience*. Bangkok: Aksorn Charoentat for Tahit/ TESOL.
- Eisner, E. W. (1994). *The educational imagination: On the design and evaluation of school programs* (3rd. ed.). New York: Macmillan.
- ERIC Development Team. (1993). Standards for student performance. *ERIC Digest* (81), 1-16, from http://www.eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2/content_storage_01/0000000b/80/2a/1e/7f.pdf
- Gardner, R. C. (2001). Integrative motivation and second language acquisition. In Z. Dornyei & R. Schmidt (Eds.), *Motivation and second language acquisition* . Honolulu, HI: The University of Hawaii, Second Language Teaching and Curriculum Center, pp. 1-19.
- Gutek, G. L. (2004). *Philosophical and ideological voices in education*. Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Graddol, D. (2006). *English Next*. London: British Council.

- Hargreaves, A., & Fullan, M. (1992). *Understanding teacher development*. New York: Teachers College Press.
- Harley, B. (1986) *Age in second language acquisition*. Clevedon, Avon: Multilingual Matters.
- Kulsiri, S. (2006). *A critical analysis of the 2001 National foreign language standards-based curriculum in the Thai school system*. Dissertation: Doctor of Philosophy. University of Canberra, Australia.
- Prapaisit, L. (2003). *Changes in teaching English after the educational reform in Thailand*. Unpublished PhD thesis, Michigan State University, Michigan.
- Laws, K., & Kantawong, N. (2007). Principles for program evaluation in education. *Suratthani Rajabhat*, 1(1), 63-69.
- LeLoup, J. W., & Ponterio, R. (1997). Meeting the National Standards: Now what do I do? In A. Vogely (Ed.), *Celebrating languages: Opening all minds* (pp. 43- 50). New York:SAFLT Annual Meeting Series 14.
- Louisiana. Dept. of Education. (1997). *Louisiana foreign language content standards*. Retrieved January 25, 2003, from <http://www.doe.state.la.us/lde/uploads/2913.pdf>
- Luke, A., & van Kraayenoord, C. E. (1998). *Babies, bathwaters and benchmarks: Literacy assessment and curriculum reform*. Retrieved March 16, 2004, from <http://www.schools.ash.org.au/litweb/page400.html>
- Marsh, C. J. (2004). *Key concepts for understanding curriculum* (3rd ed.). London: Routledge Palmer.
- Nunan, D. (1999). *The learner-centred curriculum*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Prapaisit, L. (2003). *Changes in teaching English after the educational reform in Thailand*. Dissertation: Doctor of Philosophy. Michigan State University.
- Print, M. (1993). *Curriculum development and design* (2nd ed.). St. Leonards, NSW, Australia: Allen & Unwin.
- Richards, J. C. (2001). *Curriculum development in language teaching*. New York: Cambridge University Press.

- Rodgers, T. S. (1989). Syllabus design, curriculum development and polity determination. In K. Johnson (Ed.), *The second language curriculum* (pp. 24- 34). Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Savignon, S. J. (2002). *Interpreting communicative language teaching: Contexts and concerns in teacher education*. London: Yale University Press.
- Skilbeck, M. (1984). *School-based curriculum development*. London: Harper & Row.
- Sowell, E. J. (2005). *Curriculum: An integrative introduction* (3rd ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson/Merrill/Prentice Hall.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development: Theory and practice*. New York: Harcourt Brace & World.
- Tanner, D., & Tanner, L. N. (1995). *Curriculum development: Theory into practice* (3rd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Merrill.
- Teaching English to Speakers of Other Languages Inc. (n.d.). *China English as a foreign language project*. Retrieved May 7, 2004, from http://www.tesol.org/s_tesol/sec_document.asp?CID=366&DID=366
- Thongsri, M. Charumnanee, N. & Chatupote, M. (2006). The Implementation of 2001 English language curriculum in government secondary schools in Songkla. Thai TESOL Bulletin. Vol. 19 Number 1. June 2009 pp.60-94
- Vale, D., McKay, P., & Scarino, A. (1991). *Pocket ALL: A users' guide to the teaching of languages and ESL*. Carlton, VIC, Australia: Authors sponsored by Curriculum Corporation (Australia).

ภาคผนวก 1: ตารางข้อมูลแบบสอบถาม

ตาราง 1 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอนที่สอนในโรงเรียน
ขนาดต่างกัน

ข้อความ	ขนาด ร.	ถูกต้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ ถูกต้อง	รวม	χ^2
1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ทุก โรงเรียนใช้เหมือนกันทั่วประเทศ	ใหญ่	147	15	29	191	4.8
	พิเศษ	10.1%	1.0%	2.0%	13.1%	
	ใหญ่	226	30	37	293	
		15.5%	2.1%	2.5%	20.1%	
	กลาง	434	72	72	578	
	29.8%	4.9%	4.9%	39.7%		
	เล็ก	289	48	56	393	
		19.9%	3.3%	3.8%	27.0%	
2. หลักสูตรฯ เปิดโอกาสให้สถานศึกษา กำหนดจำนวนสาระการเรียนรู้ที่จะสอน ได้ตามสภาพบริบทของโรงเรียน	ใหญ่	156	15	19	190	4.34
	พิเศษ	10.7%	1.0%	1.3%	13.0%	
	ใหญ่	242	17	34	293	
		16.6%	1.2%	2.3%	20.1%	
	กลาง	481	44	53	578	
	33.0%	3.0%	3.6%	39.7%		
	เล็ก	338	28	30	396	
		23.2%	1.9%	2.1%	27.2%	
3. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็น หลักสูตรที่ เน้น มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards – based curriculum)	ใหญ่	165	20	7	192	7.26
	พิเศษ	11.4%	1.4%	0.5%	13.3%	
	ใหญ่	242	34	11	287	
		16.8%	2.4%	0.8%	19.9%	
	กลาง	469	74	28	571	
	32.5%	5.1%	1.9%	39.5%		
	เล็ก	322	62	10	394	
		22.3%	4.3%	0.7%	27.3%	
4. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษา อังกฤษ) ประกอบด้วย 4 สาระ (Strands) และ 6 มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards)	ใหญ่	90	27	69	186	11.08
	พิเศษ	6.4%	1.9%	4.9%	13.2%	
	ใหญ่	139	35	105	279	
		9.9%	2.5%	7.5%	19.8%	
	กลาง	277	75	208	560	
	19.7%	5.3%	14.8%	39.7%		
	เล็ก	212	64	108	384	
		15.0%	4.5%	7.7%	27.3%	

ตาราง 1 การเปรียบเทียบความรู้อื่นๆเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอนที่สอนในโรงเรียน
ขนาดต่างกัน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด ร.	ถูกต้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ ถูกต้อง	รวม	χ^2
5. มาตรฐานการเรียนรู้คือสิ่งที่คิดว่า ผู้เรียนต้องรู้และสามารถทำได้	ใหญ่ พิเศษ	172 12.0%	9 0.6%	6 0.4%	187 13.0%	4.65
	ใหญ่	249 17.3%	24 1.7%	15 1.0%	288 20.0%	
	กลาง	504 35.1%	46 3.2%	25 1.7%	575 40.0%	
	เล็ก	337 23.5%	35 2.4%	15 1.0%	387 26.9%	
	ใหญ่ พิเศษ	156 11.0%	8 0.6%	22 1.5%	186 13.1%	
ใหญ่	227 15.9%	30 2.1%	28 2.0%	285 20.0%		
กลาง	478 33.6%	45 3.2%	43 3.0%	566 39.7%		
เล็ก	304 21.3%	47 3.3%	36 2.5%	387 27.2%		
7. ผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องบรรลุมาตรฐาน การเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดไว้	ใหญ่ พิเศษ	155 10.6%	23 1.6%	13 0.9%	191 13.1%	5.42
	ใหญ่	236 16.2%	40 2.7%	14 1.0%	290 19.9%	
	กลาง	453 31.1%	80 5.5%	49 3.4%	582 39.9%	
	เล็ก	311 21.3%	49 3.4%	35 2.4%	395 27.1%	
	เล็ก	65 4.5%	46 3.2%	285 19.6%	396 27.3%	
8. จุดประสงค์การเรียนรู้คือสิ่งที่ครูต้อง สอน ไม่ใช่สิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้	ใหญ่ พิเศษ	22 1.5%	17 1.2%	151 10.4%	190 13.1%	11.23
	ใหญ่	31 2.1%	20 1.4%	238 16.4%	289 19.9%	
	กลาง	76 5.2%	54 3.7%	446 30.7%	576 39.7%	
	เล็ก	65 4.5%	46 3.2%	285 19.6%	396 27.3%	

ตาราง 1 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอนที่สอนในโรงเรียน
ขนาดต่างกัน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด ร.	ถูกต้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ ถูกต้อง	รวม	χ^2
9. จุดประสงค์การเรียนรู้ได้มาจากการ วิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	ใหญ่	175	10	5	190	3.74
	พิเศษ	12.2%	0.7%	0.3%	13.2%	
	ใหญ่	266	16	7	289	
		18.5%	1.1%	0.5%	20.1%	
	กลาง	526	25	15	566	
	36.6%	1.7%	1.0%	39.4%		
	เล็ก	353	24	16	393	
		24.5%	1.7%	1.1%	27.3%	
10. การจัดทำสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ไม่จำเป็นต้องเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการ เรียนรู้อื่น	ใหญ่	13	9	167	189	13.62*
	พิเศษ	0.9%	0.6%	11.4%	13.0%	
	ใหญ่	11	20	261	292	
		0.8%	1.4%	17.9%	20.0%	
	กลาง	51	29	501	581	
	3.5%	2.0%	34.3%	39.8%		
	เล็ก	41	28	328	397	
		2.8%	1.9%	22.5%	27.2%	
11. สาระภาษาเพื่อการสื่อสารมีจุดประสงค์ หลักให้ผู้เรียนจดจำศัพท์และรู้ไวยากรณ์ ของภาษา	ใหญ่	33	16	140	189	22.06*
	พิเศษ	2.3%	1.1%	9.6%	13.0%	
	ใหญ่	38	31	223	292	
		2.6%	2.1%	15.3%	20.0%	
	กลาง	98	70	414	582	
	6.7%	4.8%	28.4%	39.9%		
	เล็ก	97	52	246	395	
		6.7%	3.6%	16.9%	27.1%	
12. สาระภาษาและวัฒนธรรมมีจุดประสงค์ หลักให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวและ วัฒนธรรมของประชาคมโลก	ใหญ่	151	20	21	192	4.78
	พิเศษ	10.3%	1.4%	1.4%	13.2%	
	ใหญ่	230	28	32	290	
		15.8%	1.9%	2.2%	19.9%	
	กลาง	468	65	48	581	
	32.1%	4.5%	3.3%	39.8%		
	เล็ก	305	53	38	396	
		20.9%	3.6%	2.6%	27.1%	

ตาราง 1 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอนที่สอนในโรงเรียน
ขนาดต่างกัน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด รร.	ถูกต้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ ถูกต้อง	รวม	χ^2
13. สาระภาษาและวัฒนธรรมมีจุดประสงค์ หลักให้ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบ ความเหมือนและความต่างระหว่าง ภาษาและวัฒนธรรมไทยกับภาษาและ วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	ใหญ่	172	7	12	191	26.01*
	พิเศษ	11.8%	0.5%	0.8%	13.1%	
	ใหญ่	266	17	8	291	
	ใหญ่	18.2%	1.2%	0.5%	19.9%	
	กลาง	518	37	28	583	
	เล็ก	323	50	23	396	
		22.1%	3.4%	1.6%	27.1%	
14. สาระภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่ม สาระการเรียนรู้อื่นมีจุดประสงค์ให้ใช้ ภาษาอังกฤษในการสอนสาระอื่น ๆ	ใหญ่	72	22	97	191	22.9*
	พิเศษ	4.9%	1.5%	6.6%	13.1%	
	ใหญ่	102	42	149	293	
	ใหญ่	7.0%	2.9%	10.2%	20.1%	
	กลาง	247	96	238	581	
	เล็ก	182	73	141	396	
		12.5%	5.0%	9.7%	27.1%	
15. สาระภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชน และโลกต้องการให้ผู้เรียนนำ ประสบการณ์จากภายนอกโรงเรียนมา ใช้ในการเรียน	ใหญ่	109	20	61	190	18.94*
	พิเศษ	7.5%	1.4%	4.2%	13.1%	
	ใหญ่	165	49	75	289	
	ใหญ่	11.4%	3.4%	5.2%	19.9%	
	กลาง	379	85	116	580	
	เล็ก	251	65	78	394	
		17.3%	4.5%	5.4%	27.1%	
16. กระบวนการเรียนรู้ในสาระ ภาษาอังกฤษเน้นกลยุทธ์การเรียนรู้ที่ หลากหลาย	ใหญ่	189	2	1	192	11.45
	พิเศษ	12.9%	0.1%	0.1%	13.1%	
	ใหญ่	270	19	3	292	
	ใหญ่	18.5%	1.3%	0.2%	20.0%	
	กลาง	559	19	5	583	
	เล็ก	375	19	2	396	
		25.6%	1.3%	0.1%	27.1%	

ตาราง 1 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอนที่สอนในโรงเรียน
ขนาดต่างกัน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด ร.	ถูกต้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ ถูกต้อง	รวม	χ^2
17. แหล่งการเรียนรู้ในสาระภาษาอังกฤษ เกิดขึ้นได้ทั้งในและนอกโรงเรียน	ใหญ่	191	1	0	192	9.02
	พิเศษ	13.0%	0.1%	0.0%	13.1%	
	ใหญ่	285	7	1	293	
		19.5%	0.5%	0.1%	20.0%	
	กลาง	572	6	5	583	
	39.0%	0.4%	0.3%	39.8%		
	เล็ก	384	11	2	397	
		26.2%	0.8%	0.1%	27.1%	
18. เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาให้ ความสำคัญกับสื่อคอมพิวเตอร์มาก ที่สุด	ใหญ่	48	55	87	190	11.76
	พิเศษ	3.3%	3.8%	6.0%	13.2%	
	ใหญ่	77	74	135	286	
		5.3%	5.1%	9.4%	19.8%	
	กลาง	183	145	247	575	
	12.7%	10.0%	17.1%	39.8%		
	เล็ก	142	83	167	392	
		9.8%	5.8%	11.6%	27.2%	
19. การคิดอย่างมีวิจารณญาณหมายถึง ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์เรื่องที่ฟังหรือ อ่านจากสื่อ ประเภทต่าง ๆ ได้	ใหญ่	172	13	6	191	0.68
	พิเศษ	11.8%	0.9%	0.4%	13.1%	
	ใหญ่	260	19	10	289	
		17.9%	1.3%	0.7%	19.9%	
	กลาง	526	35	18	579	
	36.2%	2.4%	1.2%	39.8%		
	เล็ก	357	28	11	396	
		24.5%	1.9%	0.8%	27.2%	
20. การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ทางภาษา ต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นอันดับแรก	ใหญ่	181	7	3	191	10.93
	พิเศษ	12.4%	0.5%	0.2%	13.1%	
	ใหญ่	266	11	14	291	
		18.3%	0.8%	1.0%	20.0%	
	กลาง	534	24	19	577	
	36.7%	1.6%	1.3%	39.7%		
	เล็ก	377	15	4	396	
		25.9%	1.0%	0.3%	27.2%	

ตาราง 1 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอนที่สอนในโรงเรียน
ขนาดต่างกัน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด ร.	ถูกต้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ ถูกต้อง	รวม	χ^2
21. การประเมินผลการเรียนรู้เน้นการ ประเมินด้านความรู้ทางภาษาของ ผู้เรียนเป็นหลัก	ใหญ่	62	26	103	191	18.3*
	พิเศษ	4.3%	1.8%	7.1%	13.2%	
	ใหญ่	109	46	135	290	
		7.5%	3.2%	9.3%	20.0%	
	กลาง	242	96	235	573	
		16.7%	6.6%	16.2%	39.5%	
	เล็ก	187	62	149	398	
		12.9%	4.3%	10.3%	27.4%	
22. การประเมินผลตามสภาพจริงทางด้าน ภาษาเน้นการประเมินการปฏิบัติจริง (Performance) ของนักเรียน	ใหญ่	178	6	8	192	9.64
	พิเศษ	12.2%	0.4%	0.5%	13.1%	
	ใหญ่	256	18	18	292	
		17.5%	1.2%	1.2%	20.0%	
	กลาง	511	35	33	579	
		35.0%	2.4%	2.3%	39.6%	
	เล็ก	335	34	29	398	
		22.9%	2.3%	2.0%	27.2%	
23. การประเมินผลในชั้นเรียนเป็นการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางภาษาเพื่อดู ความก้าวหน้าของผู้เรียนเพียงประการ เดียว	ใหญ่	35	27	130	192	11.1
	พิเศษ	2.4%	1.9%	8.9%	13.2%	
	ใหญ่	46	41	205	292	
		3.2%	2.8%	14.1%	20.0%	
	กลาง	105	95	377	577	
		7.2%	6.5%	25.9%	39.6%	
	เล็ก	96	62	239	397	
		6.6%	4.3%	16.4%	27.2%	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้สอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่สอน

ข้อความ	ขนาด รร.	ทำ	ไม่ทำ	รวม	χ^2
1. วิเคราะห์จุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ.2544 ก่อนการสอน	ใหญ่พิเศษ	184 12.8%	2 0.1%	186 12.9%	7.49*
	ใหญ่	277 19.2%	13 0.9%	290 20.1%	
	กลาง	556 38.5%	18 1.2%	574 39.8%	
	เล็ก	372 25.8%	21 1.5%	393 27.2%	
2. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ก่อนการเขียน แผนการจัดการเรียนรู้	ใหญ่พิเศษ	186 12.9%	1 0.1%	187 12.9%	8.87*
	ใหญ่	282 19.5%	8 0.6%	290 20.1%	
	กลาง	560 38.8%	15 1.0%	575 39.8%	
	เล็ก	374 25.9%	19 1.3%	393 27.2%	
3. วิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการ เรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	ใหญ่พิเศษ	183 12.8%	2 0.1%	185 12.9%	8.56*
	ใหญ่	275 19.2%	12 0.8%	287 20.0%	
	กลาง	533 37.2%	35 2.4%	568 39.6%	
	เล็ก	370 25.8%	23 1.6%	393 27.4%	
4. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้รายปี / รายภาค	ใหญ่พิเศษ	185 12.8%	2 0.1%	187 13.0%	2.45
	ใหญ่	283 19.6%	6 0.4%	289 20.0%	
	กลาง	557 38.6%	16 1.1%	573 39.7%	
	เล็ก	383 26.5%	12 0.8%	395 27.4%	

ตาราง 2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้สอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่สอน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด รร.	ทำ	ไม่ทำ	รวม	χ^2
5. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค ไว้ล่วงหน้า	ใหญ่พิเศษ	179 12.4%	7 0.5%	186 12.9%	1.77
	ใหญ่	280 19.4%	10 0.7%	290 20.1%	
	กลาง	549 38.1%	23 1.6%	572 39.7%	
	เล็ก	373 25.9%	21 1.5%	394 27.3%	
6. ใช้คำอธิบายรายวิชาซึ่งมีผู้อื่นทำไว้แล้ว	ใหญ่พิเศษ	98 6.9%	84 5.9%	182 12.9%	17.9*
	ใหญ่	169 12.0%	115 8.1%	284 20.1%	
	กลาง	374 26.5%	185 13.1%	559 39.6%	
	เล็ก	270 19.1%	118 8.4%	388 27.5%	
7. จัดหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับครูในกลุ่มสาระเดียวกัน	ใหญ่พิเศษ	174 12.1%	12 0.8%	186 12.9%	40.79*
	ใหญ่	254 17.6%	35 2.4%	289 20.0%	
	กลาง	469 32.5%	105 7.3%	574 39.8%	
	เล็ก	292 20.2%	102 7.1%	394 27.3%	
8. จัดหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับครูในกลุ่มสาระอื่น	ใหญ่พิเศษ	68 4.7%	118 8.2%	186 12.9%	10.69*
	ใหญ่	129 8.9%	159 11.0%	288 20.0%	
	กลาง	248 17.2%	327 22.7%	575 39.9%	
	เล็ก	198 13.7%	195 13.5%	393 27.3%	

ตาราง 2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้สอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่สอน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด รร.	ทำ	ไม่ทำ	รวม	χ^2
9 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวแผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูป	ใหญ่พิเศษ	74 5.2%	109 7.7%	183 12.9%	26.52*
	ใหญ่	126 8.9%	160 11.2%	286 20.1%	
	กลาง	316 22.2%	246 17.3%	562 39.5%	
	เล็ก	227 16.0%	165 11.6%	392 27.5%	
10. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคำแนะนำของคู่มือครูของหนังสือแบบเรียน	ใหญ่พิเศษ	114 8.0%	69 4.8%	183 12.8%	34.54*
	ใหญ่	178 12.5%	107 7.5%	285 19.9%	
	กลาง	415 29.0%	152 10.6%	567 39.7%	
	เล็ก	316 22.1%	78 5.5%	394 27.6%	
11. เตรียมการสอนโดยไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้	ใหญ่พิเศษ	18 1.3%	167 11.6%	185 12.9%	23.07*
	ใหญ่	35 2.4%	252 17.5%	287 20.0%	
	กลาง	116 8.1%	458 31.9%	574 39.9%	
	เล็ก	89 6.2%	302 21.0%	391 27.2%	
12. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้	ใหญ่พิเศษ	179 12.4%	6 0.4%	185 12.8%	2.60
	ใหญ่	279 19.3%	11 0.8%	290 20.1%	
	กลาง	540 37.4%	32 2.2%	572 39.7%	
	เล็ก	374 25.9%	21 1.5%	395 27.4%	

ตาราง 2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้สอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่สอน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด รร.	ทำ	ไม่ทำ	รวม	χ^2
13. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรม ของเจ้าของภาษา	ใหญ่พิเศษ	182 12.6%	5 0.3%	187 13.0%	7.65*
	ใหญ่	278 19.3%	10 0.7%	288 20.0%	
	กลาง	550 38.2%	23 1.6%	573 39.8%	
	เล็ก	365 25.3%	27 1.9%	392 27.2%	
14. แจ้งให้นักเรียนทราบว่าจะประเมินผลการ เรียนรู้ระหว่างเรียน	ใหญ่พิเศษ	185 12.8%	0 0.0%	185 12.8%	8.79*
	ใหญ่	280 19.4%	10 0.7%	290 20.1%	
	กลาง	568 39.3%	8 0.6%	576 39.9%	
	เล็ก	384 26.6%	10 0.7%	394 27.3%	
15. ปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้ในเรื่องที่ นักเรียนทำคะแนนได้น้อย	ใหญ่พิเศษ	183 12.7%	4 0.3%	187 13.0%	3.93
	ใหญ่	279 19.3%	9 0.6%	288 20.0%	
	กลาง	546 37.8%	27 1.9%	573 39.7%	
	เล็ก	375 26.0%	20 1.4%	395 27.4%	
16. วัดและประเมินผลผู้เรียนได้ครบถ้วนตามที่ กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark)	ใหญ่พิเศษ	175 12.2%	11 0.8%	186 13.0%	7.44*
	ใหญ่	267 18.6%	18 1.3%	285 19.9%	
	กลาง	515 35.9%	56 3.9%	571 39.8%	
	เล็ก	349 24.3%	44 3.1%	393 27.4%	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความรู้ความสามารถและความต้องการพัฒนาตนเองของผู้สอนที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ข้อความ	ขนาด รร.	เพียงพอ	ไม่ เพียงพอ	รวม	χ^2	ต้องการ มาก	ต้องการ ปาน กลาง	ต้องการ น้อย	\bar{x}	χ^2
1. ด้านคำศัพท์	ใหญ่	107	82	189	21.9*	69	98	8	175	11.51
	พิเศษ	7.4%	5.7%	13.1%		5.3%	7.5%	0.6%	13.5%	
	ใหญ่	176	113	289		119	116	16	251	
	กลาง	12.2%	7.9%	20.1%		9.1%	8.9%	1.2%	19.3%	
	เล็ก	290	277	567		273	217	26	516	
	กลาง	20.2%	19.2%	39.4%	21.0%	16.7%	2.0%	39.7%		
	เล็ก	172	222	394	174	164	21	359		
	เล็ก	12.0%	15.4%	27.4%	13.4%	12.6%	1.6%	27.6%		
2. ด้านการออกเสียง	ใหญ่	89	100	189	35.36*	106	58	10	174	22.9*
	พิเศษ	6.2%	7.0%	13.1%		8.0%	4.4%	0.8%	13.1%	
	ใหญ่	148	141	289		133	115	13	261	
	กลาง	10.3%	9.8%	20.1%		10.0%	8.6%	1.0%	19.6%	
	เล็ก	208	360	568		358	147	25	530	
	กลาง	14.5%	25.0%	39.5%	26.9%	11.1%	1.9%	39.8%		
	เล็ก	121	271	392	233	117	15	365		
	เล็ก	8.4%	18.8%	27.3%	17.5%	8.8%	1.1%	27.4%		
3. ด้านหน้าที่ของภาษา (functions)	ใหญ่	116	73	189	59.4*	70	86	15	171	9.96
	พิเศษ	8.0%	5.1%	13.1%		5.4%	6.6%	1.2%	13.2%	
	ใหญ่	186	103	289		104	123	22	249	
	กลาง	12.9%	7.1%	20.1%		8.0%	9.5%	1.7%	19.2%	
	เล็ก	282	288	570		261	222	35	518	
	กลาง	19.6%	20.0%	39.6%	20.1%	17.1%	2.7%	40.0%		
	เล็ก	146	247	393	182	153	23	358		
	เล็ก	10.1%	17.1%	27.3%	14.0%	11.8%	1.8%	27.6%		
4. ด้านกฎเกณฑ์ทางภาษา	ใหญ่	120	69	189	59.04*	59	92	18	169	22.81*
	พิเศษ	8.3%	4.8%	13.1%		4.6%	7.1%	1.4%	13.1%	
	ใหญ่	182	106	288		104	122	25	251	
	กลาง	12.6%	7.4%	20.0%		8.0%	9.4%	1.9%	19.4%	
	เล็ก	275	296	571		272	210	35	517	
	กลาง	19.1%	20.6%	39.7%	21.0%	16.2%	2.7%	40.0%		
	เล็ก	147	245	392	183	143	30	356		
	เล็ก	10.2%	17.0%	27.2%	14.2%	11.1%	2.3%	27.5%		

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความรู้ความสามารถและความต้องการพัฒนาตนเองของผู้สอนที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด ร.	เพียงพอ	ไม่ เพียงพอ	รวม	χ^2	ต้องการ มาก	ต้องการ ปาน กลาง	ต้องการ น้อย	\bar{x}	χ^2
5. ด้านการพูด	ใหญ่	74	115	189	19.36*	112	57	6	175	9.19
	พิเศษ	5.1%	8.0%	13.1%		8.3%	4.2%	0.4%	13.0%	
	ใหญ่	112	174	286		170	87	13	270	
		7.8%	12.1%	19.9%		12.6%	6.5%	1.0%	20.1%	
	กลาง	175	395	570		378	140	13	531	
	12.2%	27.5%	39.6%	28.1%	10.4%	1.0%	39.5%			
	เล็ก	100	293	393	254	106	9	369		
		7.0%	20.4%	27.3%	18.9%	7.9%	0.7%	27.4%		
6. ด้านการฟัง	ใหญ่	65	124	189	7.01	120	51	6	177	4.64
	พิเศษ	4.5%	8.7%	13.2%		8.9%	3.8%	0.4%	13.1%	
	ใหญ่	99	187	286		177	79	10	266	
		6.9%	13.0%	20.0%		13.1%	5.9%	0.7%	19.7%	
	กลาง	177	388	565		381	140	11	532	
	12.4%	27.1%	39.4%	28.3%	10.4%	0.8%	39.5%			
	เล็ก	103	290	393	249	113	11	373		
		7.2%	20.2%	27.4%	18.5%	8.4%	0.8%	27.7%		
7. ด้านการอ่าน	ใหญ่	108	80	188	33.69*	87	75	11	173	2.64
	พิเศษ	7.5%	5.6%	13.1%		6.7%	5.7%	0.8%	13.2%	
	ใหญ่	171	117	288		127	103	17	247	
		11.9%	8.1%	20.0%		9.7%	7.9%	1.3%	18.9%	
	กลาง	303	267	570		286	210	25	521	
	21.0%	18.5%	39.6%	21.9%	16.1%	1.9%	39.9%			
	เล็ก	155	239	394	198	147	20	365		
		10.8%	16.6%	27.4%	15.2%	11.3%	1.5%	27.9%		
8. ด้านการเขียน	ใหญ่	77	109	186	19.76*	104	58	9	171	4.64
	พิเศษ	5.4%	7.6%	13.0%		7.8%	4.4%	0.7%	12.9%	
	ใหญ่	139	149	288		143	96	19	258	
		9.7%	10.4%	20.1%		10.8%	7.2%	1.4%	19.5%	
	กลาง	221	348	569		332	171	28	531	
	15.4%	24.3%	39.7%	25.0%	12.9%	2.1%	40.0%			
	เล็ก	124	268	392	223	125	18	366		
		8.6%	18.7%	27.3%	16.8%	9.4%	1.4%	27.6%		

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความรู้ความสามารถและความต้องการพัฒนาตนของผู้สอนที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด รร.	เพียงพอ	ไม่ เพียงพอ	รวม	χ^2	ต้องการ มาก	ต้องการ ปาน กลาง	ต้องการ น้อย	\bar{x}	χ^2
9. ด้านแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	ใหญ่พิเศษ	83	103	186	25.21*	107	56	8	171	6.25
		5.8%	7.2%	13.1%		8.1%	4.2%	0.6%	12.9%	
	ใหญ่	122	161	283		153	89	15	257	
		8.6%	11.3%	19.9%		11.5%	6.7%	1.1%	19.4%	
	กลาง	201	365	566		354	154	20	528	
	14.1%	25.6%	39.7%	26.7%	11.6%	1.5%	39.8%			
	เล็ก	106	283	389	243	116	12	371		
		7.4%	19.9%	27.3%	18.3%	8.7%	0.9%	28.0%		
10. ด้านการผลิตสื่อการสอน	ใหญ่พิเศษ	64	123	187	13.00*	127	47	6	180	4.57
		4.5%	8.6%	13.1%		9.2%	3.4%	0.4%	13.1%	
	ใหญ่	77	208	285		183	70	15	268	
		5.4%	14.5%	19.9%		13.3%	5.1%	1.1%	19.4%	
	กลาง	146	421	567		384	134	28	546	
	10.2%	29.4%	39.7%	27.9%	9.7%	2.0%	39.6%			
	เล็ก	80	311	391	254	114	16	384		
		5.6%	21.7%	27.3%	18.4%	8.3%	1.2%	27.9%		
11. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอนภาษา	ใหญ่พิเศษ	44	142	186	2.63	125	51	5	181	8.32
		3.1%	9.9%	13.0%		9.0%	3.7%	0.4%	13.1%	
	ใหญ่	71	216	287		181	76	15	272	
		5.0%	15.1%	20.1%		13.1%	5.5%	1.1%	19.7%	
	กลาง	133	434	567		379	147	21	547	
	9.3%	30.3%	39.6%	27.4%	10.6%	1.5%	39.6%			
	เล็ก	78	313	391	238	130	15	383		
		5.5%	21.9%	27.3%	17.2%	9.4%	1.1%	27.7%		
12. ด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	ใหญ่พิเศษ	87	101	188	20.44*	83	73	19	175	7.79
		6.1%	7.1%	13.2%		6.2%	5.5%	1.4%	13.1%	
	ใหญ่	127	158	285		117	117	22	256	
		8.9%	11.1%	20.0%		8.7%	8.7%	1.6%	19.1%	
	กลาง	206	357	563		278	218	43	539	
	14.4%	25.0%	39.5%	20.8%	16.3%	3.2%	40.3%			
	เล็ก	119	271	390	179	169	21	369		
		8.3%	19.0%	27.3%	13.4%	12.6%	1.6%	27.6%		

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความรู้ความสามารถและความต้องการพัฒนาตน ของผู้สอนที่สอน
ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด รร.	เพียงพอ	ไม่ เพียงพอ	รวม	χ^2	ต้องการ มาก	ต้องการ ปาน กลาง	ต้องการ น้อย	\bar{x}	χ^2
13. ด้านวิธีการ สอนที่เน้น ผู้เรียนเป็น สำคัญ	ใหญ่	106	82	188	12.69*	90	65	18	173	5.04
	พิเศษ	7.4%	5.7%	13.1%		6.8%	4.9%	1.4%	13.1%	
	ใหญ่	165	123	288		120	107	23	250	
		11.5%	8.6%	20.1%		9.1%	8.1%	1.7%	19.0%	
	กลาง	270	295	565		290	200	38	528	
	18.9%	20.6%	39.5%	22.0%	15.2%	2.9%	40.1%			
	เล็ก	179	210	389	195	144	27	366		
		12.5%	14.7%	27.2%	14.8%	10.9%	2.1%	27.8%		
14. ด้านการสอน ให้ผู้เรียนมี ความคิด อย่างมี วิจารณญาณ	ใหญ่	63	124	187	11.96*	115	52	12	179	7.92
	พิเศษ	4.4%	8.7%	13.1%		8.5%	3.8%	0.9%	13.2%	
	ใหญ่	118	169	287		161	77	21	259	
		8.2%	11.8%	20.0%		11.9%	5.7%	1.6%	19.1%	
	กลาง	177	391	568		350	168	22	540	
	12.4%	27.3%	39.7%	25.9%	12.4%	1.6%	39.9%			
	เล็ก	114	276	390	242	118	15	375		
		8.0%	19.3%	27.2%	17.9%	8.7%	1.1%	27.7%		
15. ด้านกลยุทธ์ ในการเรียน	ใหญ่	69	118	187	14.23*	117	51	12	180	5.72
	พิเศษ	4.8%	8.3%	13.1%		8.7%	3.8%	0.9%	13.3%	
	ใหญ่	116	170	286		156	88	17	261	
		8.1%	11.9%	20.1%		11.5%	6.5%	1.3%	19.3%	
	กลาง	163	399	562		351	162	25	538	
	11.4%	28.0%	39.5%	26.0%	12.0%	1.9%	39.8%			
	เล็ก	117	272	389	232	125	15	372		
		8.2%	19.1%	27.3%	17.2%	9.3%	1.1%	27.5%		
16. ด้านการสอน ภาษาในยุค เทคโนโลยี สารสนเทศ	ใหญ่	46	140	186	1.44	128	47	7	182	3.57
	พิเศษ	3.2%	9.8%	13.0%		9.3%	3.4%	0.5%	13.2%	
	ใหญ่	76	210	286		180	80	12	272	
		5.3%	14.7%	20.0%		13.1%	5.8%	0.9%	19.8%	
	กลาง	135	433	568		366	152	25	543	
	9.4%	30.2%	39.7%	26.6%	11.1%	1.8%	39.5%			
	เล็ก	89	303	392	238	122	17	377		
		6.2%	21.2%	27.4%	17.3%	8.9%	1.2%	27.4%		

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความรู้ความสามารถและความต้องการพัฒนาตนของผู้สอนที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด ร.	เพียงพอ	ไม่ เพียงพอ	รวม	χ^2	ต้องการ มาก	ต้องการ ปาน กลาง	ต้องการ น้อย	\bar{x}	χ^2
17. ด้านการสอน ภาษาเพื่อ การสนับสนุน ความเป็น ประชาธิปไตย	ใหญ่	85	102	187	11.19*	80	75	25	180	6.42
	พิเศษ	6.0%	7.1%	13.1%		5.9%	5.6%	1.9%	13.4%	
	ใหญ่	144	143	287		117	97	39	253	
	กลาง	226	339	565		267	219	58	544	
	เล็ก	151	238	389	178	156	37	371		
		10.6%	16.7%	27.2%		13.2%	11.6%	2.7%	27.5%	
18. ด้านการสอน ภาษาเพื่อ เผยแพร่ วัฒนธรรม ไทย	ใหญ่	74	113	187	4.26	87	75	19	181	5.36
	พิเศษ	5.2%	7.9%	13.1%		6.4%	5.5%	1.4%	13.3%	
	ใหญ่	122	165	287		133	100	28	261	
	กลาง	214	351	565		299	195	49	543	
	เล็ก	136	254	390	202	144	27	373		
		9.5%	17.8%	27.3%		14.9%	10.6%	2.0%	27.5%	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระ
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่สอน

ข้อความ	ขนาด ร.	ความคิดเห็น					N	\bar{x}	SD	F
		4	3	2	1	0				
1. หลักสูตรกลุ่ม สาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถสร้าง ผู้เรียนให้ เก่ง ดี มีสุข	ใหญ่	87	86	13	4	1	191	3.32	0.74	0.35
	พิเศษ	5.9%	5.9%	0.9%	0.3%	0.1%	13.0%			
	ใหญ่	134	125	23	4	6	292			
	พิเศษ	9.2%	8.5%	1.6%	0.3%	0.4%	19.9%			
2. หลักสูตรกลุ่ม สาระการเรียนรู้ ภาษา ต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ ผู้เรียนมีทักษะ กระบวนการและ ทักษะในการ ดำเนินชีวิต	ใหญ่	88	88	13	2	0	191	3.37	0.65	2.37
	พิเศษ	6.0%	6.0%	0.9%	0.1%	0.0%	13.1%			
	ใหญ่	125	134	24	5	3	291			
	พิเศษ	8.6%	9.2%	1.6%	0.3%	0.2%	19.9%			
3. หลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ ผู้เรียนมีทักษะใน ทศวรรษที่ 21	ใหญ่	64	91	32	2	2	191	3.11	0.79	1.26
	พิเศษ	4.4%	6.2%	2.2%	0.1%	0.1%	13.1%			
	ใหญ่	99	126	56	6	4	291			
	พิเศษ	6.8%	8.6%	3.8%	0.4%	0.3%	19.9%			
4. หลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ ผู้เรียนมีทักษะใน ทศวรรษที่ 21	ใหญ่	160	295	103	13	9	580	3.00	0.82	1.26
	พิเศษ	11.0%	20.2%	7.1%	0.9%	0.6%	39.8%			
	ใหญ่	127	197	59	10	4	397			
	พิเศษ	8.7%	13.5%	4.0%	0.7%	0.3%	27.2%			

ตาราง 4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระ
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่สอน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด รร.	ความคิดเห็น					N	\bar{x}	SD	F		
		4	3	2	1	0						
4. หลักสูตรกลุ่ม สาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ ผู้เรียนมีทักษะใน การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	ใหญ่	85	83	21	0	2	191	2.99	0.87	0.13		
	พิเศษ	5.8%	5.7%	1.4%	0.0%	0.1%	13.1%					
	ใหญ่	140	110	32	7	3	292				3.30	0.74
	กลาง	256	251	67	6	2	582				3.29	0.83
		17.5%	17.2%	4.6%	0.4%	0.1%	39.8%					
	เล็ก	163	187	41	6	1	398	3.29	0.73			
		11.1%	12.8%	2.8%	0.4%	0.1%	27.2%					
5. หลักสูตรกลุ่ม สาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไม่เอื้อต่อการทำ หลักสูตรสถาน ศึกษา (School- based Curriculum)	ใหญ่	17	35	57	74	8	191	3.26	0.72	5.19*		
	พิเศษ	1.2%	2.4%	3.9%	5.1%	0.5%	13.1%					
	ใหญ่	26	52	91	104	18	291				2.10	1.04
	กลาง	56	119	188	190	30	583				2.12	1.06
		3.8%	8.1%	12.9%	13.0%	2.1%	39.9%			1<4		
	เล็ก	41	113	127	100	16	397	2.03	1.05			
		2.8%	7.7%	8.7%	6.8%	1.1%	27.2%					
6. สาระ (Strand) ทั้ง 4 ที่กำหนด ในกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาต่าง ประเทศเพียงพอที่ จะทำให้ผู้เรียน สามารถใช้ภาษา อังกฤษได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	ใหญ่	80	79	26	3	2	190	1.84	1.04	1.82		
	พิเศษ	5.5%	5.4%	1.8%	0.2%	0.1%	13.0%					
	ใหญ่	115	120	40	8	9	292				3.22	0.81
	กลาง	194	275	76	21	14	580				3.10	0.95
		13.3%	18.8%	5.2%	1.4%	1.0%	39.8%					
	เล็ก	133	181	59	20	4	397	3.05	0.90			
		9.1%	12.4%	4.0%	1.4%	0.3%	27.2%					

ตาราง 4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระ
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่สอน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด ร.ร.	ความคิดเห็น					N	\bar{x}	SD	F
		4	3	2	1	0				
7. จำนวนมาตรฐาน การเรียนรู้ (Standards) ใน แต่ละสาระ (Strand) มีความ เหมาะสม	ใหญ่	74	93	18	3	2	190	3.05	0.88	2.40
	พิเศษ	5.1%	6.4%	1.2%	0.2%	0.1%	13.1%			
	ใหญ่	110	137	27	9	8	291	3.23	0.76	
	กลาง	189	278	79	15	18	579	3.14	0.90	
	เล็ก	130	195	53	11	6	395	3.04	0.91	
		8.9%	13.4%	3.6%	0.8%	0.4%	27.1%			
8. มาตรฐานการ เรียนรู้ (Standards) ที่ กำหนดสามารถ ทำให้ผู้เรียนใช้ ภาษาอังกฤษได้	ใหญ่	70	95	22	3	0	190	3.09	0.83	2.99*
	พิเศษ	4.8%	6.5%	1.5%	0.2%	0.0%	13.1%			
	ใหญ่	99	142	30	9	9	289	3.22	0.70	
	กลาง	178	284	72	27	15	576	3.08	0.92	
	เล็ก	132	199	48	14	4	397	3.01	0.92	1<3
		9.1%	13.7%	3.3%	1.0%	0.3%	27.3%			
9. มาตรฐานการ เรียนรู้ (Standards) ที่ กำหนดส่งเสริม ให้เกิด กระบวนการ เรียนรู้ด้วยตนเอง	ใหญ่	46	102	35	6	1	190	3.11	0.82	0.99
	พิเศษ	3.2%	7.0%	2.4%	0.4%	0.1%	13.0%			
	ใหญ่	87	141	41	13	8	290	2.97	0.77	
	กลาง	152	274	115	23	15	579	2.98	0.93	
	เล็ก	115	193	71	11	8	398	2.90	0.91	
		7.9%	13.2%	4.9%	0.8%	0.5%	27.3%			

ตาราง 4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระ
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่สอน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด รร.	ความคิดเห็น					N	\bar{x}	SD	F
		4	3	2	1	0				
10. มาตรฐานการ เรียนรู้ (Standards) ที่ กำหนดช่วยให้ ผู้เรียนมีความคิด สร้างสรรค์	ใหญ่	48	113	28	2	0.0%	191	3.08	1.06	
	พิเศษ	3.3%	7.7%	1.9%	0.1%	0.0%	13.1%	0.65		
	ใหญ่	95	139	41	10	6	291	3.05		0.88
	กลาง	154	320	88	12	8	582	3.03		0.78
	เล็ก	126	211	44	8	6	395	3.12	0.79	
		8.6%	14.5%	3.0%	0.5%	0.4%	27.1%			
11. มาตรฐานการ เรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) สอดคล้องกับ มาตรฐานการ เรียนรู้ (Standards)	ใหญ่	72	102	13	1	2	190	3.26	0.85	
	พิเศษ	5.0%	7.0%	0.9%	0.1%	0.1%	13.1%	0.70		
	ใหญ่	135	130	19	4	3	291	3.34		0.75
	กลาง	217	308	41	4	6	576	3.26		0.70
	เล็ก	160	204	25	5	3	397	3.29	0.70	
		11.0%	14.0%	1.7%	0.3%	0.2%	27.3%			
12. มาตรฐานการ เรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ให้ เป้าหมายการ เรียนรู้ที่ชัดเจน	ใหญ่	71	83	31	4	1	190	3.15	0.54	
	พิเศษ	4.9%	5.7%	2.1%	0.3%	0.1%	13.1%	0.80		
	ใหญ่	105	141	31	9	4	290	3.15		0.83
	กลาง	192	297	67	11	6	573	3.14		0.77
	เล็ก	124	220	39	9	3	395	3.14	0.74	
		8.6%	15.2%	2.7%	0.6%	0.2%	27.3%			
13. มาตรฐานการ เรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) สามารถนำไปใช้ เชื่อมโยงกับกลุ่ม สาระอื่นได้ง่าย	ใหญ่	55	93	38	4	1	191	3.03	0.60	
	พิเศษ	3.8%	6.4%	2.6%	0.3%	0.1%	13.1%	0.78		
	ใหญ่	94	153	33	8	4	292	3.11		0.81
	กลาง	186	304	70	7	11	578	3.11		0.80
	เล็ก	130	198	52	12	4	396	3.10	0.81	
		8.9%	13.6%	3.6%	0.8%	0.3%	27.2%			

ตาราง 4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระ
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่สอน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด ร.ร.	ความคิดเห็น					N	\bar{x}	SD	F
		4	3	2	1	0				
14. มาตรฐานการ เรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ที่ กำหนดในแต่ละ ช่วงชั้นไม่ ยืดหยุ่น ทำให้ ผู้สอนขาดอิสระ ในการจัดการ เรียนรู้	ใหญ่ พิเศษ	19 1.3%	53 3.6%	62 4.2%	50 3.4%	7 0.5%	191 13.1%	1.85	1.03	1.22
	ใหญ่	34 2.3%	71 4.9%	87 6.0%	87 6.0%	13 0.9%	292 20.0%	1.91	1.08	
	กลาง	67 4.6%	159 10.9%	178 12.2%	153 10.5%	24 1.6%	581 39.7%	1.84	1.06	
	เล็ก	47 3.2%	121 8.3%	127 8.7%	87 6.0%	16 1.1%	398 27.2%	1.75	1.04	
15. มาตรฐานการ เรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ที่ กำหนดในแต่ละ ช่วงชั้นสูงเกิน ระดับความสามารถ ของผู้เรียน	ใหญ่ พิเศษ	30 2.1%	60 4.1%	64 4.4%	32 2.2%	5 0.3%	191 13.1%	1.59	1.02	3.77*
	ใหญ่	54 3.7%	110 7.5%	71 4.9%	48 3.3%	9 0.6%	292 20.0%	1.47	1.06	
	กลาง	124 8.5%	221 15.1%	142 9.7%	73 5.0%	21 1.4%	581 39.7%	1.39	1.06	
	เล็ก	83 5.7%	179 12.2%	80 5.5%	44 3.0%	12 0.8%	398 27.2%	1.30	1.01	
16. มาตรฐานการ เรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ยากต่อการนำไป ปฏิบัติในบริบท ของ โรงเรียน	ใหญ่ พิเศษ	23 1.6%	60 4.1%	79 5.4%	25 1.7%	4 0.3%	191 13.0%	1.61	0.93	4.62*
	ใหญ่	39 2.7%	115 7.9%	75 5.1%	56 3.8%	7 0.5%	292 19.9%	1.57	1.02	
	กลาง	104 7.1%	224 15.3%	165 11.3%	71 4.8%	18 1.2%	582 39.8%	1.44	1.01	
	เล็ก	66 4.5%	175 12.0%	111 7.6%	44 3.0%	3 0.2%	399 27.3%	1.35	0.90	

ตาราง 4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระ
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่สอน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด ร.	ความคิดเห็น					N	\bar{x}	SD	F
		4	3	2	1	0				
17. กระบวนการ จัดการเรียนรู้ แบบเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ สามารถทำได้ใน สาระ ภาษาอังกฤษ	ใหญ่	96	69	19	5	1	190	3.33	0.80	1.64
	พิเศษ	6.6%	4.7%	1.3%	0.3%	0.1%	13.0%			
	ใหญ่	132	110	21	27	2	292			
		9.0%	7.5%	1.4%	1.8%	0.1%	19.9%			
	กลาง	275	219	63	18	8	583	3.26	0.87	
		18.8%	15.0%	4.3%	1.2%	0.5%	39.8%			
	เล็ก	170	163	47	15	4	399	3.20	0.86	
		11.6%	11.1%	3.2%	1.0%	0.3%	27.3%			
18. กระบวนการ จัดการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ อย่างมี วิจารณญาณไม่ สามารถทำได้ใน การสอนสาระ ภาษาอังกฤษ	ใหญ่	9	34	48	87	12	190	2.31	0.99	3.04
	พิเศษ	0.6%	2.3%	3.3%	6.0%	0.8%	13.0%			
	ใหญ่	22	46	73	131	18	290			
		1.5%	3.2%	5.0%	9.0%	1.2%	19.9%			
	กลาง	37	103	170	237	33	580	2.21	1.01	
		2.5%	7.1%	11.7%	16.2%	2.3%	39.8%			
	เล็ก	29	93	107	157	13	399	2.08	1.02	
		2.0%	6.4%	7.3%	10.8%	0.9%	27.3%			
19. โรงเรียนให้การ สนับสนุนการ จัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาต่าง ประเทศ (ภาษา อังกฤษ) น้อย กว่ากลุ่มสาระ อื่นๆ	ใหญ่	15	34	54	72	15	190	1.80	1.07	3.62
	พิเศษ	1.0%	2.3%	3.7%	4.9%	1.0%	13.0%			
	ใหญ่	35	46	62	128	18	289			
		2.4%	3.2%	4.3%	8.8%	1.2%	19.8%			
	กลาง	70	113	173	188	36	580	1.98	1.11	
		4.8%	7.8%	11.9%	12.9%	2.5%	39.8%			
	เล็ก	45	103	89	151	10	398	2.05	1.09	
		3.1%	7.1%	6.1%	10.4%	0.7%	27.3%			

ตาราง 4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระ
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่สอน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด รร.	ความคิดเห็น					N	\bar{x}	SD	F		
		4	3	2	1	0						
20. ควรกำหนด จำนวนขั้นต่ำ ของคาบเรียนใน สาระการเรียนรู้ พื้นฐาน ภาษาอังกฤษ	ใหญ่	73	72	28	15	2	190	3.04	0.97	0.20		
	พิเศษ	5.0%	5.0%	1.9%	1.0%	0.1%	13.1%					
	ใหญ่	103	109	43	27	4	286				2.97	1.00
	กลาง	228	204	86	51	10	579				3.01	1.02
	เล็ก	137	161	66	29	2	395	3.01	0.92			
		9.4%	11.1%	4.6%	2.0%	0.1%	27.2%					
21. มาตรฐานการ เรียนรู้ช่วงชั้นที่ กำหนดในแต่ละ ช่วงชั้น สามารถ นำไปใช้เป็น แนวทางในการ วัดประเมินผล นักเรียน	ใหญ่	70	101	19	1	0	191	3.25	0.65	0.51		
	พิเศษ	4.8%	6.9%	1.3%	0.1%	0.0%	13.0%					
	ใหญ่	116	139	29	6	1	291				3.24	0.74
	กลาง	221	301	50	6	5	583				3.24	0.72
	เล็ก	135	214	44	6	0	399	3.19	0.68			
		9.2%	14.6%	3.0%	0.4%	0.0%	27.3%					
22. วัดและ ประเมินผล ผู้เรียนได้ ครบถ้วนตามที่ กำหนดไว้ใน มาตรฐานการ เรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark)	ใหญ่	56	93	30	8	4	191	2.98	0.90	0.24		
	พิเศษ	3.8%	6.4%	2.1%	0.5%	0.3%	13.1%					
	ใหญ่	81	135	55	11	9	291				2.92	0.94
	กลาง	150	286	112	20	9	577				2.94	0.85
	เล็ก	96	211	70	13	6	396	2.95	0.82			
		6.6%	14.5%	4.8%	0.9%	0.4%	27.2%					

ตาราง 4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระ
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่สอน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด รร.	ความคิดเห็น					N	\bar{x}	SD	F
		4	3	2	1	0				
23. ข้อสอบ NT และ O - Net มี เนื้อหาสอดคล้อง กับมาตรฐานการ เรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark)	ใหญ่	29	79	46	22	12	188	2.48	1.08	0.24
	พิเศษ	2.0%	5.5%	3.2%	1.5%	0.8%	13.0%			
	ใหญ่	55	118	70	30	16	289			
	กลาง	3.8%	8.1%	4.8%	2.1%	1.1%	20.0%			
	เล็ก	110	234	131	71	28	574	2.56	1.08	
		7.6%	16.2%	9.0%	4.9%	1.9%	39.6%			
	เล็ก	71	180	90	39	17	397	2.62	1.02	
		4.9%	12.4%	6.2%	2.7%	1.2%	27.4%			
24. การวัดและ ประเมินผลการ เรียนรู้ของผู้เรียน ควรคำนึงถึงตัว บ่งชี้พฤติกรรม การเรียนรู้	ใหญ่	70	110	8	0	2	190	3.29	0.64	0.72
	พิเศษ	4.8%	7.5%	0.5%	0.0%	0.1%	13.0%			
	ใหญ่	110	158	16	2	5	291			
	กลาง	7.5%	10.8%	1.1%	0.1%	0.3%	20.0%			
	เล็ก	228	278	61	6	8	581	3.22	0.78	
		15.6%	19.1%	4.2%	0.4%	0.5%	39.9%			
	เล็ก	146	197	44	3	5	395	3.20	0.76	
		10.0%	13.5%	3.0%	0.2%	0.3%	27.1%			
25. การกำหนดให้ เรียน ภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1 เป็นเรื่องที่ ถูกต้อง	ใหญ่	115	52	9	10	3	189	3.40	0.92	1.00
	พิเศษ	7.9%	3.6%	0.6%	0.7%	0.2%	13.0%			
	ใหญ่	188	74	13	9	5	289			
	กลาง	12.9%	5.1%	0.9%	0.6%	0.3%	19.9%			
	เล็ก	387	127	36	23	7	580	3.48	0.87	
		26.6%	8.7%	2.5%	1.6%	0.5%	39.9%			
	เล็ก	235	113	29	17	3	397	3.41	0.85	
		16.2%	7.8%	2.0%	1.2%	0.2%	27.3%			

ตาราง 4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระ
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่สอน (ต่อ)

ข้อความ	ขนาด ร.	ความคิดเห็น					N	\bar{X}	SD	F
		4	3	2	1	0				
26. คำอธิบายใน มาตรฐานการ เรียนรู้ซึ่งอยู่ใน หนังสือ "การจัด สาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเขียน ภาษา ต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)" เข้าใจยาก	ใหญ่ พิเศษ	27 1.9%	64 4.4%	64 4.4%	29 2.0%	6 0.4%	190 13.0%	2.40	1.01	3.72*
	ใหญ่	32 2.2%	98 6.7%	84 5.8%	63 4.3%	12 0.8%	289 19.8%	2.25	1.05	
	กลาง	78 5.3%	205 14.1%	169 11.6%	109 7.5%	21 1.4%	582 39.9%	2.36	1.04	
	เล็ก	62 4.2%	154 10.6%	113 7.7%	65 4.5%	4 0.3%	398 27.3%	2.51	0.97	
27. แนวทางการสอน ภาษาเพื่อสื่อสาร เป็นแนวทางที่ เหมาะ ในการ จัดการเรียนการ สอน ภาษาอังกฤษใน ประเทศไทย	ใหญ่ พิเศษ	66 4.5%	89 6.1%	22 1.5%	11 0.8%	3 0.2%	191 13.1%	3.06	0.91	0.29
	ใหญ่	106 7.2%	130 8.9%	40 2.7%	9 0.6%	7 0.5%	292 20.0%	3.09	0.91	
	กลาง	207 14.1%	251 17.2%	90 6.2%	21 1.4%	12 0.8%	581 39.7%	3.06	0.91	
	เล็ก	139 9.5%	189 12.9%	55 3.8%	11 0.8%	5 0.3%	399 27.3%	3.11	0.83	
28. วิธีการสอนเป็น ปัญหาในการ จัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ มากกว่าเนื้อหา หลักสูตร	ใหญ่ พิเศษ	50 3.4%	81 5.6%	41 2.8%	13 0.9%	5 0.3%	190 13.0%	2.83	0.98	1.65
	ใหญ่	81 5.6%	104 7.1%	53 3.6%	41 2.8%	11 0.8%	290 19.9%	2.70	1.13	
	กลาง	182 12.5%	218 14.9%	104 7.1%	63 4.3%	13 0.9%	580 39.8%	2.85	1.05	
	เล็ก	122 8.4%	148 10.1%	86 5.9%	38 2.6%	5 0.3%	399 27.3%	2.86	0.99	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1 - โรงเรียนขนาดเล็ก 2 - ขนาดกลาง 3 - ขนาดใหญ่ 4 - ขนาดใหญ่พิเศษ

ภาคผนวก 2: ผลวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของศึกษานิเทศก์

ข้อความ	จำนวน
1. ควรจัดฝึกอบรมให้กับศึกษานิเทศก์	2
2. ขาดแคลนครูที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ/ครูขาดความรู้ประสบการณ์	13
3. ควรกำหนดหลักสูตรให้ชัดเจน	5
4. ควรจัดให้มีครูที่จบภาษาอังกฤษทุกโรงเรียน	3
5. ควรมีสื่อ หนังสือ/คู่มือให้ครู	4
6. นักเรียนช่วงชั้น 3 มีความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอ	2
7. ขาดสื่อการสอนที่ทันสมัย	4
8. ครูต้องสอนทุกกลุ่มสาระ และเห็นว่าภาษาอังกฤษยากเกินไปจึงไม่ต้องการสอน	1
9. ศึกษานิเทศก์ควรมีงานวิจัยด้านการพัฒนาการนิเทศการสอนภาษาอังกฤษ	1

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้สอน

ข้อความ	จำนวน		
	ช่วงชั้น 1-2	ช่วงชั้น 1-3	ช่วงชั้น 3-4
1. ครูผู้สอนควรจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ	16	4	7
2. มาตรฐานการเรียนรู้บางข้อยากเกินไป (ช่วงชั้น 1)	4		
3. จำนวนนักเรียนในห้องมากเกินไป ยากต่อการจัดการเรียนรู้			1
4. ควรจัดให้มีครูต่างชาติมาสอน	1		1
5. ควรเพิ่มชั่วโมงเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	13	1	6
6. ควรกำหนดเนื้อหาแต่ละชั้นให้ชัดเจน เป็นแนวทางเดียวกัน บางเนื้อหาแต่ละช่วงชั้นซ้ำซ้อนกัน	5	2	3
7. ครูไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ/ครูขาดทักษะการถ่ายทอด	7	1	3
8. ควรจัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง	14	2	6
9. ควรเพิ่มงบประมาณให้ครูได้จัดทำสื่อ	2		1
10. ครูที่อยู่ต่างจังหวัดขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดโอกาสพัฒนา	1		
11. ควรกำหนดชั่วโมงการเรียนการสอนให้ชัดเจน	2		2
12. หลักสูตรมีมาตรฐานการเรียนรู้มากเกินไป	1		
13. ควรปรับสาระการเรียนรู้จากง่ายไปยาก	1		
14. ต้องสอนเพื่อการสอบ O-NET, NT	2		6

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหาร

ข้อความ	จำนวน		
	ช่วงชั้น	ช่วงชั้น	ช่วงชั้น
	1-2	1-3	3-4
1. ครูควรจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ	6	2	5
2. ควรเพิ่มชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษ	5	2	3
3. ครูส่วนใหญ่ยังสอนตามหนังสือ คู่มือครู ไม่พัฒนาเทคนิคการสอน	1		
4. ควรจัดให้ครูได้ฝึกพูด สื่อสาร/ อบรมกับครูชาวต่างชาติ	4	2	4
5. ควรมีการฝึกอบรม พัฒนาทักษะครู เทคนิคการสอนที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง	5	2	3
5. ควรกำหนดหลักสูตรมาตรฐาน แกนกลาง มาจากส่วนกลาง	5		2
6. ควรการกำหนดจำนวนคาบเรียนให้ชัดเจน	4	2	3
7. เพิ่มงบประมาณจ้างครูชาวต่างชาติ	1		
8. การสอนช่วงชั้น 1-2 ยังดำเนินการไม่เต็มที่ ทำให้ต้องเริ่มใหม่ที่ช่วงชั้น3			1
9. ควรจัดสื่อ นวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับครู	2		1
10. ควรจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ช่วงชั้น 1	2	1	1
11. ครูควรใช้ภาษาอังกฤษ พูดภาษาอังกฤษในชั่วโมงสอน	3	1	4
12. ควรเน้นการสื่อสารมากกว่าคำศัพท์	2		3
13. ครูควรสร้างเจตคติที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษกับผู้เรียน	1		
14. ควรใช้สื่อ เทคนิคการสอนที่ทันสมัย สนุก เพื่อให้ นร.รักและชอบวิชาภาษาอังกฤษ	3	2	1
15. รร.มุ่งการเรียนการสอนเพื่อการสอบ NT และ O-NET มากกว่าการฝึกทักษะ	3	1	6

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ปกครอง

ข้อความ	จำนวน		
	ช่วงชั้น 1-2	ช่วงชั้น 1-3	ช่วงชั้น 3-4
1. ควรจัดให้นักเรียนได้พบกับชาวต่างชาติเพื่อพูดคุย/สื่อสาร	12	2	3
2. ควรจัดครูต่างชาติมาสอน	26	6	12
3. ครูควรสอนภาษาอังกฤษเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	9	2	18
4. ควรเพิ่มชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษ	11	4	13
5. ควรจัดการเรียนการสอน เน้นกิจกรรม การฝึกทักษะ เพื่อให้เด็กกล้าแสดงออก	17	6	18
5. ครูบางคนยังขาดทักษะ ประสบการณ์	2		
6. ครูควรใช้ภาษาอังกฤษในชั่วโมงเรียน	3		2
7. ควรจัดให้มีการเรียนการสอนเพิ่มเติมจากชั่วโมงเรียน	1		
8. ควรจัดครูที่มีความสามารถ ความชำนาญ		1	
9. ควรมีสื่อการสอน	2		1
10. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนุกสนาน	3	2	1

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3-4

ข้อความ	จำนวน
1. ครูควรพูดภาษาอังกฤษกับนักเรียนในชั่วโมงเรียน	9
2. ควรเพิ่มชั่วโมงภาษาอังกฤษ	22
3. ครูควรเน้นคำศัพท์ที่ทันสมัย	6
4. ครูควรสอนภาษาอังกฤษเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	27
5. ควรเพิ่มกิจกรรมนอกชั้นเรียนเพื่อฝึกทักษะให้มากขึ้น	16
5. ควรจัดให้นักเรียนได้มีโอกาสพบปะ พูดคุย สื่อสารกับชาวต่างชาติบ้าง	18
6. เน้น Grammar สำหรับช่วงชั้นที่ 4 เพื่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัย	3
7. ควรมีสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียนการสอน	8
8. ควรปูพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนในช่วงชั้น 1-2	2
9. ควรเริ่มเรียนด้วยการท่องคำศัพท์ทุกวัน	4
10. ควรเริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ช่วงชั้น 1	5
11. ควรฝึกให้ใช้ Dictionary แบบ Eng-Eng	1
12. ครูควรสอนนักเรียนให้เหมาะกับกลุ่มนักเรียนที่เก่งหรืออ่อน	3

ภาคผนวก 3: แบบสัมภาษณ์การสนทนากลุ่ม

แบบสัมภาษณ์การสนทนากลุ่ม

1. ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาท่านคิดว่าท่านมีความรู้และความเข้าใจในจุดประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ. ศ. 2544 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในการจัดทำแผนการเรียนรู้หรือไม่ และอย่างไร
2. อะไรคือปัญหาที่ท่านพบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
3. ท่านคิดว่าอะไรคือปัญหาในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และท่านมีปัญหหรือไม่
4. ท่านคิดว่าปัญหาในการวัดและประเมินผลผู้เรียนคืออะไร
5. ขอให้ท่านให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อสอบระดับชาติ (National Test- NT) และ O-Net
6. ขอให้ท่านให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ภาคผนวก 4: แบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร

ชื่อโรงเรียน..... จังหวัด..... เขตพื้นที่การศึกษา.....

- ขนาดของโรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ (นร. ตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป)
 ขนาดใหญ่ (นร. ตั้งแต่ 1,500 – 2,500 คน)
 ขนาดกลาง (นร. ตั้งแต่ 301-1,499 คน)
 ขนาดเล็ก (นร. ตั้งแต่ 300 คนลงไป)

ระดับชั้นที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1 ช่วงชั้นที่ 2 ช่วงชั้นที่ 3 ช่วงชั้นที่ 4

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าท่านเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเห็นของท่าน

(5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ค่อนข้างเห็นด้วย

2 = ค่อนข้างไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วย 0 = ไม่แน่ใจ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					
	5	4	3	2	1	0
1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียน เก่ง ดี มีสุข						
2. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการและทักษะในการดำเนินชีวิต						
3. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา						
4. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี						
5. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ						

ข้อความ	ความคิดเห็น					
	5	4	3	2	1	0
6. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไม่เอื้อต่อการนำไปทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา (School – based Curriculum)						
7. ผู้เรียนในโรงเรียนของท่านสามารถบรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น						
8. การเรียนรู้สาระภาษา อังกฤษของผู้เรียนในโรงเรียนของท่านทำให้เรียนวิชาอื่นได้ดี						
9. ผู้เรียนในโรงเรียนของท่านนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการสืบหาข้อมูล และหาความรู้รอบตัว						
10. การเรียนภาษาอังกฤษตามมาตรฐานช่วงชั้นในห้องเรียน ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนในโรงเรียนของท่านใช้ในสถานการณ์ต่างๆ นอกห้องเรียนได้						
11. การจัดการเรียนรู้สาระภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนในโรงเรียนของท่านมีความรู้พื้นฐานที่จะเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น						
12. ผลการสอบ NT / O-Net ตรงกับระดับความสามารถของผู้เรียนในโรงเรียนของท่าน						
13. ผู้เรียนในโรงเรียนของท่านกล้าพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศ						
14. ผู้สอนคนไหนก็สอนภาษาอังกฤษได้						
15. การสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทำให้ผู้เรียนเรียนวิชาอื่นๆ ได้ไม่ดี						

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบสอบถามสำหรับศึกษานิเทศก์

แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะได้นำไปประกอบการตัดสินใจในการปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

กรุณาให้คำตอบที่ตรงตามความเป็นจริง ไม่ต้องเขียนชื่อและนามสกุลในแบบสอบถามฉบับนี้

ตอนที่ 1

1. เขตพื้นที่การศึกษา.....
2. เพศ ชาย หญิง
3. อายุ 20 - 30 ปี 31 - 40 ปี 41 - 50 ปี 50 ปี ขึ้นไป
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี สาขาวิชา (วิชาเอก)
- ปริญญาโท สาขาวิชา
- ปริญญาเอก สาขาวิชา
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. สาระที่รับผิดชอบในขณะนี้ปัจจุบัน
 สาระภาษาอังกฤษวิชาเดียว สาระภาษาอังกฤษและสาระอื่น (โปรดระบุ).....
6. จำนวนโรงเรียนที่รับผิดชอบ โรง จำนวนผู้สอนที่รับผิดชอบกำกับดูแล คน
7. ระยะเวลาในการนิเทศสาระภาษาอังกฤษ
 น้อยกว่า 1 ปี 1 - 5 ปี 6 - 10 ปี 11 - 15 ปี 15 ปี ขึ้นไป
 ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป
8. เคยเข้ารับการอบรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษและ / หรือเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระหว่าง ปี พ.ศ. 2547 – 2550
 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง มากกว่า 3 ครั้ง (โปรดระบุ)..... (ครั้ง)
9. ประสบการณ์การศึกษา อบรม จากสถาบันในต่างประเทศด้านทักษะภาษาอังกฤษ/การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
 มี (โปรดระบุจำนวนครั้ง)..... (ครั้ง) ไม่มี

ตอนที่ 2 (ความรู้ความเข้าใจ)

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ถูกต้องหรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่าง

ข้อความ	ถูกต้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่ถูกต้อง
1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ทุกโรงเรียนใช้เหมือนกันทั่วประเทศ			
2. หลักสูตรฯ เปิดโอกาสให้สถานศึกษา กำหนดจำนวนสาระการเรียนรู้ที่จะสอนได้ตามสภาพบริบทของโรงเรียน			
3. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นหลักสูตรที่ เน้น มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards – based curriculum)			
4. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ประกอบด้วย 4 สาระ (Strands) และ 6 มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards)			
5. มาตรฐานการเรียนรู้คือสิ่งที่คาดว่าผู้เรียนต้องรู้และสามารถทำได้			
6. มาตรฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วยทักษะ / ความสามารถและ เนื้อหาความรู้ด้านภาษา			
7. ผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดไว้			
8. จุดประสงค์การเรียนรู้คือสิ่งที่ครูต้องสอน ไม่ใช่สิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้			
9. จุดประสงค์การเรียนรู้ได้มาจากการวิเคราะห์สาระและ มาตรฐานการเรียนรู้			
10. การจัดทำสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษไม่จำเป็นต้องเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น			
11. สาระภาษาเพื่อการสื่อสารมีจุดประสงค์หลักให้ผู้เรียนจดจำ ศัพท์และรู้ไวยากรณ์ของภาษา			

ข้อความ	ถูกต้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่ถูกต้อง
12. สาระภาษาและวัฒนธรรมมีจุดประสงค์หลักให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมของประชาคมโลก			
13. สาระภาษาและวัฒนธรรมมีจุดประสงค์หลักให้ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมไทยกับภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา			
14. สาระภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นมีจุดประสงค์ให้ใช้ภาษาอังกฤษในการสอนสาระอื่น ๆ			
15. สาระภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลกต้องการให้ผู้เรียนนำประสบการณ์จากภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการเรียน			
16. กระบวนการเรียนรู้ในสาระภาษาอังกฤษเน้นกลยุทธ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย			
17. แหล่งการเรียนรู้ในสาระภาษาอังกฤษเกิดขึ้นได้ทั้งในและนอกโรงเรียน			
18. เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาให้ความสำคัญกับสื่อคอมพิวเตอร์มากที่สุด			
19. การคิดอย่างมีวิจารณญาณหมายถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องที่ฟังหรือ อ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ ได้			
20. การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ทางภาษา ต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นอันดับแรก			
21. การประเมินผลการเรียนรู้เน้นการประเมินด้านความรู้ทางภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก			
22. การประเมินผลตามสภาพจริงทางด้านภาษาเน้นการประเมินการปฏิบัติจริง (Performance) ของนักเรียน			
23. การประเมินผลในชั้นเรียนเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางภาษาเพื่อดูความก้าวหน้าของผู้เรียนเพียงประการเดียว			

ตอนที่ 3 (การนำไปปฏิบัติ)

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่า **ครูผู้สอนในเขตการศึกษาที่ท่านรับผิดชอบได้ทำกิจกรรม** ตามที่ระบุในข้อความต่อไปนี้หรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ ตรงกับการกระทำของท่าน

ข้อความ	ทำ	ไม่ทำ	หมายเหตุ
1. วิเคราะห์จุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ก่อนการสอน			
2. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ก่อนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้			
3. วิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้ และ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น			
4. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้รายปี / รายภาค			
5. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค ไว้ล่วงหน้า			
6. ใช้คำอธิบายรายวิชาซึ่งมีผู้อื่นทำไว้แล้ว			
7. จัดหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับครูในกลุ่มสาระเดียวกัน			
8. จัดหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับครูในกลุ่มสาระอื่น			
9. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวแผนการจัดการเรียนรู้ สำเร็จรูป			
10. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคำแนะนำของคู่มือครูของหนังสือ แบบเรียน			
11. เตรียมการสอนโดยไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้			
12. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้			
13. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา			
14. แจ้งให้นักเรียนทราบว่าประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียน			
15. ปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้ในเรื่องที่นักเรียนทำคะแนนได้น้อย			
16. วัดและประเมินผลผู้เรียนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ใน มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark)			

ตอนที่ 4 (ความรู้ความสามารถ)

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่า **ท่านมีความรู้และความสามารถในด้านต่างๆ** ต่อไปนี้เพียงพอที่จะใช้ในการ
การนิเทศก์เรื่องกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) หรือไม่ และท่านต้องการที่จะพัฒนาตนเองในด้านนั้นๆ มากน้อย
เพียงใด ด้วย วิธีการใด โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่าง และเขียนระบุ
โดยสังเขป

ข้อความ	ระดับความเพียงพอ			ความต้องการพัฒนาตน			
	เพียงพอ	ไม่ เพียงพอ	รวม	มาก	ปาน กลาง	น้อย	รวม
1. ด้านคำศัพท์							
2. ด้านการออกเสียง							
3. ด้านหน้าที่ของภาษา (functions)							
4. ด้านกฎเกณฑ์ทางภาษา							
5. ด้านการพูด							
6. ด้านการฟัง							
7. ด้านการอ่าน							
8. ด้านการเขียน							
9. ด้านแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร							
10. ด้านการผลิตสื่อการสอน							
11. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอนภาษา							
12. ด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา							
13. ด้านวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ							
14. ด้านการสอนให้ผู้เรียนมีความคิดอย่างมี วิจารณญาณ							
15. ด้านกลยุทธ์ในการเรียน							
16. ด้านการสอนภาษาในยุคเทคโนโลยี สารสนเทศ							
17. ด้านการสอนภาษาเพื่อการสนับสนุน ความเป็นประชาธิปไตย							
18. ด้านการสอนภาษาเพื่อเผยแพร่ วัฒนธรรมไทย							

ตอนที่ 5 (ความคิดเห็น)

คำชี้แจง จากประสบการณ์ของท่าน ท่านเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเห็นของท่าน

(4 = เห็นด้วย 3 = ค่อนข้างเห็นด้วย 2 = ค่อนข้างไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วย 0 = ไม่แน่ใจ)

ข้อความ	ความคิดเห็น				
	4	3	2	1	0
1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถสร้างผู้เรียนให้ เก่ง ดี มีสุข					
2. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา ต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการและทักษะในการดำเนินชีวิต					
3. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา					
4. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
5. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไม่เอื้อต่อการทำหลักสูตรสถานศึกษา (School – based Curriculum)					
6. สาระ (Strand) ทั้ง 4 ที่กำหนดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
7. จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ในแต่ละสาระ (Strand) มีความเหมาะสม					
8. มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ที่กำหนด สามารถทำให้ ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษได้					
9. มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ที่กำหนดส่งเสริมให้เกิด กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง					

ข้อความ	ความคิดเห็น				
	4	3	2	1	0
10. มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ที่กำหนดช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์					
11. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ (Standards)					
12. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ให้เป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน					
13. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) สามารถนำไปใช้เชื่อมโยงกับกลุ่มสาระอื่นได้ง่าย					
14. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ที่กำหนดในแต่ละช่วงชั้นไม่ยืดหยุ่น ทำให้ผู้สอนขาดอิสระในการจัดการเรียนรู้					
15. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ที่กำหนดในแต่ละช่วงชั้นสูงเกินระดับความสามารถของผู้เรียน					
16. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ยากต่อการนำไปปฏิบัติในบริบทของ โรงเรียน					
17. กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถทำได้ในสาระภาษาอังกฤษ					
18. กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ ไม่สามารถทำได้ในการสอนสาระภาษาอังกฤษ					
19. โรงเรียนให้การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) น้อยกว่ากลุ่มสาระอื่นๆ					
20. ควรกำหนดจำนวนขั้นต่ำของคาบเรียนในสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ					
21. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดในแต่ละช่วงชั้น สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวัดประเมินผลผู้เรียน					
22. วัดและประเมินผลผู้เรียนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark)					

ข้อความ	ความคิดเห็น				
	4	3	2	1	0
23. ข้อสอบ NT และ O - Net มีเนื้อหาสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark)					
24. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนควรคำนึงถึงตัวบ่งชี้พฤติกรรมการเรียนรู้					
25. การกำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1 เป็นเรื่องที่ถูกต้อง					
26. คำอธิบายในมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งอยู่ในหนังสือ "การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)" เข้าใจยาก					
27. แนวทางการสอนภาษาเพื่อสื่อสารเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย					
28. วิธีการสอนเป็นปัญหาในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากกว่าเนื้อหาหลักสูตร					

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบสอบถามสำหรับผู้สอน

แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการสอบถามผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อดำเนินงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะได้นำไปประกอบการตัดสินใจในการปรับปรุงหลักสูตรและ
พัฒนาผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
กรุณาให้คำตอบที่ตรงตามความเป็นจริง ไม่ต้องเขียนชื่อและนามสกุลในแบบสอบถามฉบับนี้

ตอนที่ 1

1. ชื่อโรงเรียน..... จังหวัด..... เขตพื้นที่การศึกษา.....
2. เพศ ชาย หญิง
3. อายุ 20 - 30 ปี 31 - 40 ปี 41 - 50 ปี 50 ปี ขึ้นไป
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี สาขาวิชา (วิชาเอก)
- ปริญญาโท สาขาวิชา
- ปริญญาเอก สาขาวิชา
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. สาระที่สอนในปัจจุบัน
 เฉพาะสาระภาษาอังกฤษ สาระภาษาอังกฤษและสาระอื่น (โปรดระบุ).....
6. ระดับชั้นที่สอนสาระภาษาอังกฤษ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 ประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย
 มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
7. ภาระงานสอนสาระภาษาอังกฤษต่อสัปดาห์
 น้อยกว่า 10 คาบ 10 - 15 คาบ 16 - 20 คาบ มากกว่า 20 คาบ
8. ระยะเวลาในการสอนภาษาอังกฤษ
 น้อยกว่า 1 ปี 1 - 5 ปี 6 - 10 ปี 11 - 15 ปี 15 ปี ขึ้นไป ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป
9. เคยเข้ารับการอบรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษและ / หรือเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ระหว่างปี พ.ศ. 2547 - 2550
 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง มากกว่า 3 ครั้ง (โปรดระบุ)..... (ครั้ง)
10. ประสบการณ์การศึกษา อบรม จากสถาบันในต่างประเทศด้านทักษะภาษาอังกฤษ/การเรียน
การสอนภาษาอังกฤษ
 มี (โปรดระบุจำนวนครั้ง)..... (ครั้ง) ไม่มี
11. โรงเรียนเปิดสอนในช่วงชั้นที่
 ช่วงชั้นที่ 1-2 ช่วงชั้นที่ 3-4 ช่วงชั้นที่ 1-4 ช่วงชั้นที่ 4 เท่านั้น

ตอนที่ 2 (ความรู้ความเข้าใจ)

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ถูกต้องหรือไม่ โปรดตอบโดยทำ
เครื่องหมาย ✓ ในช่องว่าง

ข้อความ	ถูกต้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่ ถูกต้อง
1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ทุกโรงเรียนใช้เหมือนกันทั่วประเทศ			
2. หลักสูตรฯ เปิดโอกาสให้สถานศึกษา กำหนดจำนวนสาระการเรียนรู้ที่จะสอนได้ตามสภาพบริบทของโรงเรียน			
3. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นหลักสูตรที่ เน้น มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards – based curriculum)			
4. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ประกอบด้วย 4 สาระ (Strands) และ 6 มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards)			
5. มาตรฐานการเรียนรู้คือสิ่งที่คาดว่าผู้เรียนต้องรู้และสามารถทำได้			
6. มาตรฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วยทักษะ / ความสามารถและ เนื้อหาความรู้ด้านภาษา			
7. ผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดไว้			
8. จุดประสงค์การเรียนรู้คือสิ่งที่ครูต้องสอน ไม่ใช่สิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้			
9. จุดประสงค์การเรียนรู้ได้มาจากการวิเคราะห์สาระและ มาตรฐานการเรียนรู้			
10. การจัดทำสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษไม่จำเป็นต้องเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น			
11. สาระภาษาเพื่อการสื่อสารมีจุดประสงค์หลักให้ผู้เรียนจดจำ ศัพท์และรู้ไวยากรณ์ของภาษา			

ข้อความ	ถูกต้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่ถูกต้อง
12. สาระภาษาและวัฒนธรรมมีจุดประสงค์หลักให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมของประชาคมโลก			
13. สาระภาษาและวัฒนธรรมมีจุดประสงค์หลักให้ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมไทยกับภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา			
14. สาระภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นมีจุดประสงค์ให้ใช้ภาษาอังกฤษในการสอนสาระอื่น ๆ			
15. สาระภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลกต้องการให้ผู้เรียนนำประสบการณ์จากภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการเรียน			
16. กระบวนการเรียนรู้ในสาระภาษาอังกฤษเน้นกลยุทธ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย			
17. แหล่งการเรียนรู้ในสาระภาษาอังกฤษเกิดขึ้นได้ทั้งในและนอกโรงเรียน			
18. เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ภาษาให้ความสำคัญกับสื่อคอมพิวเตอร์มากที่สุด			
19. การคิดอย่างมีวิจารณญาณหมายถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องที่ฟังหรือ อ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ ได้			
20. การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ทางภาษา ต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นอันดับแรก			
21. การประเมินผลการเรียนรู้เน้นการประเมินด้านความรู้ทางภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก			
22. การประเมินผลตามสภาพจริงทางด้านภาษาเน้นการประเมินการปฏิบัติจริง (Performance) ของนักเรียน			
23. การประเมินผลในชั้นเรียนเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางภาษาเพื่อดูความก้าวหน้าของผู้เรียนเพียงประการเดียว			

ตอนที่ 3 (การนำไปปฏิบัติ)

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่า ท่านได้ทำกิจกรรมตามที่ระบุในข้อความต่อไปนี้หรือไม่

โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับกรกระทำของท่าน

ข้อความ	ทำ	ไม่ทำ	หมายเหตุ
1. วิเคราะห์จุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ก่อนการสอน			
2. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ก่อนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้			
3. วิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้ และ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น			
4. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้รายปี / รายภาค			
5. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี / รายภาค ไว้ล่วงหน้า			
6. ใช้คำอธิบายรายวิชาซึ่งมีผู้อื่นทำไว้แล้ว			
7. จัดหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับครูในกลุ่มสาระเดียวกัน			
8. จัดหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับครูในกลุ่มสาระอื่น			
9. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวแผนการจัดการเรียนรู้ สำเร็จรูป			
10. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคำแนะนำของคู่มือครูของหนังสือ แบบเรียน			
11. เตรียมการสอนโดยไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้			
12. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้			
13. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา			
14. แจ้งให้นักเรียนทราบว่าประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียน			
15. ปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้ในเรื่องที่นักเรียนทำคะแนนได้น้อย			
16. วัดและประเมินผลผู้เรียนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ใน มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark)			

ตอนที่ 4 (ความรู้ความสามารถ)

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่า ท่านมีความรู้และความสามารถในด้านต่างๆ ต่อไปนี้เพียงพอที่จะใช้ในการนิเทศก์เรื่องกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ สุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) หรือไม่ และท่านต้องการที่จะพัฒนาตนเองในด้านนั้นๆ มากน้อยเพียงใด ด้วย วิธีการใด โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่าง และเขียนระบุโดยสังเขป

ข้อความ	ระดับความเพียงพอ			ความต้องการพัฒนาตน			
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	รวม	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม
1. ด้านคำศัพท์							
2. ด้านการออกเสียง							
3. ด้านหน้าที่ของภาษา (functions)							
4. ด้านกฎเกณฑ์ทางภาษา							
5. ด้านการพูด							
6. ด้านการฟัง							
7. ด้านการอ่าน							
8. ด้านการเขียน							
9. ด้านแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร							
10. ด้านการผลิตสื่อการสอน							
11. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอนภาษา							
12. ด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา							
13. ด้านวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ							
14. ด้านการสอนให้ผู้เรียนมีความคิดอย่างมีวิจารณญาณ							
15. ด้านกลยุทธ์ในการเรียน							
16. ด้านการสอนภาษาในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ							
17. ด้านการสอนภาษาเพื่อการสนับสนุนความเป็นประชาธิปไตย							
18. ด้านการสอนภาษาเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมไทย							

ตอนที่ 5 (ความคิดเห็น)

คำชี้แจง จากประสบการณ์ของท่าน ท่านเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเห็นของท่าน

(4 = เห็นด้วย 3 = ค่อนข้างเห็นด้วย 2 = ค่อนข้างไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วย 0 = ไม่แน่ใจ)

ข้อความ	ความคิดเห็น				
	4	3	2	1	0
1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถสร้างผู้เรียนให้ เก่ง ดี มีสุข					
2. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา ต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการและทักษะในการดำเนินชีวิต					
3. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา					
4. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สามารถทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
5. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ไม่เอื้อต่อการทำหลักสูตรสถานศึกษา (School – based Curriculum)					
6. สาระ (Strand) ทั้ง 4 ที่กำหนดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
7. จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ในแต่ละสาระ (Strand) มีความเหมาะสม					
8. มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ที่กำหนด สามารถทำให้ ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษได้					
9. มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ที่กำหนดส่งเสริมให้เกิด กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง					

ข้อความ	ความคิดเห็น				
	4	3	2	1	0
10. มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards) ที่กำหนดช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์					
11. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ (Standards)					
12. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ให้เป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน					
13. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) สามารถนำไปใช้เชื่อมโยงกับกลุ่มสาระอื่นได้ง่าย					
14. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ที่กำหนดในแต่ละช่วงชั้นไม่ยืดหยุ่น ทำให้ผู้สอนขาดอิสระในการจัดการเรียนรู้					
15. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ที่กำหนดในแต่ละช่วงชั้นสูงเกินระดับความสามารถของผู้เรียน					
16. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark) ยากต่อการนำไปปฏิบัติในบริบทของ โรงเรียน					
17. กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถทำได้ในสาระภาษาอังกฤษ					
18. กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ ไม่สามารถทำได้ในการสอนสาระภาษาอังกฤษ					
19. โรงเรียนให้การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) น้อยกว่ากลุ่มสาระอื่นๆ					
20. ควรกำหนดจำนวนขั้นต่ำของคาบเรียนในสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ					
21. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดในแต่ละช่วงชั้น สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวัดประเมินผลผู้เรียน					
22. วัดและประเมินผลผู้เรียนได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark)					

ข้อความ	ความคิดเห็น				
	4	3	2	1	0
23. ข้อสอบ NT และ O - Net มีเนื้อหาสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmark)					
24. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนควรคำนึงถึงตัวบ่งชี้พฤติกรรมการเรียนรู้					
25. การกำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1 เป็นเรื่องที่ถูกต้อง					
26. คำอธิบายในมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งอยู่ในหนังสือ "การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)" เข้าใจยาก					
27. แนวทางการสอนภาษาเพื่อสื่อสารเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย					
28. วิธีการสอนเป็นปัญหาในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากกว่าเนื้อหาหลักสูตร					

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง

นักเรียนในปกครองของท่านเรียนชั้น ป.1 ป.2 ป.3 ป.4 ป.5 ป.6

ม.1 ม.2 ม.3 ม.4 ม.5 ม.6

ชื่อโรงเรียน..... จังหวัด.....

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าท่านเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเห็นของท่าน

(5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ค่อนข้างเห็นด้วย

2 = ค่อนข้างไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วย 0 = ไม่แน่ใจ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					
	5	4	3	2	1	0
1. นักเรียนในความปกครองของท่านกล้าพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศ						
2. นักเรียนในความปกครองของท่านสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการสืบหาข้อมูล และหาความรู้รอบตัว						
3. การเรียนภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนในความปกครองของท่านมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น						
4. การเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียน ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ นักเรียนในปกครองของท่านสามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่างๆนอกห้องเรียนได้ดี						
5. การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนในความปกครองของท่านมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ มีเหตุผล และกล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆได้ดีขึ้น						

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบสอบถามสำหรับนักเรียน (เฉพาะช่วงชั้นที่ 3 และ 4)

ชื่อโรงเรียน..... จังหวัด.....

ระดับชั้นที่กำลังศึกษา ม.1 ม.2 ม.3 ม.4 ม.5 ม.6

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาว่าเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเห็นของนักเรียน

(5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ค่อนข้างเห็นด้วย

2 = ค่อนข้างไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วย 0 = ไม่แน่ใจ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					
	5	4	3	2	1	0
1. การเรียนภาษาอังกฤษทำให้นักเรียนเรียนรู้วิชาอื่นได้ดีขึ้น						
2. การเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนเพียงพอต่อการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงนอกห้องเรียน						
3. การเรียนภาษาอังกฤษช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์						
4. การเรียนภาษาอังกฤษช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา						
5. การเรียนภาษาอังกฤษช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี						
6. การเรียนภาษาอังกฤษทำให้นักเรียนมีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน						
7. การเรียนภาษาอังกฤษทำให้นักเรียนกล้าพูดภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศ						
8. นักเรียนสนุกกับการเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียน						
9. การเรียนภาษาอังกฤษควรเริ่มเรียนเมื่อนักเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4						
10. การเรียนภาษาอังกฤษให้ดี นักเรียนต้องเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง						

ข้อความ	ความคิดเห็น					
	5	4	3	2	1	0
11. ภาษาอังกฤษที่เรียนในห้องเรียนไม่เหมือนกับภาษาอังกฤษที่คนทั่วไปใช้ในชีวิตจริง						
12. ภาษาอังกฤษที่เรียนในห้องเรียน ยากเกินไป						
13. ผู้สอนได้ให้นักเรียนฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียน นอกเวลาเรียน						
14. ข้อเสนอแนะภาษาอังกฤษตามเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียน						
15. การสอบภาษาอังกฤษควรมีการสอบฟังและพูดด้วย						
16. ในช่วงเวลาพักภาษา ผู้สอนให้พูดภาษาอังกฤษ						
17. ผู้สอนนำผลงานของนักเรียนไปจัดแสดงในโรงเรียน						
18. ในการเรียนภาษาอังกฤษ นักเรียนมีโอกาสติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติ						
19. ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ได้เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา						
20. ในช่วงเวลาพักภาษา ผู้สอนใช้สื่อการเรียนรู้ต่างๆ ประกอบการสอน						

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบสัมภาษณ์สำหรับนักเรียน (เฉพาะช่วงชั้นที่ 1 และ 2)

ชื่อโรงเรียน.....จังหวัด.....

ระดับชั้นที่กำลังศึกษา ป.1 ป.2 ป.3 ป.4 ป.5 ป.6

1. ครูได้ให้นักเรียนทำอะไรบ้างในชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษ

2. นักเรียนชอบเรียนภาษาอังกฤษหรือไม่ เพราะอะไร

3. นักเรียนเห็นประโยชน์ในการเรียนภาษาอังกฤษหรือไม่

ศูนย์การพิมพ์ สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

โทร. 0 - 2649 - 5725, 0 - 2261 - 5298 - 9, 0 - 2649 - 5000 : 5616 โทรสาร 0 - 2261 - 5299